

*Powiatowa Stacja
Sanitarно – Epidemiologiczna
w Końskich*

**STAN SANITARNY
POWIATU KONECKIEGO
2020**

Końskie, luty 2021

Spis treści

Spis treści

Wstęp.....	1
I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego.....	4
II. Jakość wody do spożycia i ciepłej wody użytkowej.....	15
III. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	22
IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk.....	24
V. Stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza.....	37
VI. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy.....	39
VII. Działania w zakresie zmniejszenia zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez nowe narkotyki (tzw. „dopalacze”).....	49
VIII. Nadzór nad placówkami nauczania, wychowania i wypoczynku dzieci i młodzieży.....	51
IX. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i produktów kosmetycznych.....	61
X. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna.....	69
Podsumowanie.....	75

Wstęp

Państwowa Inspekcja Sanitarna działa na podstawie *ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 195)* została powołana w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych, zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych.

Realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska;
- higieny pracy w zakładach pracy;
- higieny procesów nauczania i wychowania;
- higieny wypoczynku i rekreacji;
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych;
- higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizują wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną, a także oświatowo – zdrowotną, promującą zdrowie.

Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 października 2014 r. w sprawie systemów wymiany informacji w zakresie dotyczącym zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 226)* w Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Końskich funkcjonują następujące ogólnopolskie systemy informatyczne:

- System Nadzoru Epidemiologicznego nad Chorobami Zakaźnymi;
- Krajowy System Wczesnego Ostrzegania i Reagowania dla Chorób Zakaźnych;
- System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS);
- System Monitoringu Jakości Wody Przeznaczonej do Spożycia przez Ludzi;
- System Monitoringu Jakości Wody w Kąpieliskach;
- System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) w Polsce;
- Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS);
- System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych (SMIOD).

Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie koneckim wykonuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, jako organ rządowej administracji zespolonej w województwie od dnia 15 marca 2020 r., natomiast do dnia 14.03.2020 r. jako organ rządowej administracji zespolonej w powiecie.

Powiatowa Stacja Sanitarно - Epidemiologiczna jest jednostką budżetową będącą podmiotem leczniczym finansowanym z budżetu państwa.

W działalności kontrolnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej wdrożono system jakości i ustalono jednolite procedury kontroli obiektów i urzędzeń, gwarantując uzyskanie wiarygodnych wyników kontroli, jak również skuteczną realizację zaplanowanych celów w obszarze ochrony zdrowia mieszkańców powiatu koneckiego.

Ocenę stanu sanitarnego powiatu oraz sytuacji epidemiologicznej za rok 2020 opracowano na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli, pobranych do badań laboratoryjnych próbek żywności i wody, a także na podstawie zgłoszeń chorób zakaźnych i zawodowych oraz przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych i ich analizy.

Skala realnych i potencjalnych zagrożeń decydowała o tym, jakie zadania z zakresu zdrowia publicznego były przedmiotem systematycznego nadzoru i wynikających z nich działań kontrolnych i represyjnych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich obejmowała swoim działaniem w 2020 r. **8** gmin oraz **3** miasta: Końskie, Stąporków i Radoszyce.

W roku 2020 (stan na 31.12.2020 r.) w ewidencji komórek organizacyjnych PSSE w Końskich znajdowało się **2259** obiektów nadzorowanych, uwzględniając obiekty przekazane z dniem 15 marca 2020r. przez Wojewódzką Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Kielcach w związku ze zmianą ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz przejęte z dniem 1 lipca 2020r. obiekty od zlikwidowanej Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Od początku roku sprawozdawczego realizacja zadań statutowych odbywała się zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć na rok 2020r.” obejmującym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogramem nadzoru nad obiektami. **Od dnia 20 marca 2020 r. ze względu na ogłoszony stan epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich realizował działania w zakresie zapobiegania szerzeniu się wirusa, zwalczania koronawirusa SARS-CoV-2 powodującego chorobę COVID-19.** Działania kontrolne zgodnie z harmonogramem kontroli zostały zawieszane. Od miesiąca czerwca wznowiono wykonywanie czynności kontrolnych w ograniczonym zakresie, z zachowaniem rygoru sanitarnego. Ponadto prowadzone były wzmożone wizytacje obiektów w zakresie przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych.

W ramach realizacji działań związanych z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizowaniem skutków COVID-19 prowadzono m.in. kontrole obiektów handlowych, usługowych, branży gastronomicznej, placówek oświatowych, stacji paliw, itd. W zakresie

przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych w związku z wystąpieniem stanu epidemii wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 przeprowadzono **410** kontroli obiektów na terenie powiatu koneckiego.

Przeprowadzono **1068** kontroli i wizytacji, wydano **4307** decyzji ogółem, w tym **4212** merytorycznych (w tym 4031 związanych ze zwalczaniem COVID-19) i **95** płatniczych, **18** postanowień, nałożono **14** mandatów na kwotę **5000 zł**, nałożono **1** karę pieniężną na **1000 zł**.

W ramach urzędowej kontroli żywności, monitoringu jakości wody do spożycia, z kąpielisk i basenów pobrano ogółem **210** próbek do badań, w tym **59** próbek wody i **151** próbek żywności.

Przeprowadzono **68** badań dotyczących higienicznej oceny warunków pracy uczniów, tj. **68** ocen tygodniowych rozkładów lekcyjnych w 12 placówkach.

Prezentowane dane statystyczne pochodzą ze sprawozdań statystycznych za rok 2020 sporządzonych przez Powiatową Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Końskich w ramach badań statystycznych statystyki publicznej i stanowią porównawczą analizę występowania chorób zakaźnych, zawodowych, wyników badań i kontroli nadzorowanych obiektów wraz z ich oceną w ramach szacowania ryzyka zdrowotnego.

Wyniki działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozwalają na ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu koneckiego uwzględniającą istniejące oraz mogące się pojawić zagrożenia oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych.

Realizacja zadań odbywała się poprzez pracę w zakresie określonym w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego w Warszawie.

Przeprowadzana analiza wyników działań nadzorowych na terenie powiatu koneckiego, wskazuje, że stan bezpieczeństwa sanitarnego społeczeństwa ulega stałej poprawie. Nadal jednak, stwierdza się negatywne zjawiska w sferze sanitarnej oraz epidemiologicznej, co świadczy o konieczności kontynuowania stałego nadzoru sanitarnego, obejmujące działania prewencyjne, monitoringowe i naprawcze.

I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego

W miesiącu styczniu i lutym 2020 roku działalność przeciwepidemiczna Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Końskich była skoncentrowana na:

- nadzorze nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych na podległym terenie;
- prowadzeniu działań mających na celu wyegzekwowanie obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przez osoby zobowiązane;
- prowadzeniu nadzoru nad procesem dystrybucji szczepionek do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS);
- sprawowaniu nadzoru nad podległymi podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w celu zapewnienia właściwych warunków sanitarno-higienicznych oraz przestrzegania procedur zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych;
- realizowaniu zadań wynikających z aktualnej sytuacji epidemiologicznej w woj. świętokrzyskim i powiecie koneckim;
- kontynuacji bieżącej działalności przeciwepidemicznej oraz nadzorze epidemiologicznym w zakresie zapobiegania, a także zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych wymienionych w *ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. (tekst jednolity: Dz. U. z 2019r., poz. 1239 z późn. zm.)*.

W ramach realizacji działań związanych z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizowaniem skutków COVID-19 w okresie od marca do grudnia 2020 r. Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich wykonywała zadania m. in.:

- przeprowadzanie dochodzeń epidemiologicznych, ustalanie osób z kontaktu, ocena ryzyka zakażenia,
- uzyskiwanie informacji potrzebnych do opracowania wywiadów epidemiologicznych, np. nr telefonu pacjenta,
- analiza i weryfikacja zgłoszeń pisemnych i telefonicznych przychodzących do PSSE w Końskich,
- udzielanie informacji na temat czasu trwania kwarantanny i izolacji w warunkach domowych podczas rozmów telefonicznych z pacjentami,
- zamawianie transportu sanitarnego dla osób wymagających hospitalizacji lub konsultacji lekarskich,
- udzielanie informacji na temat kwarantanny instytucjonalnej,

- konsultacje z personelem medycznym na temat sposobu postępowania z pacjentami podejrzanymi o zakażenie lub zakażonymi SARS-CoV-2,
- analiza rozporządzeń i innych aktów prawnych oraz wytycznych, algorytmów postępowania związanych z wystąpieniem stanu epidemii COVID-19,
- udzielanie porad i informacji z zakresu zagadnień przeciwepidemicznych, przekazywanie materiałów informacyjnych dot. zapobiegania rozprzestrzeniania się koronawirusa, przeprowadzanie spotkań edukacyjnych na temat koronawirusa SARS-CoV-2 oraz aktualnej sytuacji epidemiologicznej,
- przekazywanie materiałów edukacyjnych, tj. zaleceń i wytycznych instytucji nadrzędnych (GIS, MZ) do nadzorowanych podmiotów,
- udzielanie instruktażu dotyczącego odbywania kwarantanny oraz weryfikowanie informacji potrzebnych do systemu Ewidencji Wjazdu do Polski osobom objętym obowiązkową kwarantanną,
- udzielanie informacji dot. świadczeń chorobowych dla osób objętych obowiązkową kwarantanną,
- udzielanie informacji dot. wyników badań w kierunku wykrywania materiału genetycznego koronawirusa SARS-CoV-2,
- udzielanie informacji dot. postępowania w czasie epidemii COVID-19 oraz informacji w przypadku kontaktu z osobą zakażoną koronawirusem lub postępowania w przypadku zakażenia lub choroby COVID-19,
- udzielanie informacji dot. punktów pobrania materiału do badania w kierunku wykrywania materiału genetycznego koronawirusa SARS-CoV-2,
- współpraca z jednostkami zewnętrznymi, np: Policja, Podmioty wykonujące działalność leczniczą, Urzędy Gmin, Starostwo Powiatowe, Państwowa Straż Pożarna, Urząd Skarbowy, Ośrodki Pomocy Społecznej, Poczta Polska,
- udostępnianie danych dotyczących osób poddanych obowiązkowej kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych, na wniosek, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu tych osób, ośrodka pomocy społecznej, kuratora sądowego lub komornika sądowego złożony w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi oraz sądu lub prokuratora w związku z prowadzonymi postępowaniami,
- przekazywanie danych osób podlegających obowiązkowej kwarantannie do innych PSSE,
- przesyłanie informacji do innych PSSE o zmianie miejsca kwarantanny osób kwarantannowanych,
- weryfikacja wyników badania w kierunku SARS-CoV-2,

- prowadzenie rejestru wyników badań w kierunku wykrywania materiału genetycznego koronawirusa SARS-CoV-2,
- prowadzenie rejestru przypadków zachorowań na COVID-19,
- przygotowywanie decyzji administracyjnych dot. nałożenia obowiązkowej kwarantanny, skrócenia kwarantanny, nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za niezastosowanie się do określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, decyzji o odstąpieniu od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i pouczeniu o tym, że ponowne stwierdzenie naruszenia ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii może spowodować nałożenie administracyjnej kary pieniężnej,
- prowadzenie rejestru decyzji administracyjnych,
- opracowywanie i przesyłanie tabel, rejestrów i zestawień wymaganych w sprawozdawczości związanej ze zwalczaniem epidemii COVID-19,
- wyznaczanie osób, w stosunku do których podjęto decyzję o wykonaniu testu diagnostycznego w kierunku SARS-CoV-2,
- opracowywanie i przesyłanie list osób w stosunku, do których podjęto decyzję o wykonaniu testu diagnostycznego w kierunku SARS-CoV do WSSE w Kielcach, KPP w Końskich i punktu pobrania materiału do badań przy Szpitalu w Końskich,
- opracowywanie ognisk zakażeń COVID-19,
- obsługa systemu informatycznego EWP (skrót od Ewidencja Wjazdu do Polski):
 - wprowadzanie danych osób objętych obowiązkową kwarantanną, izolacją w warunkach domowych lub hospitalizacją do systemu EWP,
 - zlecenie badań w kierunku wykrywania materiału genetycznego koronawirusa SARS-CoV-2 w systemie EWP,
 - weryfikacja danych, korygowanie danych i skracanie kwarantanny w systemie EWP,
- obsługa systemu informatycznego SEPIS (System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej):
 - przyjmowanie i załatwianie zgłoszeń petentów w systemie SEPIS.

W zakresie działań w sytuacjach kryzysowych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w 2020 r. na terenie powiatu koneckiego zgłoszono **2168** przypadków dodatniego wyniku zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2, **1969** pacjentów wyzdrowiało, zarejestrowano **95** przypadków zgonów z powodu COVID-19. W wyniku zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 hospitalizowano **265** pacjentów, **8672** osób objęto obowiązkową kwarantanną, a **240** osób objęto nadzorem epidemiologicznym, zlecono **1495** osobom badania w kierunku

wykrywania materiału genetycznego koronawirusa SARS-CoV-2, wydano **4031** decyzji administracyjnych oraz przeprowadzono **11080** wywiadów epidemiologicznych, oraz zarejestrowano i opracowywano **ogniska zakażeń COVID-19 w 5-ciu Zakładach Opieki Długoterminowej, 1 ognisko w Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze i 4 ogniska w Szpitalu w Końskich.**

Realizacja Programu Szczepień Ochronnych

Na terenie powiatu koneckiego w 2020 r. szczepieniom w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych podlegały dzieci i młodzież do lat 19. Pracownicy Sekcji Przeciwepidemicznej PIS w Końskich prowadzą nadzór nad dystrybucją i zużyciem preparatów szczepionkowych oraz warunkami wykonywania szczepień. Na terenie powiatu koneckiego znajduje się **13 punktów szczepień**, w których w 2020 r. przeprowadzono **1 kontrolę**. Wykonawstwo szczepień przebiega zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych i utrzymane jest na dobrym poziomie. Punkty szczepień spełniają wymogi gabinetów zabiegowych i zapewniają prawidłowe warunki chłodnicze do przechowywania szczepionek udokumentowane procedurami. Pielęgniarki wykonujące szczepienia posiadają kurs immunoprofilaktyki. Wykonawstwo szczepień w powiecie koneckim należy ocenić jako dobre, od lat utrzymuje się na poziomie wyższym niż średnia dla Polski.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Ocenę sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie koneckim opracowano, w oparciu o dane zgłoszonych przypadków zachorowań i zakażeń do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Końskich. Dokonana na tej podstawie ocena wskazuje, że konieczność skupienia aktywności podmiotów leczniczych na leczeniu zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 spowodowała spadek zgłaszalności innych jednostek chorobowych.

Dane za rok 2020, zostały porównane z danymi za rok 2019 oraz w niektórych chorobach z danymi za ostatnie kilka lat.

Do PSSE w Końskich wpłynęło **2542** (rok 2019 - 1036 przypadków) przypadków zgłoszeń podejrzeń zachorowań i zachorowań na choroby zakaźne. Łącznie w 2020 r. przeprowadzono **11 144 dochodzeń epidemiologicznych**, w związku ze zgłoszeniem podejrzeń zachorowań i zachorowań na choroby zakaźne (rok 2019 - 149 dochodzeń epidemiologicznych).

Zachorowania na wybrane choroby zakaźne w powiecie koneckim za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. oraz w porównywalnym okresie 2019 r.

Jednostka chorobowa (symbole wg „Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problem ów Zdrowotnych” ICD-10)	Od 1.01.2019 do 31.12.2019		Od 1.01.2020 do 31.12.2020	
	Liczba przypadków	Zapadalność (liczba przypadków na 100 tys. mieszkańców)	Liczba przypadków	Zapadalność (liczba przypadków na 100 tys. mieszkańców)
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	0	0	2168 (potwierdzone laboratoryjnie)	2714,8
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe A04	27	33,4	14	17,53
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe A05.9	0	0	0	0
Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe	84	104	13	16,3
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 A09	45	55,7	9	11,27
Płonica (szkarlatyna) A38	10	12,3	1	1,2
Choroba meningokokowa zapalenie opon mózgowych A39.0	0	0	0	0
Róża A46	11	13,6	1	1,2
Zapalenie mózgu inne i nie określone G04.9	0	0	0	0
Krztusiec A37	1	1,2	0	0
Borelioza A69.2	5	6,1	1	1,2
Szczepienia p/wściekliznie Z20.3/ Z24.2	27	33,4	8	10
Ospa wietrzna B01	202	250	60	75,1
Różyczka B06	0	0	0	0
Wzw B przewlekłe B18.1	0	0	0	0
Wzw C B 17.1, B18.2	1	1,2	0	0
Nowo wykryte zakażenie HIV	0	0	0	0
Świnka B26	2	2,4	0	0
Inne wirusowe zapalenie mózgu	0	0	0	0

Jednostka chorobowa (symbole wg „Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych” ICD-10)	Od 1.01.2019 do 31.12.2019		Od 1.01.2020 do 31.12.2020	
	Liczba przypadków	Zapadalność (liczba przypadków na 100 tys. mieszkańców)	Liczba przypadków	Zapadalność (liczba przypadków na 100 tys. mieszkańców)
Choroby wywołane przez Streptococcus pneumoniae	11	13,6	1	1,2
Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych A87.1	2	2,4	0	0
Zatrucie pestycydami T60	0	0	0	0
Zatrucie grzybami T62	0	0	0	0
Gruźlica	17	21	13	16,3
Grypa	412 (17 potwierdzone laboratoryjnie)	510,8	157 (potwierdzonych laboratoryjnie 0)	196,6
Pokaśania przez zwierzęta	115	142,5	61	76,4
Choroby wywołane przez Haemophilus influenzae	0	0	0	0
Odra B05	1	1,2	0	0

Grypa oraz **zachorowania grypopodobne**, to jedna z jednostek chorobowych odznaczająca się najwyższym wskaźnikiem zapadalności wśród chorób zakaźnych występujących w Polsce. W 2020 roku wg sprawozdania o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora w Końskich **157** przypadków niepotwierdzonych laboratoryjnie (w 2019 r. – zgłoszono **412** przypadków zachorowań na grypę i choroby grypopodobne, w tym 17 potwierdzonych laboratoryjnie).

W 2020 roku **współczynnik zapadalności** na grypę w powiecie koneckim wyniósł **196 na 100 tys. mieszkańców** (w 2019 r. - 510).

Najskuteczniejszą metodą zapobiegania grypie są szczepienia ochronne. Dostępne szczepionki p/grypie zawierają antygeny wirusa grypy wywołującego zachorowania potwierdzone badaniami laboratoryjnymi. Ponieważ poziom odporności zabezpieczający przed zachorowaniem osiąga się dopiero po upływie około 2 tygodni od dnia szczepienia, najskuteczniejsze jest poddanie się szczepieniom przed rozpoczęciem sezonowego wzrostu zachorowań na grypę.

Gruźlica jest chorobą zakaźną, wywołaną zakażeniem prątkiem gruźlicy, która z reguły zajmuje płuca, choć zdarzają się przypadki gruźlicy pozapłucnej. Do Powiatowej Stacji

Sanitarno - Epidemiologicznej w Końskich w 2020 roku zgłoszono **13 przypadków** zachorowań na gruźlicę płuc, pozapłucnej nie stwierdzano (w 2019 r. - 17 przypadków).

W 2020 r. zarejestrowano **1 przypadek choroby wywołanej przez Streptococcus pneumoniae**. Patogen **Streptococcus pneumoniae** występuje na całym świecie, szerzy się drogą kropelkową lub przez bezpośredni kontakt z wydzieliną dróg oddechowych chorego lub nosiciela. Dostępna jest skuteczna szczepionka zapobiegająca zakażeniom wywołanym przez patogen **Streptococcus pneumoniae**. Jest ona bezpłatna dla dzieci urodzonych po 31.12.2016 r., a dla osób nieszczepionych jest szczepionką zalecaną i odpłatną.

W związku ze zgłoszonym przez lekarzy w 2020 r. **narażeniem na wściekliznę**, przeprowadzono **61 dochodzeń epidemiologicznych** z powodu pokąsań przez zwierzęta, w tym **5** przypadków pokąsania przez kota, **2** pokąsania przez lisa i **54** przypadków pokąsań przez psy. Do **szczepień p/wściekliznie** zakwalifikowano **8** osób (w 2019 r. - 12 osób).

Pozostałe jednostki chorobowe wykazują tendencję spadkową .

W 2020 r. nie notowano zachorowań choroby meningokokowej, odry, wirusowego zapalenia wątroby, wirusowego zapalenia mózgu i opon mózgowych, choroby wywołanej przez Haemophilus influenzae, zatruc pestycydami, zatruc grzybami.

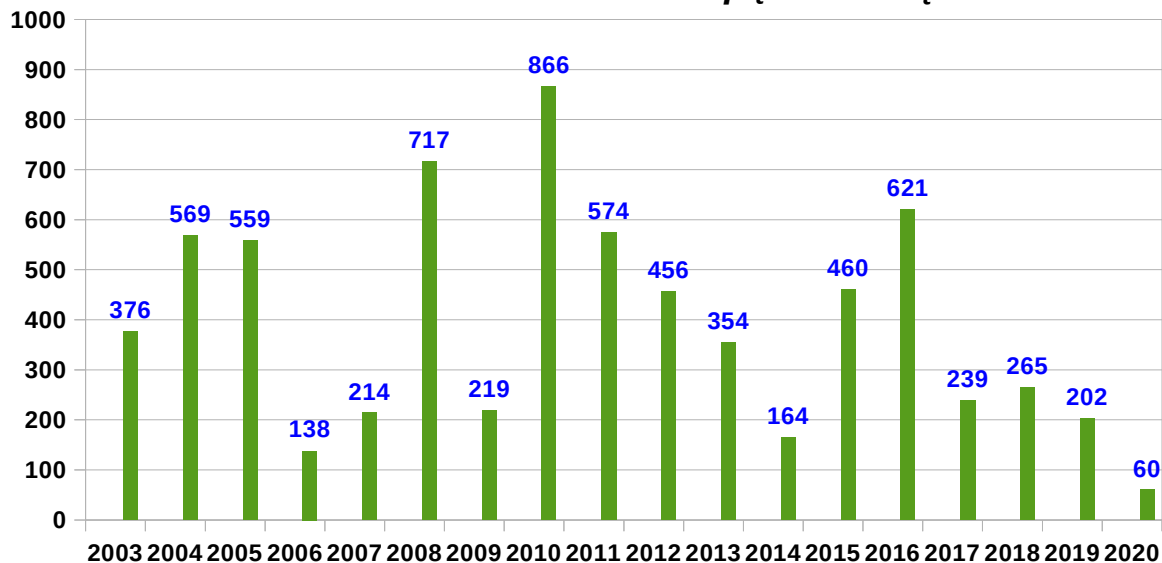
Ogniska zatrucia/zakażenia pokarmowego nie rejestrowano.

Liczba zachorowań i wskaźnik zapadalności na ospę wietrzną w powiecie koneckim w latach 2003 – 2020

Lata	Liczba zachorowań ospa wietrzna	Wskaźnik zapadalności na 100 tysięcy
2003	376	442,5
2004	569	659,8
2005	559	659,8
2006	138	162,9
2007	214	253,3
2008	717	848,7
2009	219	262,7
2010	866	1006,7
2011	574	671
2012	456	537
2013	354	416
2014	164	196
2015	460	554,7
2016	621	751,6
2017	239	292

2018	265	325,8
2019	202	250
2020	60	75,1

Zachorowalność na ospę wietrzną

W 2020 roku zaobserwowano spadek liczby zachorowań dla ospy wietrznej, co jest zgodne z 2-3 letnią cyklicznością tej jednostki chorobowej.

Analiza sytuacji epidemiologicznej wirusowych zapaleń wątroby typu B i typu C w latach 2002 - 2020 w powiecie koneckim.

Liczba zachorowań i wskaźnik zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby typu B w powiecie koneckim w latach 2002 - 2020

Lata	Liczba zachorowań WZW B (B16, B18.0-B18.1)*	Wskaźnik zapadalności na 100 tysięcy
2002	7	8,2
2003	6	7,1
2004	1	1,2
2005	4	4,7
2006	2	2,4
2007	4	4,7
2008	2	2,4
2009	4	4,8

2010	0	0
2011	5	6,0
2012	4	4,7
2013	2	2,3
2014	2	2,3
2015	3	3,6
2016	1	1,1
2017	3	3,6
2018	1	1,2
2019	0	0
2020	0	0

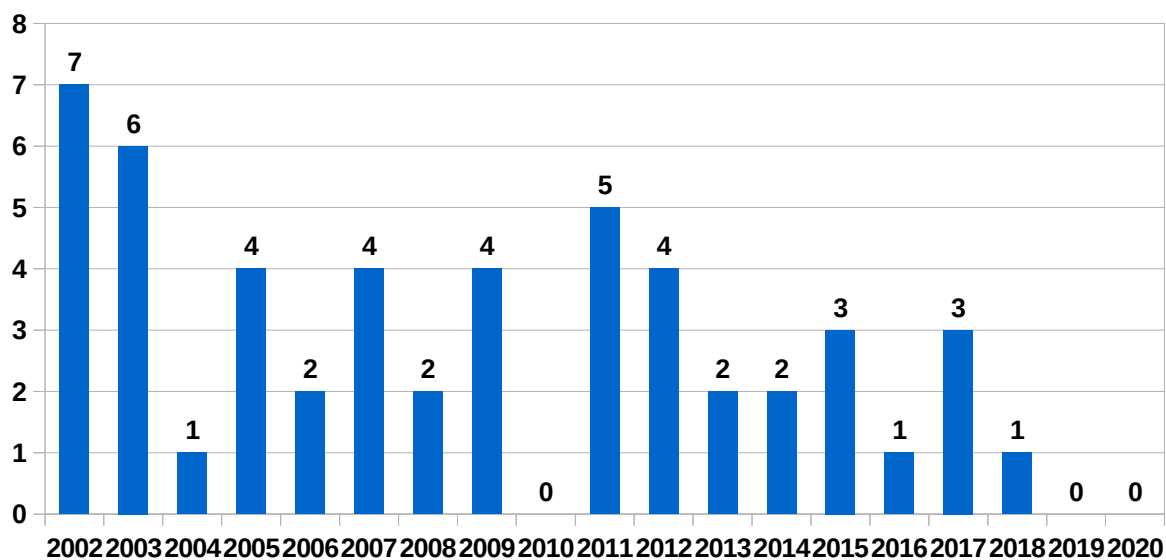
* kod według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD – 10

B16 – Ostre wirusowe zapalenie wątroby B

B18.0 – Przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby B z wirusem delta

B18.1 – Przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby B bez wirusa delta

Liczba zachorowań na WZW typu B

Od 2002 do 2014 roku odnotowano od 8 do 3 przypadków, w 2015 r. wskaźnik zapadalności na 100 tysięcy odpowiednio od 9,3 do 3,6. W latach 2005 – 2015 zapadalność na tą jednostkę chorobową utrzymuje się na porównywalnym niskim poziomie, aż do całkowitego braku zgłoszeń w 2010 r. W latach 2011 - 2017 zanotowano wzrost zgłoszeń przewlekłych wzv b, co jest wynikiem polepszenia diagnostyki w kierunku zakażeń HBV.

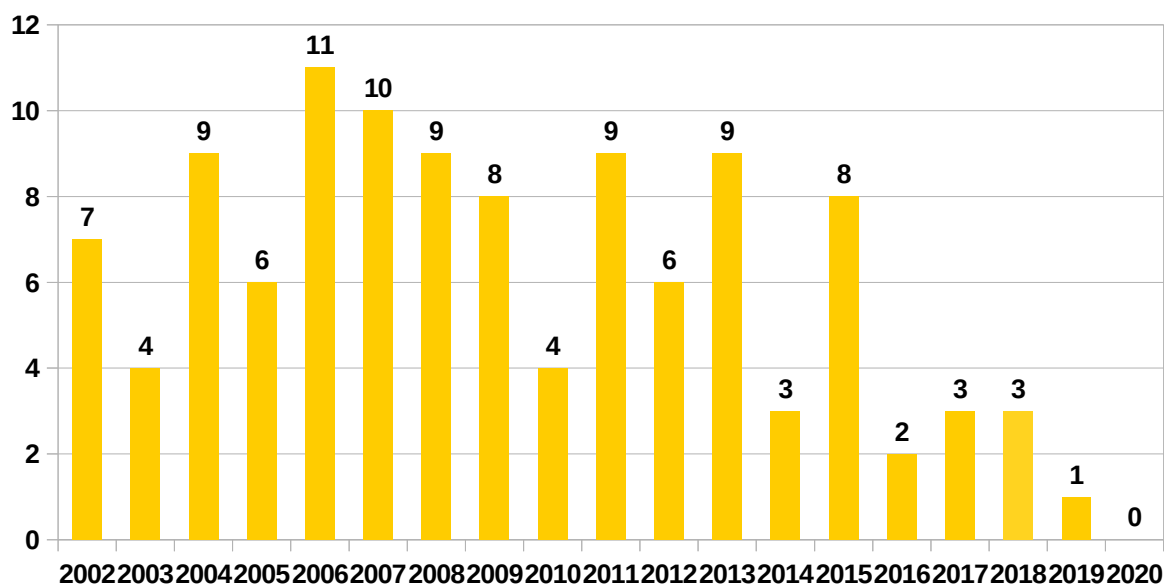
Utrzymująca się tendencja spadkowa jest efektem intensywnych programów zapobiegania i zwalczania tej choroby realizowanych w latach poprzednich, między innymi wprowadzenia szczepień ochronnych oraz poprawie warunków sterylizacji i upowszechnienie stosowania sprzętu jednorazowego użycia w podmiotach prowadzących działalność leczniczą.

Liczba zachorowań i wskaźnik zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby typu C w powiecie koneckim w latach 2002 - 2020

Lata	Liczba zachorowań WZW C (B17.1, B18.2)*	Wskaźnik zapadalności na 100 tysięcy
2002	7	8,2
2003	4	4,7
2004	9	10,6
2005	6	7,1
2006	11	13,1
2007	10	11,8
2008	9	10,7
2009	8	9,6
2010	4	4,6
2011	9	10,5
2012	6	7,0
2013	9	10,7
2014	3	3,5
2015	8	9,6
2016	2	2,3
2017	3	3,6
2018	3	3,6
2019	1	1,2
2020	0	0

* kod według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD – 10 B17.1 – Ostre wirusowe zapalenie wątroby C

Liczba zachorowań na WZW typu C

Sytuacja epidemiologiczna wirusowego zapalenia wątroby typu C przypomina tę, jaka istniała w dziedzinie wirusowego zapalenia wątroby typu B przed wprowadzeniem szczepień ochronnych. We wskazanym okresie zanotowano:

w 2005 r. – 6 przypadków;

2013 r. – 9 przypadków;

2015 r. - 8 przypadków;

2018 r. - 3 przypadki;

2019 r. - 1 przypadek.

2020r. - 0 przypadków

Wskaźnik zapadalności na 100 tysięcy wynosił odpowiednio 8,2 w 2002r. i 1,2 w 2019r. Największą liczbę zachorowań zaobserwowano w 2006 r. – 11 przypadków (wskaźnik zapadalności - 13,1). Zwiększająca się liczba wykrywanych i zgłaszanych zachorowań jest wynikiem polepszenia diagnostyki w kierunku zakażeń HCV. Lepsza dostępność testów diagnostycznych sprawia, że u coraz większej liczby osób jest rozpoznawane zakażenie, co z kolei może zmniejszyć transmisję wirusa. Wprowadzenie testów typu antygen/przeciwciało skraca do minimum okres okienka serologicznego, to zaś może pomóc w rozpoznawaniu zakażenia HCV we wczesnym okresie.

II. Jakość wody do spożycia i ciepłej wody użytkowej

1. Wprowadzenie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich prowadzi nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie *ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 195)* i *ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 2028)*.

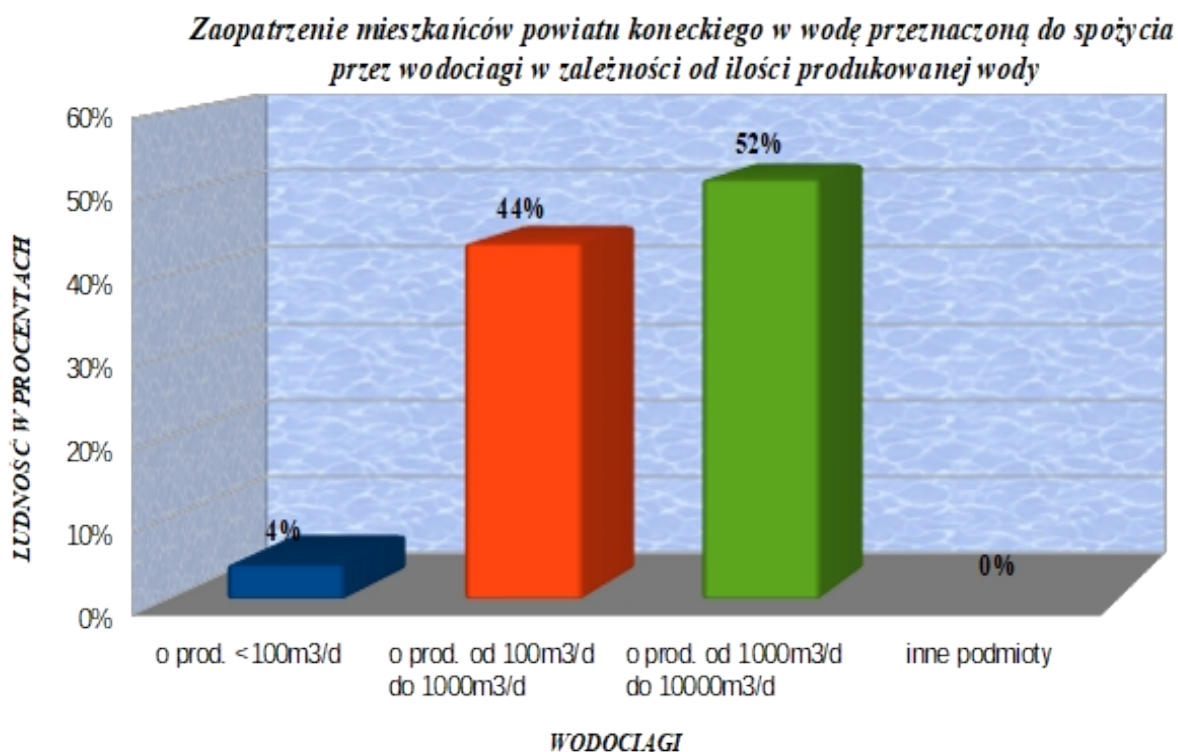
Wymagania jakim powinna odpowiadać woda, sposób oceny jej przydatności do spożycia oraz sprawowania nadzoru nad jej jakością określa *rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294)*. Zgodnie z tym rozporządzeniem woda jest zdatna do użycia, jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz nie wykazuje agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia wymagania mikrobiologiczne i chemiczne określone w jego załącznikach. W roku sprawozdawczym 2020 podobnie jak w roku ubiegłym PPIS w Końskich gromadził dane w zakresie zintegrowanego nadzoru sanitarnego nad jakością wody oraz nad obiektami służącymi do zaopatrzenia ludności w wodę zgodnie z arkuszami tematycznymi, prowadził na bieżąco ich aktualizację, a następnie raportował dane monitoringowe w wyznaczonych terminach Świętokrzyskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w systemie informatycznym WODA – EXCEL.

2. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę

W 2020r. PPIS w Końskich objął nadzorem sanitarnym 22 urządzenia wodociągowe, w tym: 18 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 4 inne podmioty wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej. Skontrolowano 100% urządzeń wodociągowych znajdujących się w ewidencji.

Na terenie powiatu koneckiego wodociągi oraz indywidualne inne podmioty w 100% zasilane są w wodę z ujęć głębinowych.

Liczba stałej ludności zaopatrywanej w wodę z urządzeń wodnych w 2020 r. wynosiła ok. 78,290 tys., w tym: wodociągi o produkcji poniżej 100m³/dobę zaopatrywały 3,300 tys., co stanowi ok. 4%; wodociągi o produkcji 100 – 1000 m³/dobę – 34,559 tys., co stanowi ok. 44%; a wodociągi o produkcji od 1000 – 10000 m³/dobę – 40,431 tys. stałych mieszkańców, co stanowi ok. 52%.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobiera do badań próbki wody oraz ocenia stan sanitarno – techniczny urządzeń wodnych. Badania wykonywane były w akredytowanych laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej - WSSE w Kielcach i PSSE w Skarżysku – Kamiennej.

W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody dokonywane są pobory próbek wody do badania z urządzeń wodociągowych, z częstotliwością uzależnioną od wielkości wodociągu (tj. ilości produkowanej wody), jak również stwierdzanych problemów z jakością wody.

W 2020 r. przeprowadzono **10 kontroli sanitarnych urządzeń wodnych, 47 kontroli jakości wody do spożycia**, pobrano **48 próbek wody** (w tym 33 próbki do monitoringu parametrów grupy A i 15 próbek do monitoringu parametrów grupy B).

Poza kontrolą jakości wody prowadzoną przez Państwową Inspekcję Sanitarną w 2020 roku prowadzona była przez właścicieli urządzeń wodociągowych kontrola wewnętrzna,

zgodnie z wymogami określonymi w *rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (Dz. U., poz. 2294) oraz opracowanymi i uzgodnionymi z PPIS w Końskich harmonogramami poboru.

W celu określenia, czy spożywana woda jest bezpieczna dla zdrowia ludzkiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich, w oparciu o § 22 i § 23 *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi*, dokonywał jej oceny w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego. Oceny jakości wody przekazywane były administratorom wodociągów oraz wójtom i burmistrzom, z prośbą o poinformowanie mieszkańców.

Wydano ogółem **17 decyzji administracyjnych**, tj. 1 decyzję na poprawę jakości wody do spożycia (w tym 1 z rygiorem natychmiastowej wykonalności), 5 decyzji o wygaśnięciu, 5 decyzji – oceny jakości wody, 6 decyzji płatniczych; **34 oceny jakości wody do spożycia** (w tym 25 ocen okresowych, 9 ocen obszarowych); **2 komunikaty w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi** skierowane do konsumentów wody z wodociągu Mnin gmina Słupia Konecka.

W 2020r. nie wydano decyzji dotyczących poprawy stanu sanitarno – technicznego wodociągów.

W 2020 r. na terenie powiatu koneckiego zrealizowano następujące zamierzenia mające na celu poprawę zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia oraz poprawę stanu sanitarno-technicznego w zakresie wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, tj.

- **wodociąg Radoszyce gm. Radoszyce** – ukończono prace związane z rozbudową i modernizacją istniejącej stacji uzdatniania wody, tj. przeprowadzono prace remontowo-budowlane obiektu, w tym termomodernizacyjne na zewnątrz budynku SUW oraz części socjalnej, ukończono modernizację stacji uzdatniania wody i zastosowano nową technologię uzdatniania wody obejmującą jej napowietrzanie, nanofiltrację oraz stałą dezynfekcję promieniami UV.

2.1. Wodociągi o produkcji <100 m³/dobę

W 2020 r. na terenie powiatu koneckiego znajdowało się **6 wodociągów** (wodociągi: Dęba gm. Ruda Maleniecka, Kłucko gm. Radoszyce, Pardołów, Smarków gm. Stąporków, Stanowiska gm. Smyków, Wąsosz gm. Końskie) o produkcji wody poniżej 100 m³/dobę. W stosunku do 2019 r. ich ilość nie uległa zmianie. Urządzenia te zaopatrywały ok. 3,300 tys. ludności stałej.

Wodociągi o produkcji wody poniżej 100 m³/dobę w 2020r. dostarczały wodę odpowiadającą wymaganiom *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi*.

2.2. Wodociągi o produkcji 100 - 1000 m³/dobę

W 2020 r., bez zmian w stosunku do 2019 r. pod nadzorem PPIS w Końskich znajdowało się **10 wodociągów** (wodociągi: Bernów, Gowarczów gm. Gowarczów, Falków gm. Falków, Gosań, Odrowąż gm. Stąporków, Mnin gm. Słupia Konecka, Paruchy gm. Końskie, Przyłogi gm. Smyków, Radoszyce gm. Radoszyce, Wyszyna Falkowska gm. Ruda Maleniecka) o produkcji od 100 do 1000 m³/dobę, dostarczały one wodę dla 34,559 tys. ludności stałej.

W analizowanym okresie stwierdzono zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody w 1 wodociągu:

- wodociąg Mnin gm. Słupia Konecka (na odcinku sieci wodociągowej obejmującym miejscowości: Ruda Pilczycka, Malik przysiółek) - obecność bakterii grupy coli.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich z uwagi na skażenie mikrobiologiczne wody, stwierdził brak przydatności wody do spożycia z przedmiotowego wodociągu i wydał decyzję administracyjną, w której nakazał podjęcie działań naprawczych z zakresu dezynfekcji, poinformowanie odbiorców wody o braku przydatności wody do spożycia; zapewnienie odbiorcom wody zastępczego zaopatrzenia w wodę do spożycia. Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności. W wyniku przeprowadzonych przez zarządcę wodociągu skutecznych działań naprawczych oraz na podstawie sprawozdań z przeprowadzonych badań mikrobiologicznych jakości wody z przedmiotowego wodociągu postępowanie zakończono. Wydano także 2 stosowne komunikaty dotyczące jakości wody skierowane do konsumentów wody.

W 2020r. zakończone zostało postępowanie administracyjne dot. jakości wody z wodociągu Radoszyce, prowadzone z uwagi na odchylenia od wymaganego składu fizykochemicznego, tj. przekroczenie parametrów zawartych:

- w załączniku nr 1 część C tab. 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294), tj. **podwyższony poziom siarczanów**;
- w załączniku nr 1 część D tab. 2 do wyżej cytowanego rozporządzenia, tj. **podwyższony poziom twardości ogólnej oraz magnezu** (wartość parametryczna magnezu nie może przekraczać 30 mg/l, jeżeli stężenie siarczanów w wodzie jest równe lub większe od 250 mg/l).

W wyniku działań naprawczych podjętych przez zarządcę wodociągu Radoszyce oraz po zapoznaniu się z wynikami badań laboratoryjnych jakości wody, próbek pobranych z przedmiotowego wodociągu, w dniu 30.12.2020r. PPIS w Końskich stwierdził przydatność wody do spożycia odpowiadającą wymogom sanitarnym zawartym w ww. rozporządzeniu.

Na koniec roku sprawozdawczego 2020 oceniono, że jakość wody z przedmiotowych

wodociągów odpowiadała wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).

2.3. Wodociągi o produkcji 1000 - 10000 m³/dobę

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich, podobnie jak w roku ubiegłym nadzorowała **2 wodociągi** o produkcji od 1000 do 10000 m³/dobę, tj. wodociąg Końskie gm. Końskie, wodociąg Stąporków gm. Stąporków. Wodociągi te zostały zakwalifikowane jako wodociągi raportowane do Komisji Europejskiej, są to urządzenia produkujące wodę w ilości powyżej 1000 m³/dobę lub zaopatrujące więcej niż 5000 osób. Przedmiotowe wodociągi zaopatrywały w wodę odpowiadającą wymaganiom ok. 40,431 tys. ludności stałej.

2.4. Wodociągi o produkcji 10000 - 100000 m³/dobę

Na terenie powiatu koneckiego brak jest wodociągów o produkcji od 10000 do 100000 m³/dobę.

2.5. Inne podmioty zaopatrujące w wodę

W 2020 r. pod nadzorem PPIS w Końskich znajdowały się **4 inne podmioty** wykorzystujących wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, tj.: wodociąg Czarniecka Góra SZPITAL gm. Stąporków, wodociąg Końskie OSM gm. Końskie, wodociąg Końskie SZPITAL gm. Końskie, wodociąg Koliszowy HUZAR gm. Ruda Maleniecka.

W porównaniu do roku 2019, ubyły z ewidencji 2 urządzenia wodociągowe – wodociąg Fidor gm. Końskie, wodociąg Stara Góra gm. Stąporków – nie zaopatrują stałej ludności.

Przybył 1 obiekt: wodociąg Końskie SZPITAL gm. Końskie, przekazany przez WSSE Kielce po zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Na koniec roku sprawozdawczego 2020 oceniono, że jakość dostarczanej wody z ww. wodociągów odpowiadała obowiązującym przepisom.

2.6. Ujęcia powierzchniowe

Na terenie powiatu koneckiego brak jest wodociągów opartych na ujęciach powierzchniowych.

2.7. Przyznane odstępstwa dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W roku sprawozdawczym 2020 podobnie jak we wcześniejszym okresie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich nie wydawał zgód na odstępstwo od wymagań obowiązujących dla jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

3. Badania ciepłej wody w szpitalach i w budynkach zamieszkania zbiorowego na obecność pałeczek *Legionella sp.*

Wobec istniejących zagrożeń zdrowotnych powodowanych zasiedlaniem instalacji i urządzeń wodnych bakteriami z rodzaju *Legionella*, konieczne jest okresowe monitorowanie ciepłej wody użytkowej, w kierunku obecności tych bakterii.

Wymagania mikrobiologiczne, jakim powinna odpowiadać ciepła woda użytkowa w zakresie parametru *Legionella sp.* określa *rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294)*.

Przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Końskich w 2020 r. pobrali w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego do badania próbki wody ciepłej (ogółem **10 próbek**) na obecność pałeczek *Legionella sp.* w wytypowanych obiektach na terenie powiatu koneckiego (szpital, inny podmiot leczniczy, obiekty pomocy społecznej).

W wyniku **5 kontroli jakości wody ciepłej użytkowej** przeprowadzonych w 4 obiektach, w 1 obiekcie (1 szpital) stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości bakterii *Legionella*.

3.1. Badania ciepłej wody użytkowej w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

W 2020 r. przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich skontrolowali na obecność bakterii *Legionella sp.* w ciepłej wodzie użytkowej **1 szpital i 1 inny podmiot**. W nadzorowanych podmiotach leczniczych, w ramach nadzoru bieżącego pobrano ogółem **6 próbek** wody ciepłej z wewnętrznej instalacji ciepłej wody użytkowej.

Jakość wody w instalacjach ciepłej wody użytkowej nie budziła zastrzeżeń, za wyjątkiem wody z 1 obiektu (szpital), gdzie w 2 próbkach ciepłej wody, stwierdzono ponadnormatywną obecność bakterii *Legionella sp.* - „średnie” **skażenie ciepłej wody w instalacji wewnętrznej ciepłej wody**.

W związku ze stwierdzonym zanieczyszczeniem mikrobiologicznym wody (ponadnormatywna obecność bakterii *Legionella sp.*) zostało wszczęte postępowanie administracyjne, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich wydał decyzję administracyjną, nakazującą bezzwłoczne podjęcie działań naprawczych polegających na doprowadzeniu jakości wody ciepłej użytkowej w instalacji wewnętrznej szpitala (nowy budynek) do wartości zgodnych z rozporządzeniem.

W wyniku badań jakości ciepłej wody użytkowej wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządcę obiektu, stwierdzono, że jakość wody ciepłej spełnia wymagania sanitarne.

3.2. Badania ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego i na pływalniach

W 2020 r. w powiecie koneckim przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich pobrali w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego do badania **4 próbki** wody ciepłej w celu określenia skolonizowania instalacji pałeczkami *Legionella sp.*, w 2 obiektach pomocy społecznej.

W wyniku badań jakości ciepłej wody użytkowej stwierdzono, że jakość wody spełnia wymagania sanitarne.

4. Wnioski

Zaopatrzenie ludności w wodę jest bardzo istotnym elementem zachowania właściwego stanu sanitarnego powiatu.

W roku 2020 skontrolowano wszystkie wodociągi. Na podstawie uzyskanych danych można stwierdzić, że stan sanitarno - techniczny budynków i urządzeń wodociągowych na terenie powiatu koneckiego ulega stałej poprawie.

Prowadząc na bieżąco monitoring jakości wody do spożycia, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowały stosowne działania w przypadkach naruszeń wymagań sanitarnych.

Jakość wody była kwestionowana z uwagi na obecność w wodzie bakterii grupy coli.

Kwestię bardzo istotną dla stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu koneckiego stanowi zabezpieczenie awaryjnych źródeł zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi lub zapasu wody na wypadek wystąpienia sytuacji awaryjnych.

Zabezpieczenie awaryjne w razie skażenia mikrobiologicznego wody lub awarii ujęć na terenie powiatu koneckiego, ze względu na brak studni publicznych oraz zbyt małą ilość cystern i innych zbiorników magazynujących wodę w środkach transportu w dalszym ciągu jest niezadowolające pomimo pewnej poprawy w tym zakresie tj. wyposażenia części przedsiębiorstw wodociągowych w atestowane zbiorniki przeznaczone do kontaktu z żywnością i wodą pitną, umożliwiające dowóz wody na wypadek konieczności zapewnienia mieszkańcom zastępczego zaopatrzenia w wodę do spożycia.

III. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Przedmiotem działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego było uzgadnianie i opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych:

- wniosków dotyczących konieczności wykonania raportu oddziaływania inwestycji na środowisko i jego zakresu,
- przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- przystąpienia do użytkowania przedsięwzięcia,
- uzgadnianie i opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach prowadzonych postępowań oraz uzgodnień w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przyczyniają się do eliminacji nieprawidłowości w zakresie sanitarno – higienicznym, zapewniają właściwe warunki sanitarno-zdrowotne w miejscach pobytu ludzi, a także odpowiednie warunki pracy.

W 2020 r. Nadzór Zapobiegawczy zajął **122 stanowiska**, których celem było zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w obiektach na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania, oraz wydał **13 decyzji płatniczych** i przeprowadził **13 kontroli**.

Wydano w I instancji 1 decyzję merytoryczną.

Ilość załatwianych spraw i wydanych opinii przez Nadzór Zapobiegawczy w poszczególnych zakresach tematycznych w roku 2020:

- Liczba zajętych stanowisk dotyczących strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
 - uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – **3**,
 - opinie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – **4**,
- Liczba zajętych stanowisk dotyczących oceny oddziaływania na środowisko:
 - opinia codo potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – **7**,
 - wydane opinie w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – **27**,
 - wydane opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – **8**,

- Uzgodnienie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – **52**,
- Liczba zajętych stanowisk dotyczących uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego – **8**,
- Liczba zajętych stanowisk dotyczących innych spraw – **13**.

IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk

1. Wprowadzenie

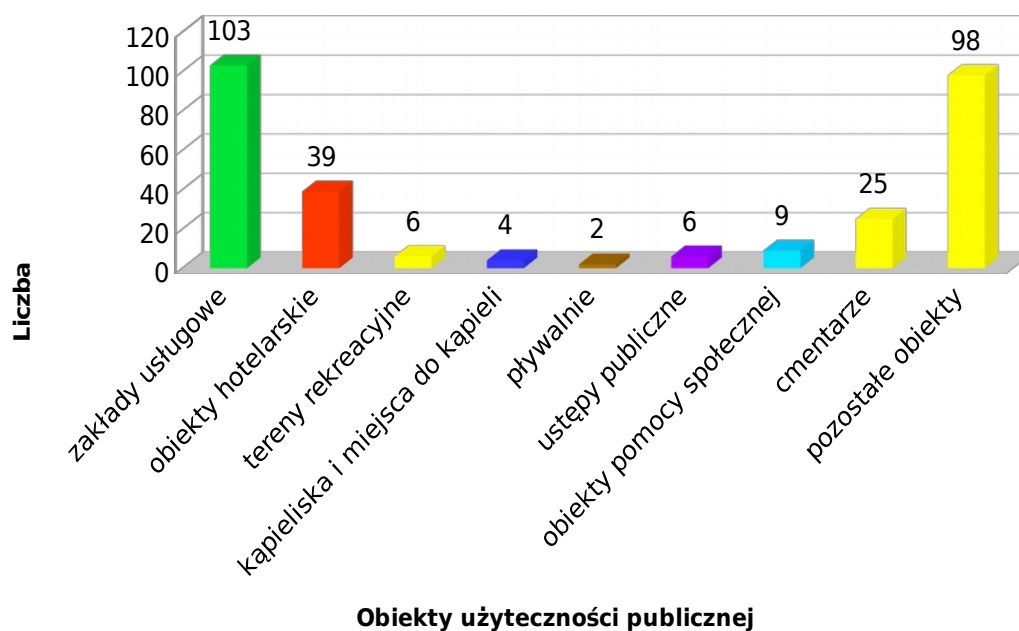
Bieżący nadzór sanitarny Państwowej Inspekcji Sanitarnej nad obiektami użyteczności publicznej dotyczy różnorodnych obiektów, są to między innymi: kąpieliska, baseny kąpielowe, ustępy publiczne, obiekty pomocy społecznej, hotele i inne obiekty hotelarskie, obiekty czasowo – turystyczne, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, cmentarze, zakłady pogrzebowe, prosektoria i inne obiekty, co powoduje zróżnicowanie wymagań sanitarnych, jakim powinny odpowiadać obiekty należące do poszczególnych kategorii, w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego osobom z nich korzystającym.

2. Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń

W roku 2020 na **292 obiekty użyteczności publicznej** ujęte w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Końskich skontrolowano **123 obiekty**, przeprowadzono w nich **128 kontroli sanitarnych**, dodatkowo przeprowadzono **16 kontroli innych obiektów** (nie ujętych w ewidencji: ekshumacje, samochody do przewozu zwłok i szczątków ludzkich, samochody do przewozu chorych, ustępy ogólnodostępne) oraz **1 kontrolę jakości wody z kąpieliska**.

Powyższa liczba nie uwzględnia kontroli urządzeń wodnych (wodociągów) i podmiotów leczniczych.

Zestawienie obiektów użyteczności publicznej na terenie powiatu koneckiego w 2020 r.

W ramach nadzoru sanitarnego w zakresie higieny środowiska, w roku 2020 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich wniesiono **12 interwencji**, **8** interwencji załatwiono we własnym zakresie, dotyczyły m.in.: nieprawidłowych warunków sanitarno-higienicznych w sanitariatach ogólnodostępnych: w budynku usługowo-handlowym w Końskich przy ul. Łaziennej 13, w dwóch Ośrodkach Wypoczynkowych w Sielpi, w Zakładzie odnowy biologicznej w Radoszycach, nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego nieczynnej fontanny na skwerze w Radoszycach, prowadzenia działalności usługowej fryzjerskiej i salonu manicure w miejscowościach Fałków i Koliszowy pomimo obowiązującego zakazu, planowanej imprezy tanecznej sylwestrowo – noworocznej w ośrodku wypoczynkowym w Sielpi pomimo obowiązującego zakazu organizacji przedmiotowych imprez w związku ze stanem epidemii Covid-19.

Przeprowadzone w obiektach kontrole potwierdziły zasadność 3 wniesionych interwencji, 5 interwencji okazało się bezzasadnych.

Nałożono **1 mandat na kwotę 100 zł** za zły stan sanitarny 1 obiektu (sanitariaty ogólnodostępne w budynku usługowo-handlowym w Końskich), stwierdzone nieprawidłowości; brak środków higieny (mydła do mycia rąk, ręczników jednorazowego użytku, papieru toaletowego).

Ponadto **4** wniesione interwencje dotyczące m.in.: obecności bezdomnych kotów (w tym padłych) w sąsiedztwie obiektów gastronomicznych przy kąpielisku w miejscowości Sielpia, nieprawidłowości w zakresie postępowania ze ściekami domowymi na posesji we wsi Zbójno (przysiółek) Greszczyn, gm. Fałków, uciążliwości wynikających z niewłaściwej gospodarki odpadami na posesji we wsi Izabelów gm. Końskie, nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi na targowisku w Radoszycach przekazano do załatwienia wg kompetencji organom właściwym spoza Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W 1 przypadku Wójt gminy Słupia Konecka wniósł do PPIS w Końskich pismo o zajęcie stanowiska w sprawie nielegalnej bazy tirów znajdującej się w miejscowości Ruda Pilczycka, w związku z interwencją mieszkańców wsi Ruda Pilczycka w przedmiotowej sprawie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w roku 2020 wydał **10 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok/szczątków ludzkich**. Ekshumacja zwłok/szczątków jest dopuszczalna w okresie od 16 października do 15 kwietnia i przeprowadza się ją we wczesnych godzinach rannych przy zachowaniu odpowiednich warunków sanitarnych. Przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawowali nadzór nad prawidłowym przebiegiem czynności ekshumacyjnych i warunkami sanitarnymi przewozu zwłok. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Oceniając stan sanitarny środków do przewozu zwłok/szczątków ludzkich zwrócono szczególną uwagę na przestrzeganie obowiązku mycia i dezynfekcji części pojazdu przeznaczonej do umieszczania zwłok/szczątków,

częstotliwość w/w czynności, stosowane preparaty. Wszystkie skontrolowane samochody były prawidłowo oznakowane i spełniały wymogi sanitarno-techniczne do przewozu zwłok/szczątków ludzkich.

Na wniosek Starosty Koneckiego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w roku 2020 wydał **14 opinii w formie postanowienia na sprowadzenie zwłok z zagranicy.**

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. 3 obiekty oceniono negatywnie ze względu na zły stan sanitarno – techniczny (1 zakład odnowy biologicznej, 1 zakład fryzjerski, 1 inny obiekt w którym świadczone są usługi hotelarskie (ośrodek wypoczynkowy), co stanowi 2,44% wszystkich skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej.

W 2020r. PPIS w Końskich przeprowadził szereg konsultacji w sprawie bezpiecznego funkcjonowania wybranych obiektów użyteczności publicznej w trakcie epidemii COVID-19 w Polsce w oparciu o analizę przedłożonych, opracowanych zamierzeń/procedur w zakresie ich zgodności z wytycznymi publikowanymi przez właściwe Ministerstwa w konsultacji z Głównym Inspektorem Sanitarnym, dotyczyły m.in. Domu Kultury w Końskich, Domu Kultury, Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy, Boiska sportowego, Siłowni na powietrzu w Stąporkowie, Muzeum w Maleńcu itp., podano również spis kontaktów, użytecznych jako źródło wiarygodnych, aktualizowanych informacji bądź doradztw w zakresie indywidualnych rozwiązań, dodatkowo na wniosek strony opracowano przedmiotowe procedury dla Szkoły Jazdy w Końskich.

Ponadto wytyczne GIS dot. bezpiecznego funkcjonowania trakcie epidemii COVID-19 w Polsce **placów zabaw zlokalizowanych na otwartym powietrzu** przekazano do 6 zarządców, wytyczne Ministerstwa Rozwoju we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym, dotyczące funkcjonowania **hotele/obiektów/pensjonatów/campingów** przekazano do 32 zarządców.

2.1. Ustępy publiczne

Na terenie powiatu koneckiego nadzorowanych jest **6 ustępów publicznych: 3** ustępy znajdujące się na terenie miasta Końskie, **1** na terenie miasta Radoszyce oraz **2** ustępy publiczne, tymczasowe, skanalizowane w miejscowości Sielpia, **w w/w obiektach przeprowadzono ogółem 6 kontroli.**

W 2020 r. przybył 1 obiekt:

- **ustęp publiczny w Końskich przy ul. Wojska Polskiego** (centrum przesiadkowe) mieści się w wolnostojący pawilonie wykonanym z jednolitego odlewu betonowo-kompozytowego,

posadowionego na utwardzonym podłożu, ustęp posiada wentylację grawitacyjną oraz mechaniczną włączaną automatycznie.

Znajdują się w nim 2 kabiny wc, 1 przeznaczona dla użytkowników uni-sex, 1 kabina wc dla osób osób niepełnosprawnych, wyposażone w oczko ustępowe oraz automatyczne zespoły umywalkowe, kompaktowe wykonane ze stali nierdzewnej, z umywalką do mycia rąk z automatycznym, sekwencyjnym uruchamianiem podajników: mydła w płynie, ciepłej wody i ciepłego powietrza.

Obiekt przystosowany jest dla osób niepełnosprawnych.

Stan sanitarno – techniczny obiektów dobry, dezynfekcja urządzeń i pomieszczeń była prowadzona na bieżąco, czystość i porządek otoczenia obiektów nie budziły zastrzeżeń.

Decyzji nie wydano, zaleceń doraźnych nie udzielono.

2.2. Obiekty Pomocy Społecznej

Nadzorowanych jest **8 obiektów Pomocy Społecznej: 5 placówek zapewniających całodobową opiekę** (4 znajdują się w gminie Stąporków i 1 w gminie Falków) oraz **3 Domy Pomocy Społecznej** (objęte nadzorem w 2020 r.): Dom Pomocy Społecznej „Cichy Zakątek” w Końskich, Dom Pomocy Społecznej w Rudzie Pilczyckiej gm. Słupia Konecka, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Stąporkowie.

W 2020 r. skontrolowano 1 placówkę zapewniających całodobową opiekę.

Zakończono postępowanie administracyjne dot. 1 obiektu wszczęte w 2019 r. (placówka zapewniająca całodobową opiekę), zarządzenie decyzji dot. zapewnienia wentylacji mechanicznej w sanitariacie ogólnodostępnym na parterze budynku.

2.3. Obiekty hotelarskie

Hotele, motele, inne

Na terenie powiatu koneckiego nadzorowanych jest **6 hoteli i 2 motele**. Powyższe obiekty stanowią bazę całoroczną, w większości reprezentują wysoki standard świadczonych usług.

Skontrolowano 5 hoteli i 1 motel 75% obiektów, przeprowadzono ogółem 6 kontroli.

W obiektach obowiązują i przestrzegany jest zakaz palenia tytoniu, w widocznych miejscach umieszczono odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia tytoniu, pokoje hotelowe wyposażone są w czujniki dymu.

Stan sanitarno – techniczny i sanitarno – porządkowy obiektów nie budził zastrzeżeń, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie usuwania nieczystości stałych i płynnych, obiekty wyposażone są w urządzenia do czasowego gromadzenia odpadów komunalnych w i poza pomieszczeniami.

Zaopatrzenie w wodę z wodociągów sieciowych (1 obiekt korzysta z własnego wodociągu).

Postępowanie z bielizną czystą i brudną zgodne z wymogami sanitarnymi, obiekty posiadają pomieszczenia magazynowe z odpowiednią wentylacją do przechowywania bielizny czystej oraz miejsca do czasowego przechowywania bielizny brudnej, pranie bielizny świadczą pralnie zewnętrzne.

Zaopatrzenie w środki czystościowe, dezynfekcyjne dostateczne.

Zalecenia doraźne udzielono w 1 obiekcie (hotel), dotyczyło okazania do wglądu dokumentacji poświadczającej odbiór odpadów komunalnych, zalecenie wykonano.

W 2020 r. w dalszym ciągu prowadzono wzmożony nadzór nad w/w obiektami w zakresie kontroli gospodarki odpadami w związku z zagrożeniem wynikającym z możliwości przeniesienia wirusa afrykańskiego pomoru świń (ASF) na terytorium województwa świętokrzyskiego.

Obiekty wczasowo-turystyczne

Na terenie powiatu koneckiego nadzorowanych jest: **28 ośrodków wypoczynkowych** oraz **3 pola namiotowe**.

W 2020 r. przybył 1 obiekt - ośrodek wypoczynkowy.

Powyższe obiekty stanowią bazę sezonową, znajdują się na terenach wiejskich, tj. w Sielpi gm. Końskie i Czarnieckiej Górze gm. Stąporków (2 obiekty).

Skontrolowano 28 obiektów, przeprowadzono **28 kontroli**, których zakres obejmował m.in. kontrolę zaopatrzenia w wodę do spożycia, odprowadzania ścieków bytowo – gospodarczych, gospodarkę odpadami komunalnymi, postępowanie z bielizną czystą i brudną, stan sanitarno – techniczny pomieszczeń i ich wyposażenia, stan sanitarno-porządkowy terenu obiektów.

Stan sanitarno – techniczny większości ośrodków wypoczynkowych nie budził zastrzeżeń tj tereny ośrodków były utrzymane czysto, zadbane, ogrodzone, nieprawidłowości w zakresie usuwania nieczystości stałych i płynnych nie stwierdzono, stan sanitarno – techniczny pomieszczeń oraz ich wyposażenia nie budził zastrzeżeń, gromadzenie bielizny czystej i brudnej zgodne z wymogami sanitarnymi, wszystkie obiekty korzystają z usług pralniczych pralni zewnętrznych, zaopatrzenie w środki czystościowe, dezynfekcyjne oraz artykuły jednorazowego użytku dostateczne.

Wydano **1 decyzję dotyczącą poprawy stanu sanitarno – technicznego ośrodka wypoczynkowego w Sielpi**, zarządzone;

- zapewnienie magazynu /miejsca do przechowywania bielizny czystej,
- magazynu /miejsca do przechowywania bielizny brudnej,

- magazynu/miejsca do przechowywania, środków czystościowych sprzętu porządkowego itp.

Zalecenia doraźne udzielono w 3 obiektach, dotyczyły m.in. okazania do wglądu dokumentacji poświadczającej odbiór odpadów komunalnych przez uprawnione firmy, korzystanie z usług pralniczych pralni zewnętrznych, zalecenia wykonano.

W 2020r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich wniesiono interwencje dotyczące nieprawidłowych warunków sanitarno-higienicznych w 2 ośrodkach wypoczynkowych, kontrole przeprowadzone w przedmiotowych obiektach nie potwierdziły zasadności interwencji.

W 2020r. poprawił się stan sanitarno – techniczny 3 obiektów (ośrodków wypoczynkowych w Sielpi), zakres przeprowadzonych modernizacji obejmował m.in.: generalny remont sal wielofunkcyjnych: bankietowej i kominkowej oraz holu z recepcją, wyłożenie tarasów przylegających do domków kostką brukową oraz zainstalowanie nowych balustrad, zwiększenie bazy noclegowej o 2 nowe, 4 osobowe domki z pełnymi węzłami sanitarnymi.

W 2020 r. z będących w ewidencji Sekcji Nadzoru Higieny Środowiska 3 pól namiotowych w Sielpi skontrolowano 1, pozostałe były nieczynne.

2.4. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

W ewidencji PSSE w Końskich znajdują się **103 zakłady usługowe: 61 zakładów fryzjerskich, 23 zakłady kosmetyczne, 9 zakładów odnowy biologicznej i 10 innych zakładów, w których są świadczone więcej niż jedna z usług.** W 2020 r. objęto nadzorem 6 nowo przybyłych zakładów: 3 fryzjerskie, 1 kosmetyczny, 2 inne zakłady, w których są świadczone więcej niż jedna z usług.

Skontrolowano 43 zakłady, przeprowadzono 45 kontroli, których zakres obejmował m. in. kontrolę stanu sanitarno - technicznego zakładów oraz wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Podczas kontroli zwracano zatem szczególną uwagę na przestrzeganie zasad dezynfekcji i sterylizacji narzędzi i sprzętu wielorazowego użytku oraz prawidłowe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi, w miejscu ich powstawania, warunki ich czasowego przechowywania czy odbiór odpadów świadczą uprawnione firmy, co jest poświadczane stosowną dokumentacją.

Wydano **2 decyzje dotyczące poprawy stanu sanitarno – technicznego zakładów usługowych** (1 zakładu fryzjerskiego, 1 zakładu odnowy biologicznej) oraz 7 decyzji płatniczych, zarządzono m.in.:

- zapewnienie ochrony wejścia z zewnątrz do zakładu przed nadmiernym dopływem chłodnego powietrza,
- zapewnienie przedsionka w sanitariacie ogólnodostępnym,
- zapewnienie wentylacji grawitacyjnej w pomieszczeniu świadczenia usług, w przedsionku do sanitariatu oraz wentylacji mechanicznej w sanitariacie ogólnodostępnym,
- wydzielenie na stałe powierzchni przeznaczonej na bawialnię dla dzieci od powierzchni przeznaczonej na siłownię,
- zapewnienie dostatecznej liczby ogólnodostępnych urządzeń sanitarnych, dostępnych w sposób bezkolizyjny z dróg komunikacji ogólnej,
- doprowadzenie do należytego stanu sanitarno-technicznego ścian w sali ćwiczeń siłowych i sali fitness.

Zalecenia doraźne udzielono w 6 obiektach (3 zakładach fryzjerskich, 2 zakładach kosmetycznych, 1 zakładzie świadczącym więcej niż jedną usługę), dotyczyły m.in.: opracowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi w zakładzie, uwzględniających sposób postępowania na wypadek naruszenia ciągłości tkanek ludzkich (dotyczący klientów i personelu), okazania do wglądu aktualnej dokumentacji zdrowotnej personelu, okazania do wglądu dokumentacji poświadczającej odbiór odpadów komunalnych, kontrolę skuteczności procesu sterylizacji, zapewnienia pojemnika do przechowywania bielizny brudnej.

Nałożono **1 mandat na kwotę 300 zł** za zły stan sanitarny 1 obiektu (1 zakład fryzjerski), stwierdzone nieprawidłowości:

- pojemnik ze środkiem do dezynfekcji narzędzi fryzjerskich nieopisany, brak informacji z nazwą preparatu, jego stężeniem i datą sporządzenia roztworu,
- brak pojemnika do przechowywania bielizny brudnej,
- niedostateczny zapas bielizny czystej wielokrotnego użytku (pelerynek),
- umywalka do mycia rąk w pomieszczeniu usługowym użytkowana niezgodnie z jej przeznaczeniem tj. myte są w niej narzędzia fryzjerskie.

2.5. Obiekty komunikacji publicznej

nie dotyczy.

2.6. Cmentarze

Na terenie powiatu koneckiego nadzorowanych jest **25 cmentarzy**, skontrolowano 23 obiekty.

Stan sanitarno – techniczny większości cmentarzy nie budził zastrzeżeń, obiekty posiadają ogrodzenia z trwałego materiału, zapewnione są punkty czerpalne wody, źródła zaopatrzenia w wodę stanowią wodociągi sieciowe bądź źródła własne (studnie kopane), zapewnione są urządzenia do czasowego gromadzenia odpadów komunalnych, część cmentarzy posiada utwardzone dojścia i dojazdy do powierzchni grzebalnych.

Nałożono 1 mandat na kwotę 300zł za zły stan sanitarny 1 obiektu (nieprawidłowe postępowanie z odpadami pochodzącymi z powierzchni grzebalnej cmentarza) tj. przepełnione kontenery przeznaczone do gromadzenia odpadów, składowanie znacznych ilości odpadów bezpośrednio na ziemi w sąsiedztwie kontenerów.

2.7. Domy przedpogrzebowe

Na terenie powiatu nadzorowany jest **1 dom przedpogrzebowy** znajdujący się w Radoszycach.

2.8. Inne obiekty użyteczności publicznej

W ewidencji PSSE w Końskich znajduje się **103 inne obiekty użyteczności publicznej** (w tym 6 **nowo przybyłych w 2020 r.** - 1 apteka, 5 obiektów będących dotychczas pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej MSWiA): 6 terenów rekreacyjnych, 9 zakładów pogrzebowych, 29 aptek, 1 sklep zielarsko-medyczny, 3 domy kultury, 2 kina, 1 muzeum, 8 obiektów sportowych, 4 biblioteki, 6 parkingów, 8 urzędów miast i gmin, 1 park, 2 skwery, 17 stacji paliw, 1 prosektorium, 5 obiektów MSWiA.

Skontrolowano 10 obiektów (w tym: 1 skwer, 4 parkingi, 1 obiekt sportowy, 4 stacje paliw), przeprowadzono łącznie 10 kontroli sanitarnych, w tym 4 kontrole parkingów w zakresie gospodarki odpadami.

W 2020 r. w dalszym ciągu sprawowano wzmożony nadzór nad parkingami w zakresie gospodarki odpadami w w/w obiektach w związku z zagrożeniem wynikającym z możliwości przeniesienia wirusa afrykańskiego pomoru świń (ASF) na terytorium województwa świętokrzyskiego.

Kontrole przedmiotowych obiektów nie wykazały nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami, czystość i porządek otoczenia obiektów nie budził zastrzeżeń.

Nie stwierdzono wyrzucania żywności zawierającej produkty pochodzenia zwierzęcego

(np. kanapki z wędliną, pieczone mięso, domowe przetwory z mięsem, itp.).

Wszystkie obiekty wyposażone są w dostateczną ilość urządzeń do czasowego gromadzenia odpadów komunalnych, stan sanitarno – techniczny i sanitarno – porządkowy urządzeń do gromadzenia odpadów (kontenerów oraz pojemników) nie budził zastrzeżeń.

Odbiór i transport odpadów oraz utrzymanie pojemników (opróżnianie, mycie i dezynfekcja) są świadczone przez specjalistyczne, uprawnione firmy, powyższe poświadczono jest stosowną dokumentacją (umowy na odbiór odpadów komunalnych oraz dowody opłaty za ich odbiór, mycie i dezynfekcję). Zarządcy obiektów umieścili w widocznych miejscach stosowne ulotki informacyjne dotyczące zagrożeń wynikających z możliwości przeniesienia wirusa afrykańskiego pomoru świń.

Decyzji nie wydano, zaleceń doraźnych nie udzielono.

W stosunku do 1 obiektu (zakład pogrzebowy) w dalszym ciągu prowadzone jest postępowanie administracyjne.

2.9. Kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpeli i baseny kąpielowe

Kąpieliska

W sezonie letnim 2020 r. na terenie powiatu koneckiego funkcjonowało **1 kąpielisko w Sielpi Wielkiej**, na zbiorniku wodnym w Sielpi, o długości linii brzegowej 50 m.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich zaopiniował pozytywnie projekt uchwały Rady Miejskiej w Końskich w sprawie wykazu kąpielisk na terenie Gminy Końskie postanowieniem znak: SE. Ia-4250/1/2020 z dnia 11.03.2020 r.

Zgodnie z przekazanym do PPIS w Końskich przez Burmistrza Miasta i Gminy w Końskich, wnioskiem znak: UKO.6344.1.2020.ZS z dnia 25 lutego 2020 r. (data wpływu do PSSE w Końskich 27.02.2020 r.) **sezon kąpieliskowy** na kąpielisku w Sielpi Wielkiej trwał **od 01.07.2020 r. do 31.08.2020 r.**

Organizator kąpieliska podejmował właściwe środki zarządzania oraz sprawowania nadzoru nad jakością wody w kąpielisku, poprzez uzgodnienie z PPIS w Końskich harmonogramu pobierania próbek wody z kąpieliska, który zrealizowano zgodnie z ustaleniami; oznakowanie kąpieliska tablicami informacyjnymi; systematyczne, wizualne nadzorowanie wody w kąpielisku; badanie próbek wody z kąpieliska w laboratorium PIS w Skarżysku – Kamiennej i przekazywanie wyników badań PPIS w Końskich, celem dokonania bieżącej oceny jakości wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich sprawował w roku 2020 nadzór nad jakością wody w czasie trwania sezonu zgodnie z obowiązującym *rozporządzeniem*

Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U., poz. 255).

Przeprowadzono 3 kontrole sanitarne i 1 kontrolę jakości wody z kąpieliska w Sielpi, pobrano 1 próbkę wody z kąpieliska w Sielpi w ramach kontroli urzędowej.

Próbka wody do badania w ramach kontroli urzędowej pobrana została w dniu 22.06.2020 r., nie odnotowano sytuacji mogących powodować pogorszenie jakości wody w kąpielisku oraz stanowiących zagrożenie dla zdrowia kąpiących się osób.

Zgodnie z przyjętą przez Komisję Europejską praktyką pobierania pierwszej próbki wody do badań w kąpielisku, próbka wody przed otwarciem sezonu kąpielowego, powinna zostać pobrana wcześniej niż na 10 dni przed rozpoczęciem sezonu.

Główny Inspektor Sanitarny przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego przedstawi Komisji Europejskiej informację o liczbie kąpielisk.

Organizator kąpieliska w sezonie letnim 2020 r. prowadził kontrolę wewnętrzną jakości wody w kąpielisku wg harmonogramu pobierania próbek wody uzgodnionego z PPIS w Końskich oraz systematyczne, wizualne monitorowanie wody w kąpielisku i wody zasilającej kąpielisko pod kątem występowania zanieczyszczeń niekorzystnie wpływających na jakość wody i stanowiących zagrożenie dla zdrowia kąpiących się osób.

Harmonogram pobrania próbek w ramach kontroli wewnętrznej uwzględniał terminy pobierania i analizy próbek, tj. nie mniej niż trzech próbek w sezonie kąpielowym, w okresie funkcjonowania kąpieliska, tak aby przerwa między badaniami nie przekraczała miesiąca.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w oparciu o wyniki badań laboratoryjnych próbek wody pobranych **w ramach kontroli urzędowej** (przed sezonem w ramach kontroli urzędowej pobrano do badania **1 próbkę wody**) i **wewnętrznej** prowadzonej przez zarządcę (w sezonie w ramach kontroli wewnętrznej pobrano do badania **3 próbki wody**) z kąpieliska w Sielpi, zgodnie z harmonogramem, przeprowadzonych w laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej, wydał **5 komunikatów (4 bieżące oceny jakości wody w kąpielisku i 1 sezonowa ocena jakości wody)** stwierdzających przydatność wody do kąpieli w kąpielisku Sielpia w Sielpi Wielkiej, gm. Końskie, komunikaty na bieżąco przekazywano do wiadomości zarządcy oraz jednostkom samorządowym i Komendantowi Powiatowemu Policji.

Decyzji nie wydano, doraźnych zaleceń nie udzielono.

Przed sezonem letnim 2020 r.: zakończono II etap prac związanych z rewitalizacją zbiornika wodnego oraz terenu plaży i kąpieliska w Sielpi, zrealizowano następujące zamierzenia tj.:

- przeprowadzono oczyszczanie i odmulanie czaszy zbiornika wodnego, drenowanie i osuszanie dna, formowanie skarp wokół zbiornika, formowanie plaż, powiększono powierzchnię plaż (nawieziono świeży piach w ilości 6 tys m²), wybudowano 2 pomosty w obrębie czaszy zbiornika, umocniono zachodni brzeg zbiornika (narzut kamienny), wybudowano drewniane ścieżki spacerowe w tym ścieżki przyrodnicze w bezpośrednim sąsiedztwie zbiornika, budowa instalacji oświetlenia zewnętrznego na potrzeby ścieżek i pomostów spacerowych, zakończono prace przy kanalizacji deszczowej, uporządkowano ogólnodostępne tereny rekreacyjne.

Celem bezpiecznego funkcjonowania kąpieliska w trakcie epidemii COVID-19 w Polsce tj. zminimalizowanie ryzyka zakażenia poprzez zapewnienie bezpieczeństwa w obiekcie oraz bezpieczeństwa wypoczywającym oraz pracownikom/obsłudze obiekt funkcjonował zgodnie z zaleceniami NIZP-PZH dla kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli w trakcie epidemii SARS-CoV-2 w Polsce, tablicę informacyjną z przedmiotowymi zaleceniami umieszczono przed wejściem na plażę.

Sanitariaty na plaży zaopatrzone w: środek do dezynfekcji rąk klientów oraz dezynfekcji powierzchni dotykowych tj. klamek, baterii, spłuczek i innych często dotykanych powierzchni zawierający etanol w stężeniu 70%), punkt ratowniczy zaopatrzone w środek do dezynfekcji rąk i powierzchni zawierający etanol w stężeniu 70% oraz środek do powierzchni zawierający etanol w stężeniu 72%.

Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

W sezonie letnim 2020 r. na terenie powiatu koneckiego funkcjonowały 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli w Radoszycach.

Uchwałą Rady Miejskiej w Radoszycach zaopiniowaną pozytywnie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich postanowieniem znak: SE. Ia-4250/7/2020 z dnia 02.06.2020r., w sezonie letnim 2020 r. na zbiorniku retencyjnym Radoszyce utworzono dwa miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli pod nazwą:

- „Plaża nr 1” – długość linii brzegowej 150m od strony zachodniej zbiornika,
- „Plaża nr 2” – długość linii brzegowej 177m od strony północnej zbiornika,

Czas trwania sezonu kąpielowego w miejscach wykorzystywanym okazjonalnie do kąpieli na zbiorniku retencyjnym Radoszyce:

- „Plaża nr 1”, trwał od 02.07.2020r. do 31.07.2020r;
- „Plaża nr 2”, trwał od 01.08.2020r. do 30.08.2020r

Organizator MOWDK – Gmina Radoszyce, w sezonie letnim 2020 r. prowadził kontrolę wewnętrzną jakości wody w miejscach wykorzystywanych do kąpieli wg harmonogramu pobierania próbek wody uzgodnionego z PPIS w Końskich, z częstotliwością określoną w art. 42

ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2020r. poz., 310 z późn. zmianami), tj. **nie wcześniej niż 10 dni przed otwarciem sezonu kąpielowego oraz nie mniej niż 1 próbki w sezonie kąpielowym, w okresie funkcjonowania MOWDK**, pobrano ogółem 4 próbki wody z przedmiotowych miejsc do kąpeli, systematycznie, wizualnie monitorował wodę w pod kątem występowania zanieczyszczeń niekorzystnie wpływających na jej jakość i stanowiących zagrożenie dla zdrowia kąpiących się osób, za prowadzenie przedmiotowych czynności w trakcie sezonu odpowiedzialnymi byli ratownicy.

Przeprowadzono 3 kontrole sanitarne MOWDK.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w oparciu o wyniki badań laboratoryjnych próbek wody pobranych **w ramach kontroli** wewnętrznej prowadzonej przez zarządcę, wydał **4 bieżące oceny jakości wody** stwierdzające przydatność wody do kąpeli w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli w Radoszycach, komunikaty na bieżąco przekazywano do wiadomości zarządcy oraz jednostkom samorządowym i Komendantowi Komisariatu Policji.

W sezonie letnim 2020 obiekty funkcjonowały zgodnie z zaleceniami NIZP-PZH dla kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli w trakcie epidemii SARS-CoV-2 w Polsce.

W sezonie letnim 2020 r. podobnie jak w okresie wcześniejszym nie uruchomiono miejsca wykorzystywanego do kąpeli w Stąporkowie przy ul. Miłej.

Baseny kąpielowe

W ewidencji PSSE w Końskich znajdują się **2 pływalnie**: Pływalnia Miejska w Końskich i Pływalnia Kryta przy Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze.

W 2020r. nie przeprowadzono kontroli pływalni, nie pobrano prób wody.

3. Wnioski

Na terenie powiatu koneckiego w 2020 r. obserwowano poprawę warunków bytowania mieszkańców, z uwagi na działania samorządów, mające na celu między innymi poprawę struktury sieci zbiorowego zaopatrzenia miejscowości w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, gospodarki odpadami komunalnymi oraz nieczystościami płynnymi jak również stanu sanitarno – porządkowego obiektów użyteczności publicznej i terenów ogólnodostępnych dla ludności.

W obiektach użyteczności publicznej (hotele, motele i inne obiekty hotelarskie oraz ośrodki wypoczynkowe) z roku na rok podnoszony jest standard i estetyka przez co poprawiają się również warunki sanitarno – techniczne świadczonych usług.

W sezonie letnim 2020 r. w miejscowości turystyczno – wypoczynkowej Sielpia w porównaniu do wcześniejszego okresu utrudniony został dostęp do toalet publicznych, tj. zmniejszono liczbę toalet, a także znacznie pogorszył się standard pomieszczeń i ich

wyposażenia. Zarządca dla potrzeb kąpieliska zapewnił 4 sanitariaty przenośne, kontenerowe skanalizowane, w których znajdowały się 4 oczka ustępowe i 4 umywalki do mycia rąk z wodą bieżącą, zimną, w sanitariatach brak było wody ciepłej, gdyż obiekty nie posiadały instalacji elektrycznej, co nie pozwalało na wyposażenie ich w podgrzewacze wody, brak w nich było pomieszczeń/ miejsc do przechowywania sprzętu do sprzątania, artykułów jednorazowego użytku i środków czystościowych, a także pisuarów. Dla porównania w sezonie letnim 2019 r. w Sielpi dostępne były 2 sanitariaty w których znajdowało się 8 oczek ustępowych, 4 umywalki z wodą bieżącą, zimną i ciepłą, natomiast w 2018r. 3 sanitariaty, w których znajdowało się 12 oczek ustępowych, 6 pisuarów, 4 umywalki z wodą bieżącą, zimną i ciepłą, w obiektach zapewnione były miejsca do przechowywania środków czystościowych, artykułów jednorazowego użytku i sprzętu do sprzątania.

W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich w dalszym ciągu na terenie powiatu koneckiego **liczba toalet dostępnych publicznie w stosunku do liczby mieszkańców jest niewystarczająca**, a odpowiednia liczba toalet dostępnych publicznie jest jednym z elementów, które mają wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego.

W dalszym ciągu na terenie powiatu nie w pełni uporządkowana jest gospodarka ściekowa.

V. Stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza

Końskich nadzoruje **164 podmioty wykonujące działalność leczniczą**, w tym: **41 podmiotów leczniczych** – 2 szpitale, 3 inne niż szpitale, 36 podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria, medyczne laboratoria diagnostyczne, inne) oraz **123 praktyki zawodowe** prowadzące działalność leczniczą.

W 2020 r. skontrolowano ogółem przez przedstawicieli PPIS w Końskich 10 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w tym 3 podmioty lecznicze, 7 praktyk zawodowych prowadzących działalność leczniczą.

W roku sprawozdawczym ogółem przeprowadzono 12 kontroli podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza, w tym: 5 podmiotów leczniczych i 7 praktyk zawodowych prowadzących działalność leczniczą.

Decyzji administracyjnych nie wydano, zaleceń nie udzielono.

W skontrolowanych obiektach poddawano ocenie między innymi stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, dezynfekcję i sterylizację narzędzi i sprzętu medycznego, postępowanie z odpadami medycznymi w miejscach ich wytwarzania oraz czasowego gromadzenia, postępowanie z odpadami komunalnymi, postępowanie z bielizną czystą i brudną, opracowanie i zastosowanie procedur medycznych.

Zaopatrzenie w sprzęt jednorazowy, środki dezynfekcyjne i czystościowe oraz sprzęt niezbędny do utrzymania czystości w nadzorowanych podmiotach jest prawidłowe.

Naruszenia wymagań sanitarno – higienicznych w zakresie utrzymania czystości i porządku nie stwierdzono.

Dostępność i użycie środków ochrony osobistej personelu jest odpowiednie do zagrożenia. Sprzęt wielorazowego użytku wyjaławiany jest w autoklawach.

1. Szpitale

Pod nadzorem PPIS w Końskich znajdują się 2 szpitale. W 2020 r. nie przeprowadzono kontroli przedmiotowych obiektów.

2. Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – inne niż szpitale.

Pod nadzorem PPIS w Końskich znajdują się 3 obiekty: 1 hospicjum, 2 inne podmioty (Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży; Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego).

W 2020 r. nie przeprowadzono kontroli.

3. Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie itp.)

Pod nadzorem PPIS w Końskich znajduje się 36 obiektów. W 2020 r. przeprowadzono ogółem 3 kontrole w 1 podmiocie leczniczym, w tym: 2 kontrole w zakresie nadzoru przeciwepidemicznego i 1 kontrolę w zakresie higieny środowiska.

4. Praktyki zawodowe

Pod nadzorem PPIS w Końskich znajdują się 123 objekty. W 2020 r. przeprowadzono ogółem 7 kontroli praktyk zawodowych.

5. Wnioski

Podmioty lecznicze posiadają opracowane i wdrożone procedury medyczne, mające na celu minimalizację zakażeń.

Zaopatrzenie placówek leczniczych w środki dezynfekcyjne, w zakresie ilości i asortymentu jest wystarczające.

VI. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy

Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy zajmuje się ochroną zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości występujących w środowisku pracy w celu zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych, poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie przestrzegania przepisów higieny i warunków środowiska pracy.

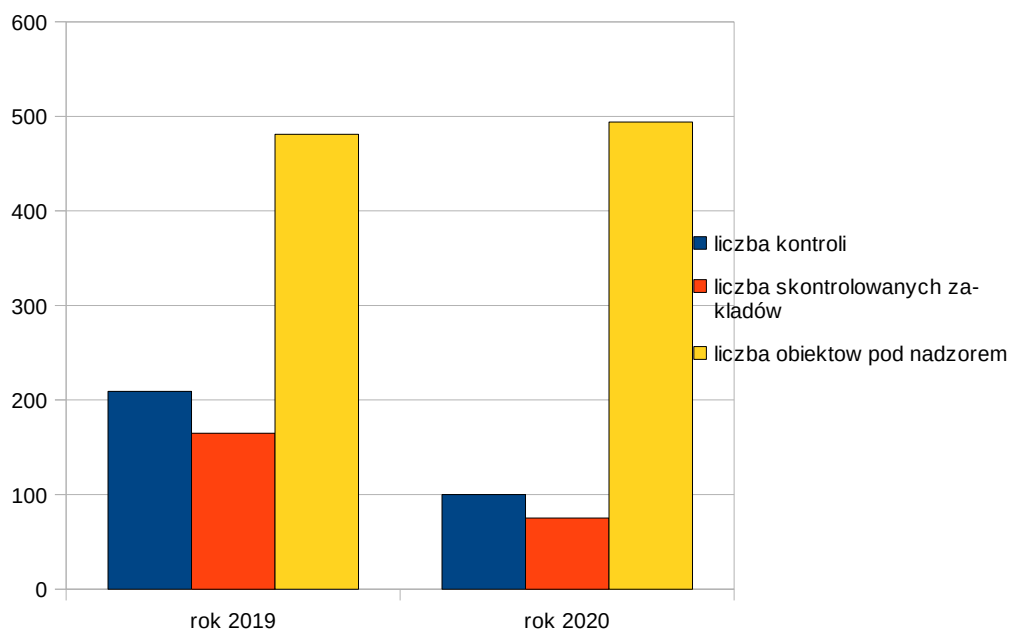
W ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajdowało się 494 zakłady pracy, w których było zatrudnionych 8499 pracowników. Większość objętych ewidencją podmiotów to firmy zatrudniające do 50 pracowników – 456 firmy, co stanowi 92% wszystkich nadzorowanych zakładów.

Liczba pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy	Liczba zakładów pracy	Procentowy udział w ogólnej ilości zakładów
do 9	319	64
10-49	137	28
50 - 249	34	7
≥250	4	1
Ogółem	494	100

1. Zakres kontroli warunków pracy

Przeprowadzono 100 kontroli w 75 zakładach zatrudniających 2122 pracowników (w 2019 r. - 209 kontrole w 165 zakładach zatrudniających 4347 osób).

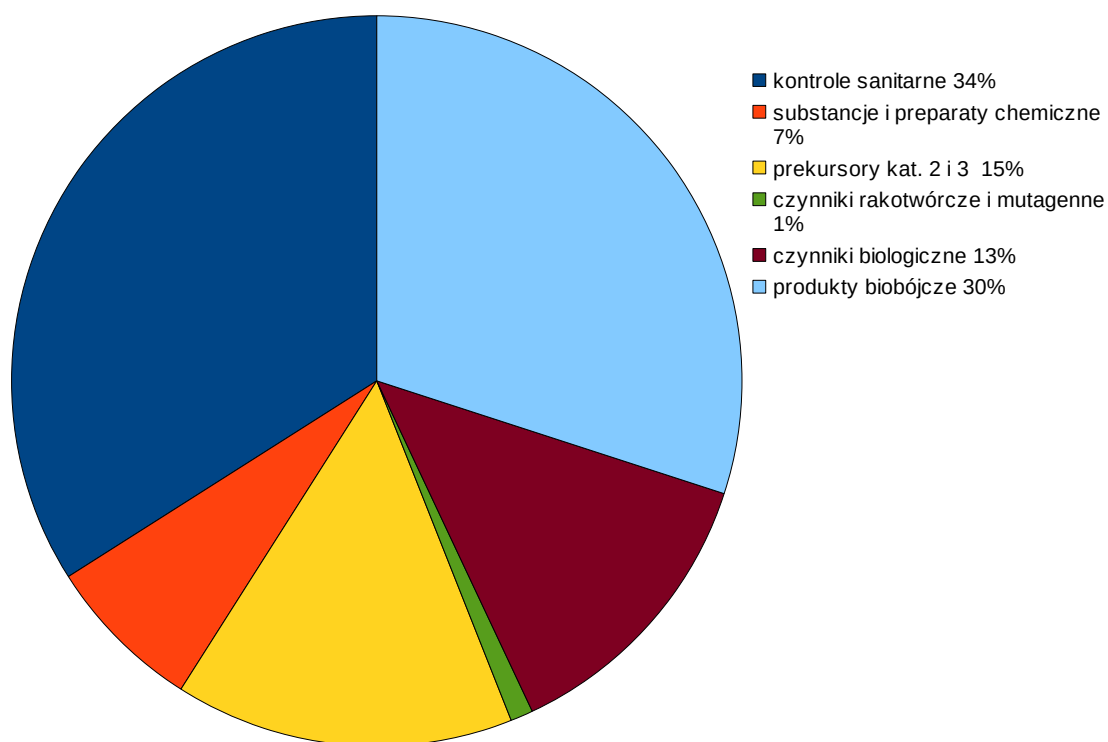

Przeprowadzone kontrole dotyczyły między innymi następujących tematów:

Liczba kontroli z podziałem na zagadnienia:

Temat	Liczba kontroli	Odsetek wszystkich przeprowadzonych kontroli
Nadzór nad warunkami pracy (kontrole sanitarne)	34	34
Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi	7	7
Nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3	15	15
Czynniki rakotwórcze i mutagenne	1	1
Czynniki biologiczne	13	13
Produkty biobójcze	30	30
Ogółem	100	100%

Procentowy wskaźnik przeprowadzonych kontroli

Intensywność sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego różnicowana jest w zależności od oceny ryzyka zawodowego.

Pod uwagę bierze się następujące kryteria:

Występowanie czynników szkodliwych w środowisku pracy.

Występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) wyżej wymienionych czynników.

Stosowanie substancji i mieszanin chemicznych.

Stosowanie prekursorów kategorii 2 i 3.

Występowanie czynników rakotwórczych i mutagennych.

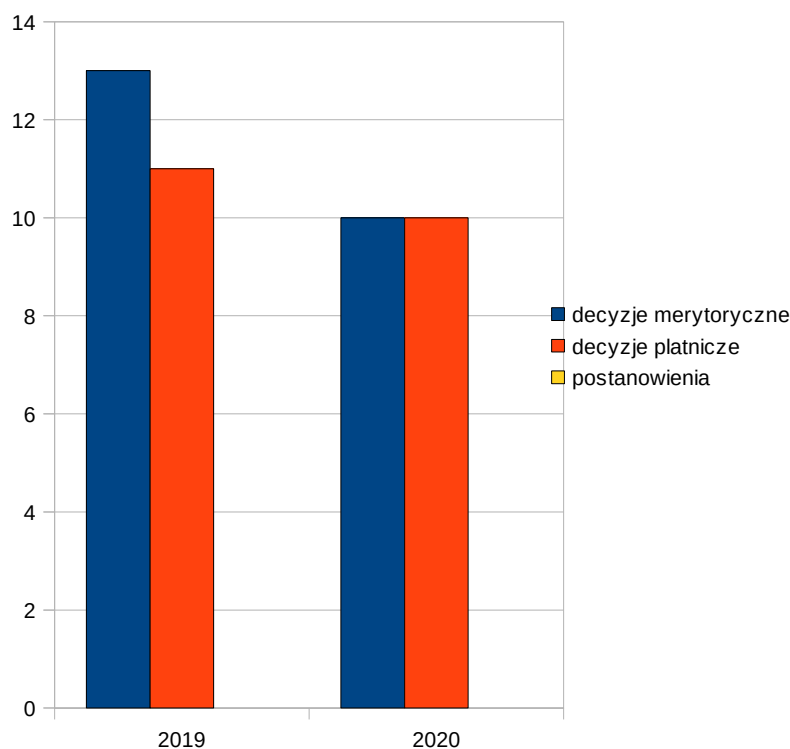
Stosowanie produktów biobójczych.

Występowanie czynników biologicznych.

Zapadalność na choroby zawodowe.

2. Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 10 decyzji merytorycznych (23 nakazy), 10 decyzji płatniczych (w 2019 r. odpowiednio 13 decyzji merytorycznych, 11 płatniczych).

Nie wydano postanowień.

Nie wydano grzywn w drodze mandatów karnych.

Nie wydano decyzji unieruchamiających zakłady, wydziały, stanowiska pracy.

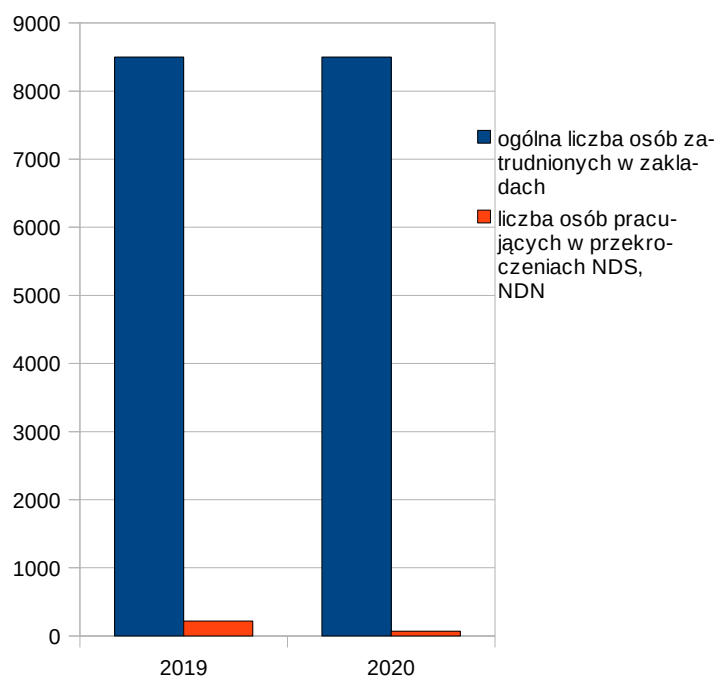
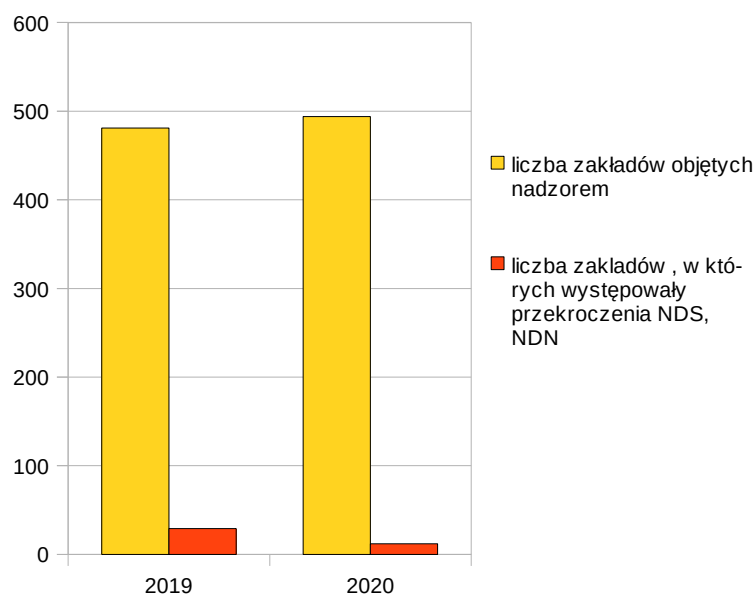
Wydane decyzje zawierały zarządzenia dotyczące:

- obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy – 11
- brak instrukcji bhp/stanowiskowych – 2
- magazynu chemikaliów – 2
- aktualizacji spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin – 2
- zapewnienie właściwych środków ochrony indywidualnej dla pracowników – 2
- zapewnienie pracownikom odpowiednich środków do udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku – 1
- zapewnienie wentylacji mechanicznej miejscowej wyciągowej na stanowisku – 1
- wstrzymanie udostępnienia na rynku produktu biobójczego – 1
- przedłożenie dokumentów potwierdzających wycofanie produktu biobójczego -1

3. Nadzór nad warunkami pracy – charakterystyka działań naprawczych

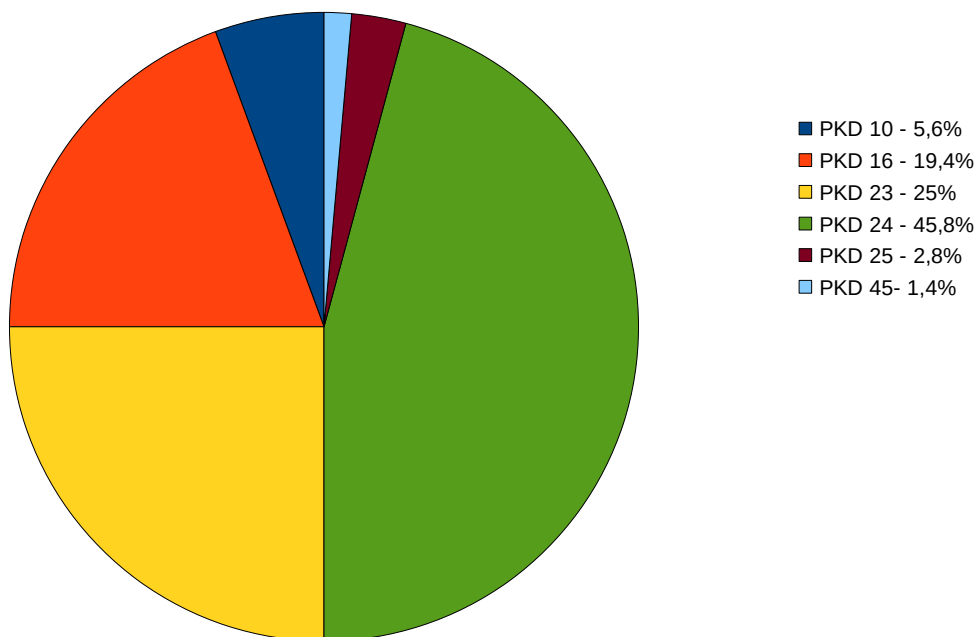
3.1. Nadzór nad warunkami pracy w przekroczeniach NDS i NDN

Bieżącym nadzorem sanitarnym objęto 494 zakładów, zatrudniających 8499 pracowników, 72 osoby (1,2 %) pracowały w przekroczeniach NDS i NDN czynników szkodliwych w 12 zakładach. (W 2019r. odpowiednio: 481 zakłady zatrudniające 8498 pracowników, 219 osoby (2,6%) pracowały w przekroczeniach NDS i NDN w 29 zakładach).

Wykaz zakładów pracy i osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN				
Dział PKD	Rodzaj działalności (nazwa działu PKD)	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN	Liczba osób pracujących w przekroczeniach NDS/NDN	Procent osób pracujących w przekroczeniach NDS/NDN
10	Produkcja artykułów spożywczych	2	4	5,6
16	Produkcja drewna i wyrobów z drewna	3	14	19,4
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1	18	25
24	Odlewnictwo żeliwa	4	33	45,8
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych	1	2	2,8
45	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi. Naprawa pojazdów samochodowych.	1	1	1,4
Razem		12	72	100

Procentowy wskaźnik osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN

W ramach nadzoru nad warunkami pracy wydano 23 nakazy:

- obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych – 11
- brak instrukcji bhp / stanowiskowych – 2
- magazynu chemikaliów – 2
- aktualizacji spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin – 2
- zapewnienie właściwych środków ochrony indywidualnej dla pracowników. – 2
- zapewnienie pracownikom odpowiednich środków do udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku-1
- zapewnienie wentylacji mechanicznej miejscowej wyciągowej na stanowisku -1
- wstrzymanie udostępniania na rynku produktu biobójczego-1
- przedłożenie dokumentów potwierdzających wycofanie produktu biobójczego-1

Stwierdzono, że pracodawcy w miarę możliwości technicznych poprawili warunki pracy, poprzez zakup nowych maszyn i urządzeń, montaż urządzeń odpylających oraz systematyczne przeglądy, konserwacje i naprawy maszyn.

W przypadkach, gdzie zmniejszenie do granic NDS/NDN działania czynników szkodliwych było niemożliwe ze względów technologicznych, wprowadzono rozwiązania organizacyjne, mające na celu zmniejszenie narażenia (stosowanie indywidualnych ochron, rotacja pracowników, izolowanie stanowisk pracy).

3.2. Substancje i preparaty chemiczne oraz prekursory

Przeprowadzono 7 kontroli w ramach nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi:

- 4 kontrole w zakładach stosujących substancje i mieszaniny chemiczne (dalszy użytkownik wg REACH),
- 3 kontrole dotyczące wprowadzania do obrotu substancji i mieszanin chemicznych (dystrybutor wg REACH).

Wydano 2 decyzje w ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi.

W ramach nadzoru nad prekursorami kategorii 2 i 3 przeprowadzono 15 kontroli w tym:

- 7 kontroli dotyczących wprowadzania do obrotu,
- 8 kontroli w podmiotach stosujących prekursory.

3.3. Produkty biobójcze

Przeprowadzono 30 kontroli w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi:

- 29 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych,
- 1 kontrolę w zakresie stosowania produktów biobójczych.

Wydano 1 decyzję wstrzymującą udostępnianie na rynku produktu biobójczego.

3.4. Czynniki biologiczne

Przeprowadzono ogółem 13 kontroli w 13 zakładach w ramach nadzoru nad warunkami pracy pracowników zatrudnionych w narażeniu na czynniki biologiczne w zakładach pracy (nadleśnictwa, przemysł spożywczy, zakłady opieki zdrowotnej, zakłady gospodarki komunalnej, oczyszczalnie ścieków, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne). Nie wydano decyzji.

3.5. Czynniki rakotwórcze i mutagenne

Przeprowadzono 1 kontrolę w 1 zakładzie w zakresie występowania czynników rakotwórczych i mutagennych. Nie wydano decyzji.

Sekcja prowadzi **elektroniczną bazę danych informacji o czynnikach rakotwórczych** występujących w środowisku pracy i przesyła do centralnego rejestru czynników rakotwórczych w Łodzi.

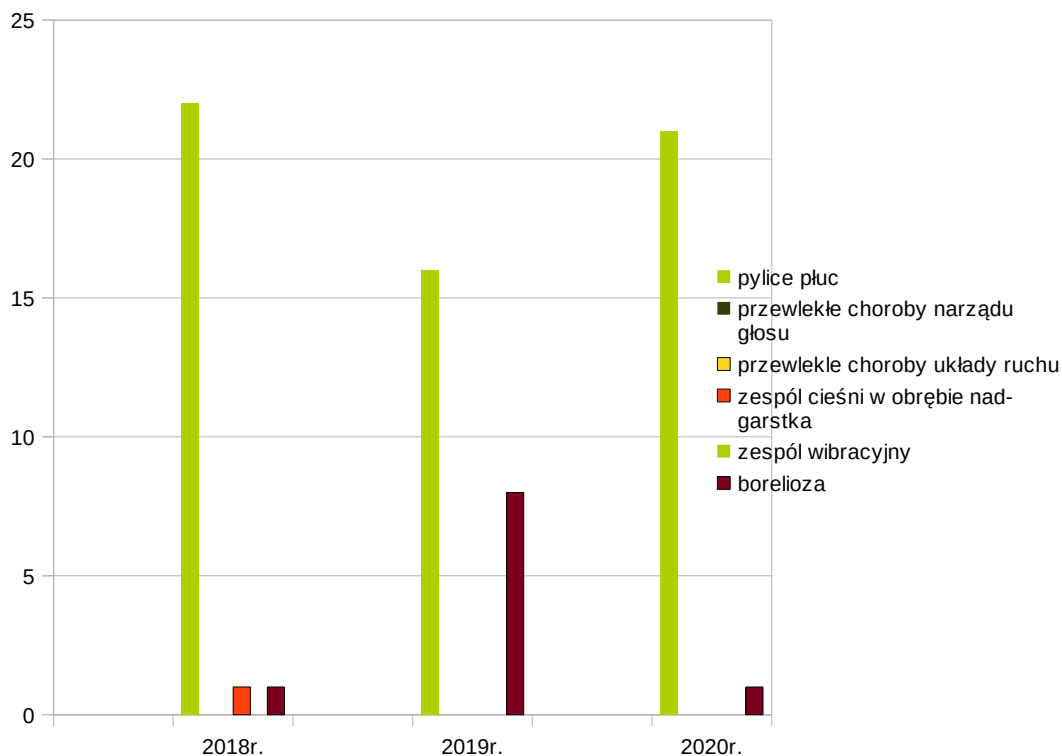
3.6. Choroby zawodowe

Wpłynęło 25 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych, wydano 22 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (w 2019r. odpowiednio wpłynęło 36 zgłoszenia, wydano 24 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 6 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej).

Najczęściej stwierdzane choroby zawodowe to:

Lp.	Nazwa	Pozycja	Liczba przypadków			%		
			2018	2019	2020	2018	2019	2020
1	Pylice płuc	3	22	16	21	92	67	95
4	Przewlekłe choroby narządu głosu	15	-	-	-	-	-	-
5	Przewlekłe choroby układu ruchu	19	-	-	-	-	-	-
6	zespół cieśni w obrębie nadgarstka	20	1	-	-	4	-	-
7	Zespół wibracyjny	22	-	-	-	-	-	-
8	Borelioza	26	1	8	1	4	33	5
Razem			24	24	22	100	100	100

Liczba przypadków stwierdzonych chorób

4. Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty w środowisku pracy

Podczas kontroli sanitarnych w zakładach pracy:

- informowano o skutkach narażenia na czynniki szkodliwe na stanowiskach pracy oraz o istniejących wymaganiach dotyczących bezpiecznych warunków pracy
- w zakładach pracy pozostawiano materiały oświatowo-zdrowotne dotyczące ograniczenia ryzyka zachorowania na odrę wśród osób pracujących.
- w zakładach pracy pozostawiano materiały oświatowo-zdrowotne/edukacyjne dotyczące interwencji wynikającej z aktualnej sytuacji epidemiologicznej (koronawirus SARS-CoV-2).
- zbierano informacje na temat przestrzegania zakazu palenia

Współpracowano z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Kielcach, w Łodzi i w Zielonej Górze zakresie chorób zawodowych.

Podsumowanie

W 2020 r. nadzorem bieżącym objęto 494 zakłady zatrudniające 8499 pracowników.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że:

- stan sanitarny i techniczny zakładów ulega poprawie,
- pracodawcy realizują zalecenia pokontrolne Inspekcji Sanitarnej,
- pracodawcy w ramach możliwości technicznych realizują wymagania dotyczące poprawy

warunków pracy w zakładach.

Prowadzono nadzór nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych zatrudnionych w zakładach sektora gospodarki odpadami i ściekami.

Prowadzono działania kontrolne związane z nadzorem nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3.

Prowadzono działania kontrolne wynikające z ustaleń FORUM wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów, działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów.

Prowadzono nadzór nad produktami biobójczymi.

Stwierdzono, że pracodawcy w miarę możliwości finansowych i technicznych poprawiali warunki pracy poprzez zakup nowych urządzeń i maszyn. W przypadkach, gdzie zmniejszenie do granic NDN działania czynników szkodliwych było niemożliwe ze względów technologicznych, wprowadzano rozwiązania organizacyjne, mające na celu zmniejszenie narażenia (stosowanie indywidualnych ochron, rotacja pracowników, izolowanie stanowisk).

VII. Działania w zakresie zmniejszenia zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez nowe narkotyki (tzw. „dopalacze”)

W myśl *art. 4 pkt 11a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 2050)*, „**nowa substancja psychoaktywna**” oznacza każdą substancję lub grupy substancji pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w formie czystej lub w formie preparatu działającą na ośrodkowy układ nerwowy, inną niż substancja psychotropowa i środek odurzający, stwarzającą zgodnie z rekomendacją Zespołu do spraw oceny ryzyka zagrożeń dla zdrowia lub życia ludzi związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych, o której mowa w *art. 18b ust. 1 pkt 3*, zagrożenia dla zdrowia lub zagrożenia społeczne porównywalne do zagrożeń stwarzanych przez substancję psychotropową lub środek odurzający, lub które naśladują działanie tych substancji, określona w przepisach wydanych na podstawie *art. 44f pkt 3* ww. ustawy.

Nowe narkotyki, nowe substancje psychoaktywne, często potocznie zwane „*dopalaczami*” - to produkty o zróżnicowanym składzie, które łączy jedna wspólna cecha: zawierają substancje psychoaktywne działające na układ nerwowy człowieka w podobny sposób do dotychczas znanych narkotyków.

Substancje te są zarówno produkowane przez człowieka, czyli syntetyczne, jak i pozyskiwane z roślin. Substancje te nawet tak samo nazwane, mogą różnić się składem. Dlatego bardzo łatwo je przedawkować.

Na terenie powiatu koneckiego w 2020 roku nie funkcjonowały rozpoznane podmioty w zakresie wprowadzania do obrotu i produkcji nowych narkotyków.

W ramach monitoringu obecności na rynku nowych narkotyków w ubiegłym roku podczas przeprowadzania bieżących kontroli nie stwierdzono w obrocie produktów, które mogłyby być „*dopalaczami*”.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich z uwagi na brak funkcjonujących oraz podejrzanych podmiotów gospodarczych o produkcję lub wprowadzanie do obrotu nowych substancji psychoaktywnych nie prowadził wspólnych kontroli z Policją lub Służbą Celną, jak również nie przejmował spraw w powyższym zakresie.

W 2020 roku współpracowano z Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym w Końskich w zakresie zgłaszania przypadków zatrucia „*dopalaczami*”.

W 2020r. zgłoszono **2 przypadki zatruc dopalaczami**. Byli to: mężczyzna w wieku 21 lat i kobieta w wieku 22 lat (porównywalnie w roku 2019 było 9 zatrucia: 8 mężczyzna w wieku 17-58 lata i 1 kobiety w wieku 17 lat). Przeważnie były to zgłoszenia bez wskazania nazwy substancji zastępczej podanej jako przyczyny zatrucia. Meldunki przekazywano w terminach

miesięcznych do ŚPWIS oraz umieszczano na bieżąco w systemie SMIOD - System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych.

VIII. Nadzór nad placówkami nauczania, wychowania i wypoczynku dzieci i młodzieży

W roku 2020 skontrolowano 25 stałych placówek nauczania i wychowania oraz 44 placówki wypoczynku letniego i zimowego. Przeprowadzono w nich łącznie 80 kontroli. **Wydano 1 decyzję na poprawę stanu sanitarno-technicznego** dla 1 obiektu (zespół szkół), dotyczącą zapewnienia ogrodzenia terenu szkoły z prawej strony posesji. Zarządzenie zostało wykonane.

Ponadto wydano: **3** decyzje zmieniające termin wykonania zarządzeń, **1** decyzję płatniczą, **1** decyzję o umorzeniu postępowania (szkoła, której dotyczyły zarządzenia została przeniesiona do nowego budynku).

W roku 2020 zakończono 5 postępowań administracyjnych, w tym jedno wszczęte w bieżącym roku oraz 4 z lat ubiegłych. Obecnie toczą się 2 postępowania wszczęte przed 2020 rokiem. Postępowanie z 2018 roku, dotyczy doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego podłóg w 8 salach lekcyjnych, zapewnienia wentylacji mechanicznej w sanitariatach dla dzieci szkolnych, przedszkolnych i personelu oraz zapewnienia właściwego stanu sanitarno-technicznego wewnętrznej instalacji kanalizacji sanitarnej w łazienkach. Postępowanie wszczęte w 2017 roku, dotyczy doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego podłóg w 5 salach lekcyjnych oraz nawierzchni dróg, przejść wokół budynku przedszkola.

Ponadto prowadzone są 4 postępowania wszczęte przez WSSE w Kielcach dotyczące obiektów, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa zostały w 2020 roku zostały przekazane pod nadzór PSSE w Końskich. Pierwsze postępowanie z 2013 roku, dotyczące zapewnienia ogrodzenia budynku szkoły od strony wejścia głównego, drugie z 2018 roku, dotyczące zapewnienia prawidłowego stanu technicznego drogi wjazdowej oraz przejść przed budynkiem nr 1 i nr 2. Trzecie z 2014 roku, dotyczy zapewnienia należytego stanu technicznego elewacji budynku i czwarte z 2018 roku, dotyczy zapewnienia wymaganej wentylacji w salach dydaktycznych, zapleczu sali, pomieszczeniu pedagoga oraz w radiowęźle.

Wystawiono 0 upomnień.

Wystawiono 0 tytułów wykonawczych.

Nałożono 0 mandatów na sumę 0/0.

Wydano 0 opinii na istniejące inne formy wychowania przedszkolnego w związku ze zmianą lokalizacji.

Wydano 3 opinie na nowo utworzone placówki oraz 2 na już istniejące.

Sporządzono 1 adnotację urzędową z powodu braku możliwości przeprowadzenia kontroli.

Wysłano 58 zawiadomień o zamiarze wszczęcia kontroli z urzędu.

Informowano jeden organ prowadzący placówki o złym stanie sanitarno - technicznym.

W celu oceny warunków pracy ucznia **wykonano ogółem 68 badań**; były to oceny tygodniowych rozkładów lekcji, które oceniono **w 12 placówkach**.

W 2020 roku do PPIS w Końskich wpłynęły 2 interwencje:

1. Interwencja od Rady Rodziców dotycząca nieodpowiedniego stanu technicznego transformatora, znajdującego się na placu szkolnym. Przeprowadzona kontrola sanitarna potwierdziła zasadność przedmiotowej interwencji. Wydano decyzję administracyjną dotyczącą zapewnienia ogrodzenia całego terenu wokół szkoły; postępowanie zakończono w roku sprawozdawczym, decyzja została wykonana.

2. Anonimowa interwencja przesłana drogą mailową dotycząca braku środków dezynfekujących oraz braku możliwości mycia rąk („woda zakręcana, krany zatkane”) w szkole podstawowej. W wyniku przeprowadzonej kontroli sanitarnej nie stwierdzono ww. nieprawidłowości (środki myjące dostępne w toaletach, środki dezynfekujące dostępne w salach lekcyjnych i ciągach komunikacyjnych; ciepła i zimna woda zapewniona przy każdej umywalce).

Liczba zamknięć / unieruchomień / wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części: 0.

W 2020 roku wydawane były opinie dla szkół o czasowym zawieszeniu zajęć i przejściu w tryb pracy zdalnej spowodowane wystąpieniem zakażeń wirusem SARS-CoV-2, wywołującym chorobę COVID-19 wśród personelu i uczniów na terenie placówek oświatowo-wychowawczych. W okresie od 1 września do 9 listopada 2020 roku opinie wydawane były w formie papierowej lub ustnej, łącznie wydano 16 opinii, z czego 10 pozytywnych (wyrażających zgodę na przejście w tryb pracy zdalnej części lub całej placówki) i 6 negatywnych. Wydano 1 pozytywną opinie dla przedszkola, 9 pozytywnych opinii dla szkół oraz 1 negatywną opinię dla żłobka, 1 dla przedszkola i 4 dla szkół.

Stale placówki oświatowo - wychowawcze w roku 2020

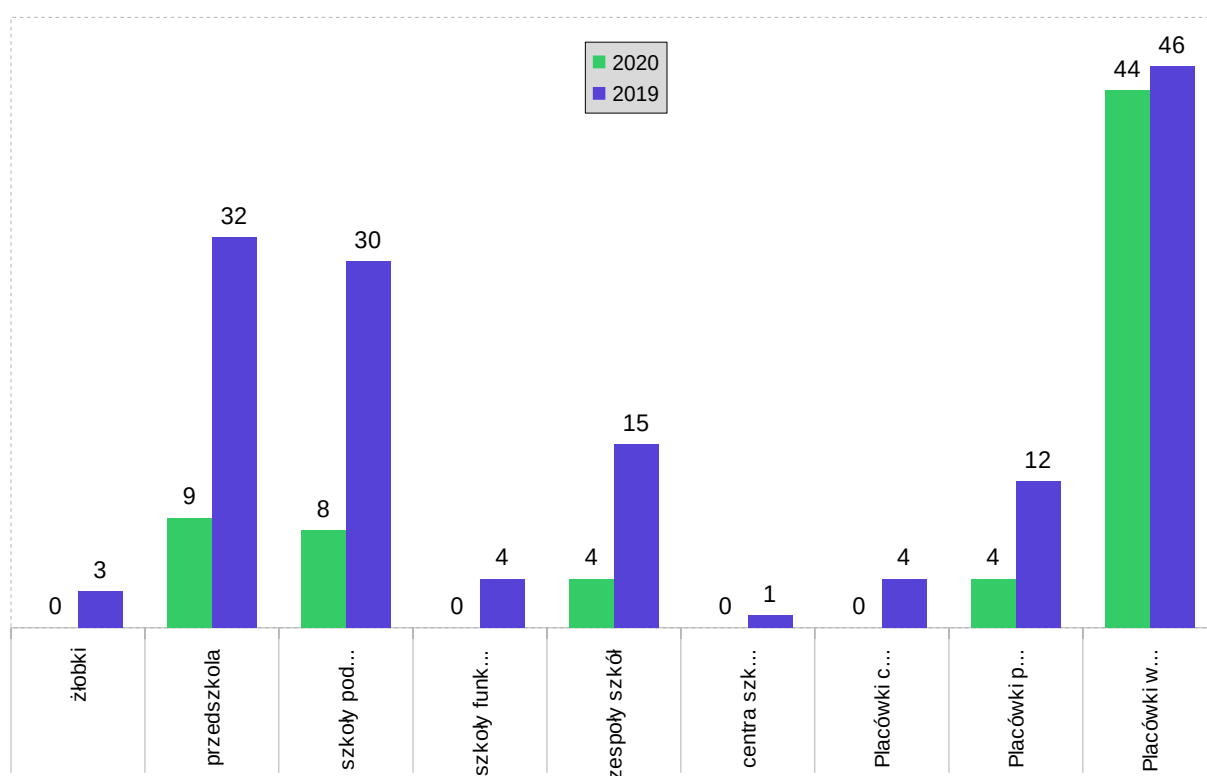
Łącznie pod nadzorem było 112, tj.:

- żłobek – 2,
- przedszkola – 37,
- szkoły podstawowe – 27,
- licea ogólnokształcące – 2 ,
- szkoły branżowe I i II stopnia – 2,
- szkoły policealne – 1,
- zespoły szkół – 19,
- warsztaty i centra zawodowe (OHP) 1,
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze – 1,
- młodzieżowe ośrodki socjoterapii – 1,

- placówki opiekuńczo-wychowawcze – 1,
- specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze – 1,
- bursy i internaty – 2,
- placówki wsparcia dziennego – 4,
- młodzieżowe domy kultury i pałace młodzieży – 6,
- ogniska pracy pozaszkolnej – 4,
- ogród jordanowski – 1.

Skontrolowano 25 (22,3%) na 112 - będących w ewidencji placówek nauczania i wychowania oraz 44 (97,7%) na 45 zgłoszonych placówek wypoczynku dzieci i młodzieży (1 turnus został przekształcony z biwaku weekendowego w obóz 2 tygodniowy).

Placówki oświatowo-wychowawcze oraz placówki wypoczynku skontrolowane w 2019 i 2020 roku

Kontrole placówek oświatowo-wychowawczych w 2020 roku wykazały, że:

- 0 mieściło się w budynkach nieprzystosowanych,
- 2 mieściły się w budynkach w złym stanie higieniczno-sanitarnym lub technicznym oraz czystości i porządku,
- 0 w złym stanie higieniczno-sanitarnym,
- 1 w złym stanie technicznym,
- 0 nie podłączonych do kanalizacji sanitarnych,

- 0 nie podłączonych do instalacji wodociągowej,
- 1 z ponadnormatywną liczbą uczniów przypadającą na urządzenie sanitarne,
- 0 posiadało ustępy zewnętrzne.

Dostosowanie mebli szkolnych do wzrostu uczniów w roku 2020

Nie przeprowadzono oceny dostosowanie stanowisk pracy do wzrostu ucznia w żadnej placówce oświatowo-wychowawczej.

Tygodniowy rozkład lekcji w latach 2019/2020

Oceniono 68 tygodniowych rozkładów lekcji w 12 placówkach. Nie stwierdzono niezgodności planu lekcji z zasadami higieny.

Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć z wf w 2020 roku

Na 8 skontrolowanych szkół podstawowych, 8 posiadało infrastrukturę do prowadzenia zajęć wf, z czego:

- 2 szkolny zespół sportowy z boiskiem z czynnymi natryskami, nie używanymi,
- 6 salę zastępczą z boiskiem,
- 0 tylko boisko sportowe,
- 0 tylko salę zastępczą,
- 0 nie posiadało żadnego pomieszczenia do wf,
- 4 korzystały z basenu,
- 0 korzystało z sali gimnastycznej poza placówką,
- 0 korzystało z hali sportowej,
- 0 korzystało z siłowni,
- 0 korzystało z boiska na stadionie sportowym,
- w 1 zajęcia odbywały się na korytarzach.

Nie skontrolowano liceów ogólnokształcących.

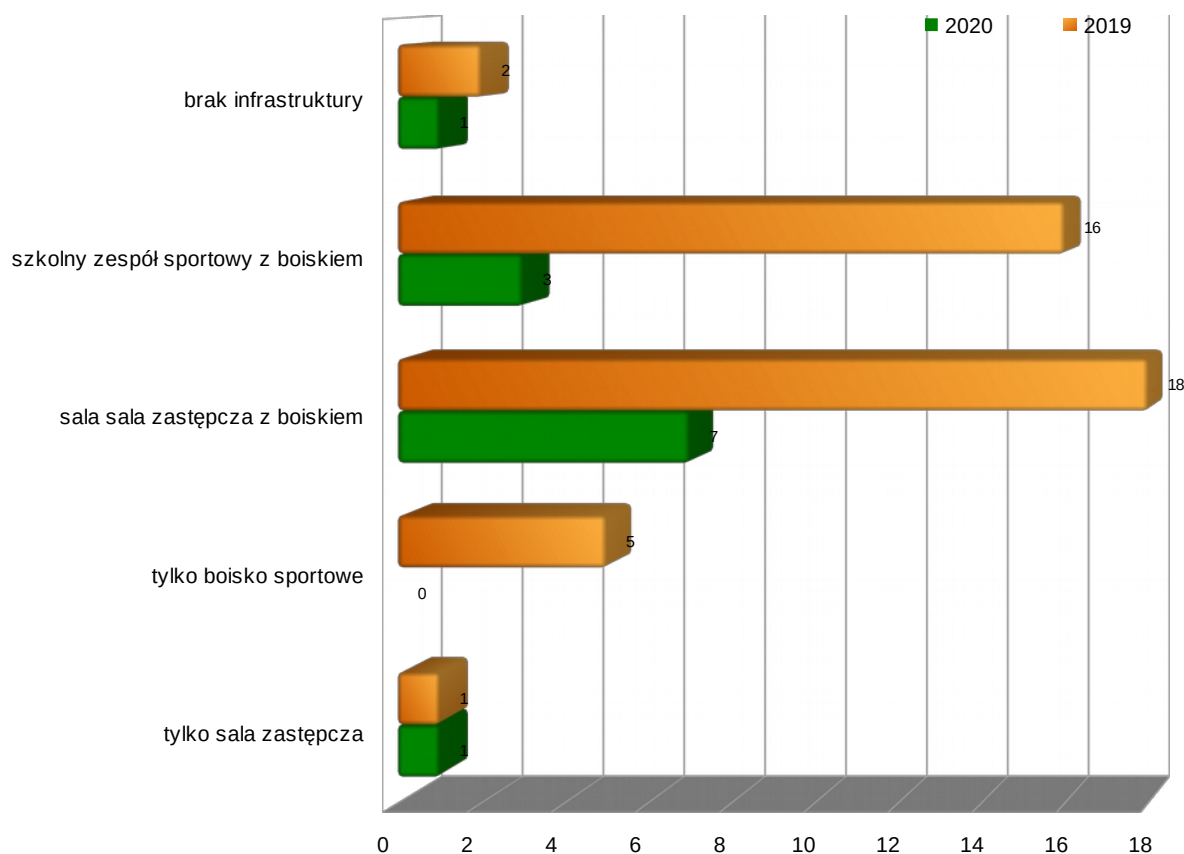
Nie skontrolowano szkół branżowych I i II stopnia.

Nie skontrolowano szkół policealnych posiadało.

Na 4 skontrolowane zespoły szkół 3 posiadały infrastrukturę do prowadzenia zajęć wf, z czego:

- 1 szkolny zespół sportowy z boiskiem, z czynnymi natryskami nie używanymi po zajęciach wf,
- 1 salę zastępczą z boiskiem,
- 1 salę zastępczą bez boiska,
- 0 tylko boisko sportowe,
- 0 salę gimnastyczną z boiskiem,

- 0 korzystało z basenu,
- 0 korzystało z siłowni,
- 1 korzystał z hali sportowej,
- 0 korzystało z boiska na stadionie sportowym,
- 0 zajęcia odbywały się na korytarzach.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wf w skontrolowanych szkołach w latach 2019 i 2020.

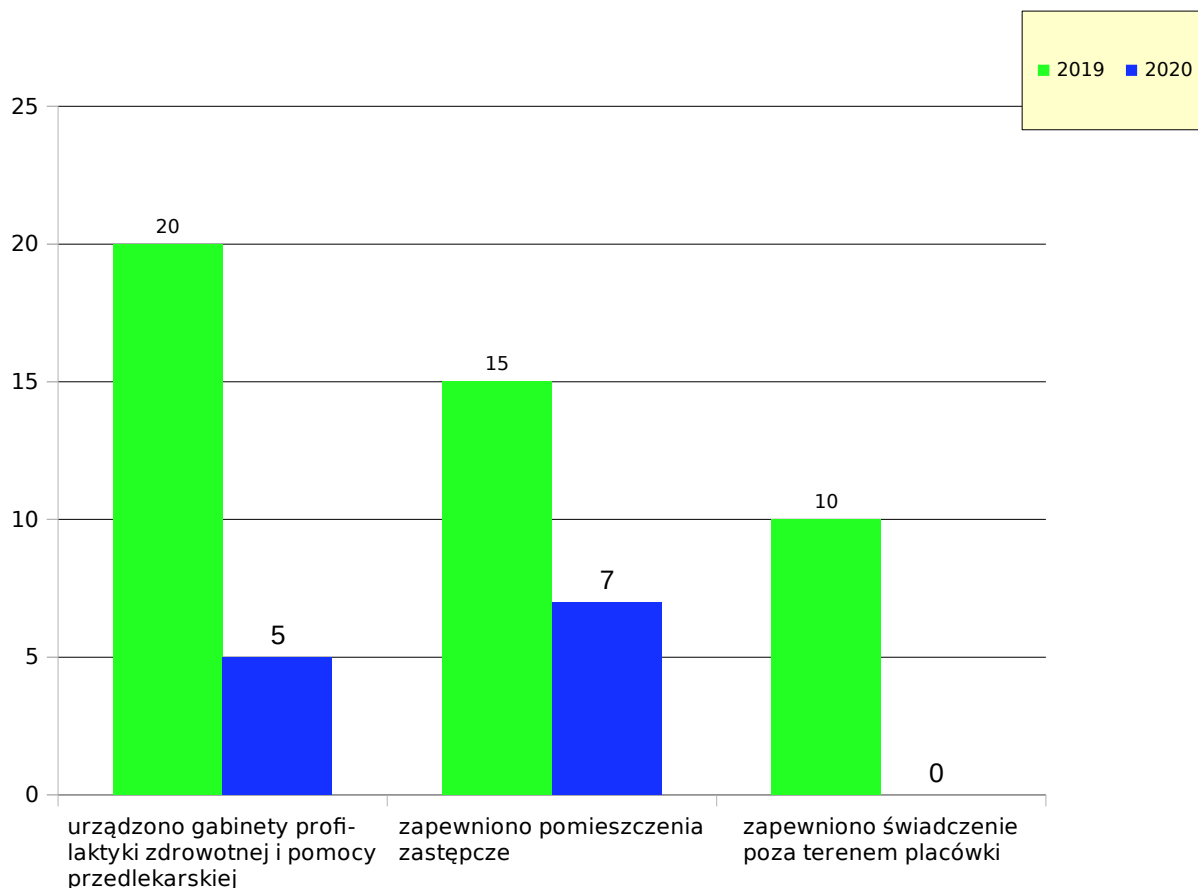
Opieka medyczna w 2020 roku

W żadnym skontrolowanym przedszkolu nie zapewniono opieki medycznej.

Na 12 skontrolowanych szkół:

- 5 posiadało urządzone gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej,
- w 7 zapewniono pomieszczenia zastępcze na terenie placówki.

Pomieszczenia wykonywania profilaktyki zdrowotnej i opieki przedlekarskiej w skontrolowanych w 2019 i 2020 roku placówkach oświatowo-wychowawczych.

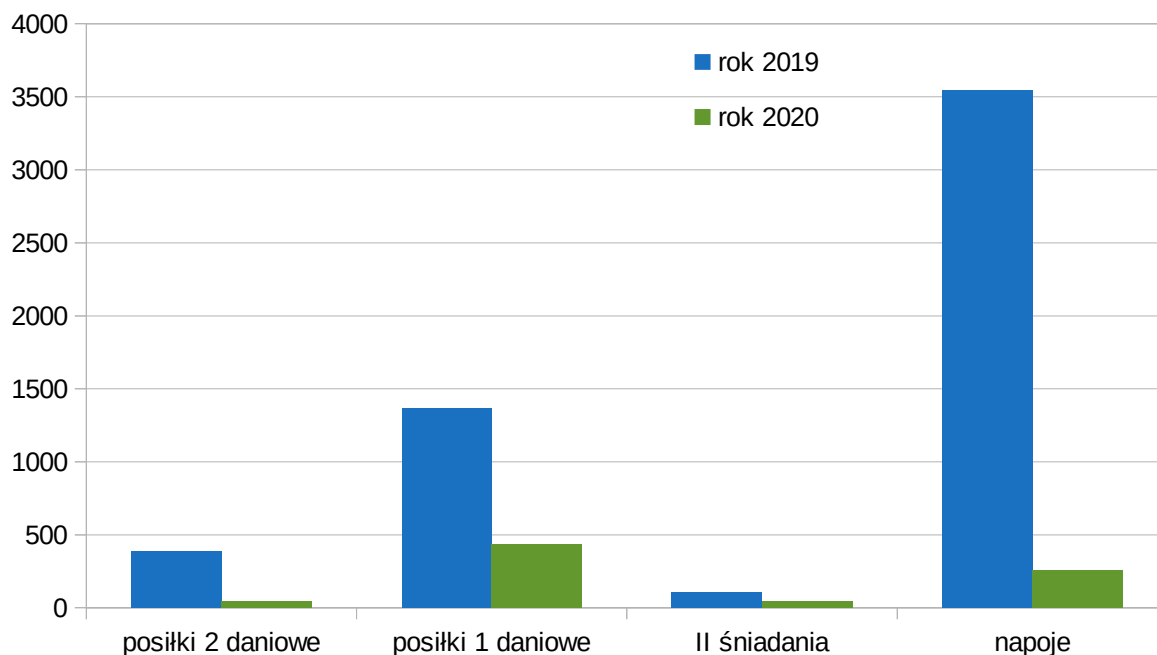
Działalność prowadzona w zakresie dożywiania w 2020 roku

W 12 skontrolowanych szkołach prowadzono dożywianie, z czego:

- w 9 wydawane były ciepłe posiłki obiadowe dla 483 uczniów (w tym posiłki jednodaniowe w 8 szkołach dla 437 dzieci, posiłki dwudaniowe w 1 szkołach dla 46 dzieci),
- w 1 szkole przygotowywano śniadania dla 46 osób,
- w 5 placówkach wydawano napoje dla 254 dzieci (uczniowie klas I-V zwykle uczestniczą w „Nowym programie dla szkół”, który obejmuje podawanie dzieciom warzyw, owoców i produktów mlecznych).

Z posiłków dofinansowanych skorzystało 211 dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół.

Ilość posiłków i napoi spożywana przez dzieci w skontrolowanych szkołach w latach 2019 i 2020.

Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach w 2020 roku

Na 12 skontrolowanych placówek nie stwierdzono niewłaściwych warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów.

Nie wydano decyzji administracyjnej.

Ochrona placów zabaw/terenów rekreacyjnych/terenów sportowych przed zanieczyszczeniami odchodami zwierzęcymi w 2020 roku

Skontrolowano 23 placówki posiadających tereny rekreacyjne, z czego wszystkie posiadały wystarczającą ochronę przed zanieczyszczeniami.

Nie wydano decyzji administracyjnej.

Nie nałożono mandatów.

Ocena warunków sanitarno-higienicznych dla dzieci 6-letnich w roku 2020

Na 17 skontrolowanych placówek:

- w 4 nie funkcjonują oddziały „zerowe”,
- 0 przygotowuje się do utworzenia w/w oddziałów,
- w 13 skontrolowanych placówkach funkcjonują oddziały „zerowe”,
- 13 posiada właściwą infrastrukturę.

Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na sprzęt sportowy i meble w 2020 roku

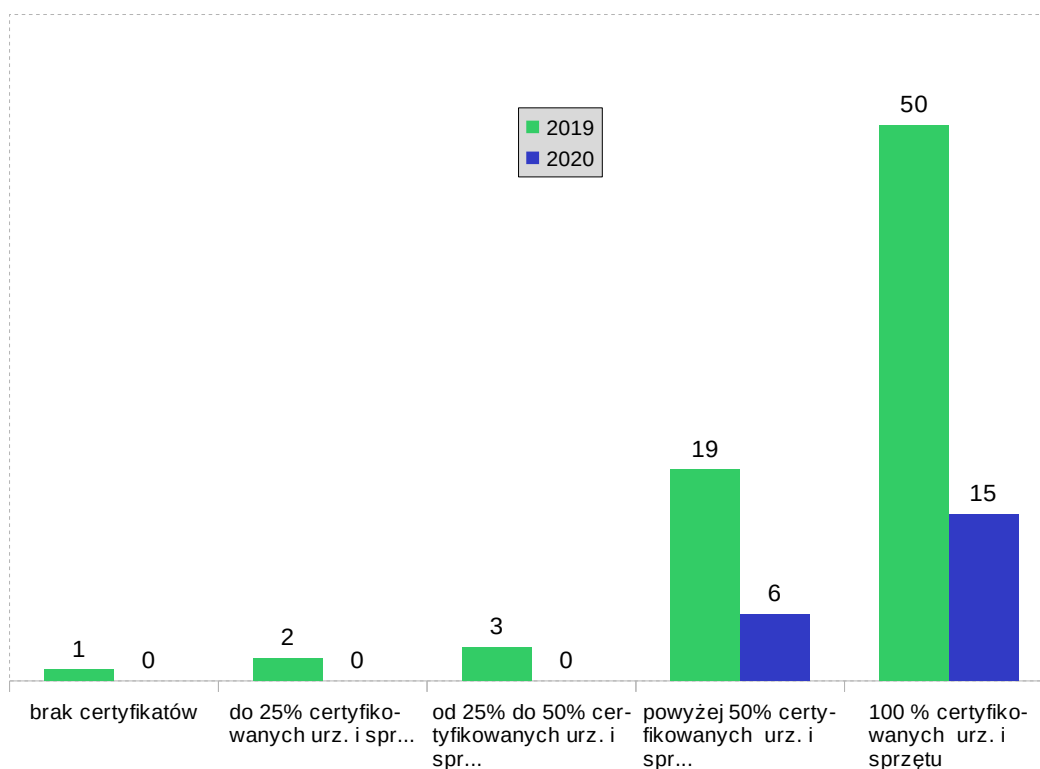
Na 21 skontrolowanych placówek:

- 6 posiadało certyfikaty obejmujące powyżej 50 % urządzeń i sprzętu sportowego,
- 15 posiadało certyfikaty obejmujące 100 % urządzeń i sprzętu sportowego.

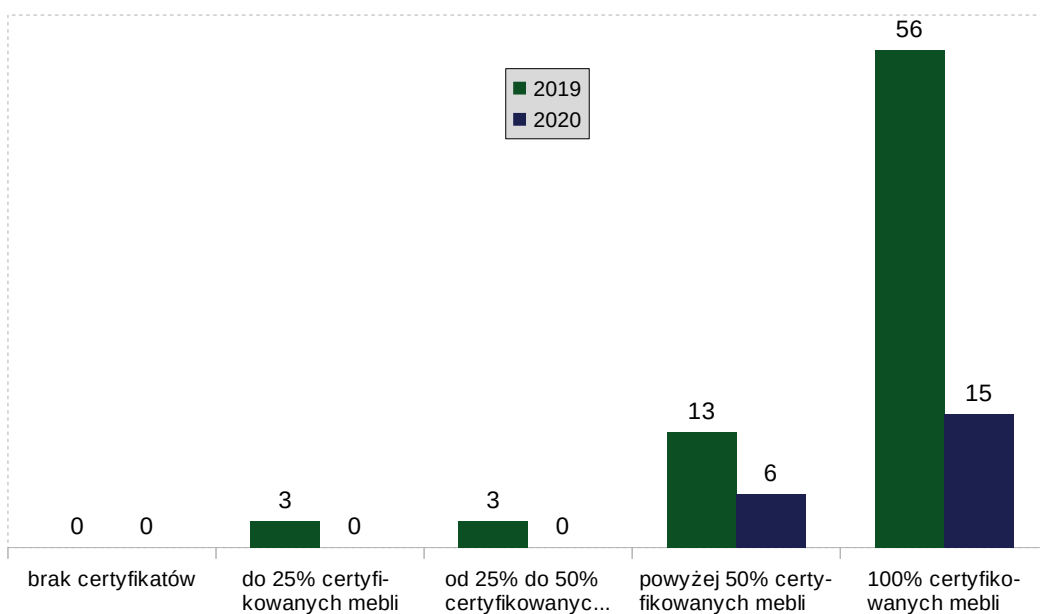
Na 21 skontrolowanych placówek:

- 6 posiadało certyfikaty obejmujące powyżej 50 % mebli,
- 15 posiadało certyfikaty obejmujące 100 % mebli.

Posiadanie przez skontrolowane placówki oświatowo-wychowawcze certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy w 2019 i 2020 roku.

Posiadanie przez skontrolowane placówki oświatowo-wychowawcze certyfikatów na meble w 2019 i 2020 rok.

Pozostawianie przez uczniów podręczników w 2020 roku

Na 12 skontrolowanych szkół wszystkie miały i spełniały obowiązek zapewnienia możliwości pozostawienia w szkole części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z rozporządzeniem MEN.

Wypoczynek dla dzieci i młodzieży w 2020 roku

Z wypoczynku letniego i zimowego zorganizowanego na terenie powiatu koneckiego w 2020 roku skorzystało 1593 dzieci i młodzieży, podczas 44 turnusów.

Na każdym turnusie zapewniono opiekę medyczną oraz właściwe warunki sanitarne i higieniczne.

Podczas 13 wypoczynków w formie półkolonii w miejscu zamieszkania prowadzone było dożywianie – wyporcjowany posiłek w formie cateringu.

Podczas 31 wypoczynków zorganizowanych w formie wyjazdowej prowadzono pełne wyżywienie (śniadanie, obiad, podwieczorek i kolacja).

Nie wydano decyzji administracyjnych, nie nałożono mandatów karnych.

Podsumowanie

Podczas kontroli placówek nauczania i wychowania oraz wypoczynku stwierdzono, że zdecydowana większość placówek zapewnia uczniom/podopiecznym bezpieczne i higieniczne warunki. Systematycznie obserwuje się poprawę stanu sanitarno – technicznego warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo – wychowawczych między innymi w zakresie:

- wymiany umeblowania i wyposażenia placówek w certyfikaty,
- poprawy oznakowania i dostosowania mebli do warunków antropometrycznych uczniów,
- podnoszenia świadomości organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków wypoczynku,
- zapewnienia środków higieny w sanitariatach,
- zapewnienia warunków do prowadzenia zajęć z WF,
- przeprowadzania termomodernizacji budynków.

Powyższe działania są bardzo istotne, szczególnie w obecnej sytuacji epidemicznej, tj. ogłoszeniu na terenie Polski stanu epidemii spowodowanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, który wywołuje chorobę COVID-19.

Nadal istniejącym problemem jest brak opieki medycznej, w tym pielęgniarstwa, szczególnie w przedszkolach. We wszystkich placówkach nie ma opieki lekarza rodzinnego, opieka stomatologiczna jest bardzo ograniczona. Ciągłe występuje zbyt mała ilość godzin pracy pielęgniarek, szczególnie w szkołach wiejskich.

W większości szkół podstawowych jeszcze zaobserwować można zwiększone zagęszczenie w związku z wydłużeniem nauki w tych placówkach do 8 lat.

Dożywianie prowadzone jest głównie w szkołach podstawowych w formie obiadów, najczęściej jednodaniowych przygotowywanych na miejscu lub dostarczanych w formie cateringu; niewielki odsetek szkół oferuje obiady dwudaniowe. Nadal można zaobserwować małe zainteresowanie uczniów obiadami pełnopłatnymi. Natomiast napoje wydawane są w ramach programu „Nowy program dla szkół- warzywa, owoce i produkt mleczny” dla uczniów klas I-V szkół podstawowych.

Brak wystarczającej infrastruktury do zajęć wf szczególnie w szkołach wiejskich. W szkołach zajęcia z wf prowadzone są na korytarzach. Niestety w szkołach, gdzie funkcjonują bloki sportowe, natryski nie są używane przez uczniów. Występują braki w wentylacji mechanicznej w sanitariatach dla dzieci. W dalszym ciągu istnieje mała ilość placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu koneckiego.

W roku sprawozdawczym 2020 w porównaniu do 2019 przeprowadzono mniejszą liczbę kontroli, co spowodowane było przede wszystkim ogłoszeniem stanu epidemii na terenie Polski oraz czasowym zamknięciem placówek oświatowo-wychowawczych i przejścia ich na pracę zdalną. Pierwszy raz nauczanie zdalne wprowadzono w szkołach od dnia 16 marca 2020 roku i w szkołach trwało do 26 czerwca 2020 roku. Egzamininy ósmoklasisty i maturalne zostały przeprowadzone w zmienionych terminach w pełnym reżimie sanitarnym. Od pierwszych dni maja 2020 roku do pracy stacjonarnej wróciły między innymi żłobki, przedszkola, oddziały przedszkolne funkcjonujące w szkołach, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, a także dopuszczono możliwość realizacji praktyk zawodowych. Od pierwszego września 2020 roku wszystkie placówki oświatowo-wychowawcze rozpoczęły pracę stacjonarną oczywiście w pełnym reżimie sanitarnym. Pierwsze zamknięcie szkół na 2 tygodnie miało miejsce 24.10.2020r., następnie zostało przedłużone do 29.11.2020r. oraz do 18.12.2020 roku (przerwa świąteczna do końca grudnia 2020r.). Do końca 2020 roku w trybie pracy stacjonarnej pracowały tylko żłobki, przedszkola oraz przedszkola i oddziały „0” funkcjonujące w szkołach.

Wypoczynek dzieci i młodzieży w okresie letnim odbył się w pełnym reżimie sanitarnym.

Ponadto pismem z dnia 10 października 2020 roku, (znak: GIS.72.1.2020) Główny Inspektor Sanitarny polecił, aby do odwołania ograniczyć liczbę kontroli w terenie, a także zawiesić, tam gdzie to możliwe, planowe działania w pozostałych pionach.

IX. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i produktów kosmetycznych

W 2020 r. z 921 obiektów (w tym 6 obiektów przekazanych z dniem 15.03.2020r. przez Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, dla których powiat jest organem założycielskim lub prowadzącym) **objętych nadzorem znajdujących się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich skontrolowano 178 obiektów, tj.: 19,33%.**

Kontrolą objęto zakłady produkcyjne, zakłady obrotu żywnością, zakłady żywienia zbiorowego otwarte i zamknięte, obiekty ruchome i tymczasowe, środki transportu żywności oraz miejsca obrotu produktów kosmetycznych jak również produkcję pierwotną.

W skontrolowanych obiektach:

- przeprowadzono łącznie **226 kontroli i rekontroli sanitarnych**,
- wydano **172 decyzje administracyjne**,
- nałożono **11 mandatów karnych na łączną kwotę 4300 zł.**

W 2020 r. ze 178 obiektów skontrolowanych, sklasyfikowano 38 co stanowi 21,35%. Z ogólnej liczby obiektów sklasyfikowanych wszystkie zostały ocenione jako obiekty „zgodne” z wymaganiami”, wg ujednoczonych arkuszy oceny stanu sanitarnego dla poszczególnych rodzajów obiektów.

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach w 2020 r.:

- zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń zakładu;
- brak kontroli wewnętrznej pełnionej przez przedsiębiorców branży spożywczej z zakresu Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej, tj.: monitorowania temperatur z urządzeń chłodniczych, brak opracowanych harmonogramów badania wyrobu gotowego; brak zapisów z procesów technologicznych (dot. obróbki termicznej np. potraw);
- dokumentacja HACCP nie dostosowana do profilu działalności,
- brak środków myjąco-dezynfekcyjnych do mycia rąk, sprzętu i powierzchni;
- zły stan higieniczny sprzętu i powierzchni,
- brak dokumentów (faktury, HDI) identyfikujących środki spożywcze znajdujące się w sprzedaży,
- brak zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych do mycia drobnego sprzętu (deski, noże), brak bieżącej ciepłej wody.

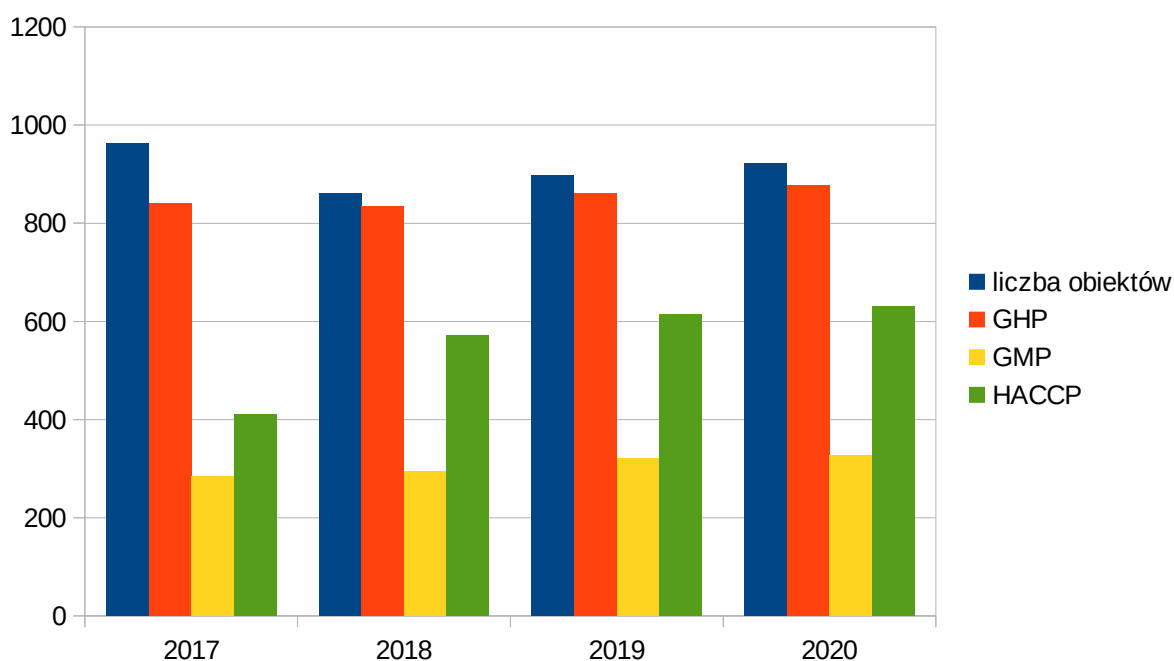
Przekazano 1 wniosek do WSSE w Kielcach o ukaranie w związku z tym, iż podmiot

gospodarczy nie złożył do PPIS w Końskich wniosku o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zakład prowadził działalność i świadczył usługi cateringowe.

Analizując ustalenia kontrolne z lat ubiegłych stwierdza się, że stan w zakresie sanitarno – higienicznym w obiektach będących pod nadzorem PPIS w Końskich jest na zadowalającym poziomie.

Stan wdrożenia przez przedsiębiorców systemów samokontroli w latach 2017 – 2020 przedstawia poniższy wykres.

Dynamika wdrażania systemów bezpieczeństwa żywności w zakładach branży spożywczej na terenie powiatu koneckiego w latach 2017 – 2020

Stan wdrożenia przez przedsiębiorców systemów samokontroli gwarantujących bezpieczeństwo żywności w zakładach żywnościowo - żywieniowych w powiecie koneckim jest zadowalający. Analizując powyższe dane z analogicznymi wskaźnikami roku ubiegłego stwierdza się poprawę stanu wdrożenia zasad systemu GHP, GMP i HACCP w każdej grupie obiektów. Najwyższą dynamikę wzrostu odnotowano w zakresie wprowadzania systemu HACCP.

Działania podejmowane w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia i produktów kosmetycznych:

- W celu oceny bazy żywnościowo-żywnościowej zlokalizowanej w miejscowościach wypoczynkowych i na trasach turystycznych w letnim sezonie turystycznym skontrolowano ogółem 9 obiektów.
- Przeprowadzono 13 kontroli obiektów wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży w trakcie trwania w/w wypoczynku.
- W ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) w związku z 73 powiadomieniami alarmowymi oraz 65 powiadomieniami informacyjnymi (brak powiadomień news w 2020r.), wycofano z rynku niebezpieczne produkty:
 - 5 talerzy „*Granit talerz deserowy 20cm czarny NBC*” kwestionowany z powodu migracji ołowiu z ww. wyrobu,
 - 1221 sztuk *jaj konsumpcyjnych*, Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Gallus Sp. z o.o., Manieczki, ul. Wybickiego 10, 63-112 Brodnica, nr partii 30/07/2020-20/08/2020 oznakowanych nr 1-PL-30261302, wycofano ze względu na wykrycie obecności Salmonella enteritidis,
 - 6 sztuk bułek pszennych do hamburgerów z sezamem pn.: „*maxi BURGER buns with sesame*”, nr partii 004823:51663, data minimalnej trwałości 24.09.2020, producent : Zakład Produkcyjny Dan Cake Polonia Sp. z o. o., ul. Transportowców 15, 32-500 Chrzanów, kwestionowane ze względu na niewłaściwą jakość organoleptyczną (obcy, chemiczny zapach),
 - 5 sztuk Serka „*Turek Puszysty Rzodkiewka*”, producent Mleczarnia Turek Sp. z o. o. Zakład w Turku, ul. Milewskiego 11, 62-700 Turek, nr partii H20016, termin przydatności do spożycia 15.04.2020r., kwestionowany ze względu na niezamierzone dodanie aromatu, który mógł zawierać gorczycę.
- Wykonano 89 pomiarów temperatur w zakresie kontroli zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.
- Dokonano w 4 zakładach 6 pomiarów jakości tłuszczów smażalniczych za pomocą testu jakości tłuszczów do głębokiego smażenia. Pobrano 3 próbki tłuszczu smażalniczego w kierunku zawartości związków polarnych, próbki niekwestionowane.
- Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych zakwestionowano i **wycofano z obrotu środki spożywcze na łączną kwotę: 1959,56 zł**, w tym:
 - środki spożywcze nieoznakowane – na kwotę: 628,68 zł,

- środki spożywcze niewłaściwej jakości zdrowotnej – na kwotę: - 642,80 zł,
 - środki spożywcze wycofane w systemie RASFF – na kwotę: 688,08 zł.
- Wykonano **13 ocen teoretycznych sposobów żywienia w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętych w tym 11 dekadowych i 3 oceny dekadowe w oparciu o program komputerowy "WIKT 4 w tym 1 ocena laboratoryjna całodziennego wyżywienia - pobór posiłków z całego dnia - dieta podstawowa w szpitalu.**
- Ocenione jadłospisy w **7 przypadkach budziły zastrzeżenia**, w tym 5 jadłospisów w przedszkolach, 1 jadłospis w szkole oraz 1 jadłospis w szpitalu. Stwierdzone błędy w jadłospisach w przedszkolach i szkole stanowiły wskazówki do poprawy planowanych jadłospisów w zakresie przestrzegania *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży z tych jednostkach*. Oceny jadłospisów wraz z zaleceniami przekazywane są do placówek oświatowo-wychowawczych. W sytuacji bardzo złej oceny przekazywane są informacje do organu założycielskiego placówki oświatowo-wychowawczej. W roku 2020 nie przekazywano informacji dot. złego sposobu żywienia w przedszkolach/szkołach do organu założycielskiego jakim jest Burmistrz Miasta i Gminy Końskie.
- W ramach **nadzoru nad suplementami diety** przeprowadzono **4 kontrole tematyczne (w sklepach i aptekach)**, **skontrolowano i oceniono 5 preparatów** pod względem prawidłowości stosowania przez przedsiębiorców oznakowania. Ponadto na bieżąco kontrolowano suplementy diety oferowane do sprzedaży za pośrednictwem stron internetowych oraz portalu allegro przez firmy znajdujące się na terenie powiatu koneckiego. Podczas oceny znakowania 2 suplementów diety stwierdzono nieprawidłowości. Kontrola strony internetowej apteki znajdującej się na terenie powiatu koneckiego wykazała, iż w opisie oferowanego suplementu diety znajdują się nieprawidłowe treści o charakterze medycznym oraz oceniono że zawartość witaminy B₁₂ w ww. suplementie diety przekracza maksymalną ilość w zalecanej dziennej porcji (*co jest niezgodne z Uchwałą nr 14/2019 Zespołu do Spraw Suplementów Diety z dnia 25 października 2019r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej maksymalnej dawki kobalaminy (witaminy B₁₂) w zalecanej dziennej porcji w suplementach diety*). Podczas oceny drugiego suplementu diety stwierdzono, że postępowanie Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie tego środka spożywczego nie zostało zakończone. W związku z powyższym PPIS w Końskich skierował pisma do PPIS nadzorujących producentów ww. suplementów diety

z prośbą o wyjaśnienia dotyczące prowadzonego postępowania wobec ww. środków spożywczych.

- W roku sprawozdawczym 2020r. pobrano do badania chemicznego w ramach urzędowej kontroli i monitoringu 2 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością w kierunku organoleptyki oraz w kierunku migracji PAAs - próbki niekwestionowane.
- W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badania fizyko-chemicznego i mikrobiologicznego ogółem **151 próbek**. Nie pobierano próbek kosmetyków. Pobrane próby niekwestionowane.
- W roku 2020 realizowano program „**Trzymaj Formę**” przy współpracy z Sekcją Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej, gdzie przeprowadzono 1 spotkanie edukacyjne dla koordynatorów programu „Trzymaj Formę”, na którym obecnych było 8 nauczycieli. W spotkaniu uczestniczyło 8 szkół podstawowych.

Wzmocniony nadzór nad legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zagospodarowywania odpadów pochodzenia zwierzęcego:

PPIS w Końskich wystąpił do PLW w Końskich oraz Komendy Powiatowej w Końskich z propozycją wspólnych kontroli Placu Targowego w Końskich oraz Placu Targowego w Stąporkowie pod kątem możliwości nielegalnego wprowadzania do obrotu mięsa i produktów z mięsa wieprzowego i dzików. Kontrola dotycząca obiektów zlokalizowanych na Placu Targowym w Stąporkowie nie doszła do skutku, została odwołana w związku z potencjalnym ryzykiem zakażenia wirusem SARS-CoV-2.

W 2020r. na terenie powiatu koneckiego w zakresie wzmoczonego nadzoru nad legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zagospodarowywania odpadów pochodzenia zwierzęcego w obiektach żywnościowo-żywnieniowych zlokalizowanych na targowiskach i bazarach pod kątem możliwości nielegalnego wprowadzania do obrotu mięsa w związku z poważną sytuacją związaną z możliwością niekontrolowanego rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń przez nielegalne wprowadzanie do obrotu mięsa i produktów z mięsa wieprzowego i dzików, skontrolowano następujące obiekty:

- 1 kiosk mięsny oraz 4 specjalistyczne środki transportu znajdujące się na Placu Targowym w Końskich (kontrole przeprowadzono przy współudziale przedstawicieli Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Końskich),
- 23 obiekty żywienia zbiorowego,

- 15 sklepów spożywczych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w w/w zakresie:

- brak identyfikowalności wyrobów mięsno-wędliniarskich (tj.: brak etykiet, dokumentu potwierdzającego zakup mięsa, braku HDI),
- brak wydzielonego, oznakowanego pojemnika na odpady kategorii 3,
- brak procedury dotyczącej zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego,
- brak do wglądu umowy z zakładem utylizacyjnym,
- brak wody bieżącej,
- niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny,
- brak środka do dezynfekcji powierzchni,
- niewłaściwy stan higieniczny wózków klientów,
- pieczywo półcukiernicze niezabezpieczone przed wtórnym zanieczyszczeniem,
- regały o porowatej powierzchni, trudno zmywalnej, utrudniają utrzymanie ich w czystości,
- brak monitoringu krytycznego punktu kontrolnego,
- dokumentacja HACCP nie dostosowana do profilu działalności,
- brak higienicznych warunków sprzedaży ze względu na niewłaściwy ubiór (ekspedientka na fartuch ochronny założyła sweter),
- brak zapisów z punktów kontrolnych (CP) oraz kart kontroli wewnętrznej zgodnie z dokumentacją GHP/GMP,
- brak przygotowania merytorycznego ekspedientki, która nie przestrzega procedur w dokumentacji GHP/GMP, rejestr szkoleń nie prowadzony na bieżąco,
- w zmywalni naczyń stołowych stwierdzono młynek koloidalny.

Podczas ww. kontroli za stwierdzone nieprawidłowości nałożono 5 mandatów na kwotę 1600zł, ponadto wydano 2 decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności w zakresie zapewnienia wody oraz zakazującą sprzedaży rozważonych z opakowań zbiorczych i zapakowanych w sklepie ryb mrożonych i paluszków rybnych mrożonych oraz sprzedaży pokrojonych, rozważonych i zapakowanych w sklepie serów żółtych oraz w zakresie dostosowania dokumentacji HACCP do profilu działalności i doprowadzenia do należytego stanu techniczno-sanitarnego regałów na sali sprzedaży.

W 2020 r. do PSSE w Końskich wpłynęło **19 interwencji konsumentów**. Przeprowadzone w obiektach kontrole potwierdziły zasadność 6 wniesionych interwencji, 2 interwencje potwierdziły się częściowo, 9 interwencji okazało się bezzasadnych. 2 interwencje

konsumentów nie zostały rozpatrzone w związku z zamkniętymi lokalami. Ponadto 1 interwencję przesłano do załatwienia wg kompetencji.

Interwencje potwierdzone - 6 (4 sklepy spożywcze, 1 stoisko z przyprawami, 1 apteka), dotyczyły:

- nieprawidłowych warunków sanitarno-higienicznych w zakresie sprzedaży mięsa i wędlin, brak etykiet na wędlinach, nieświeże warzywa, brak identyfikowalności pochodzenia mięsa;
- nieprawidłowych warunków sanitarno-higienicznych w zakresie sprzedaży mięsa i wędlin, ryb, braku segregacji asortymentowej w chłodni (dot. magazynowania ciast i warzyw w tym okopowych), brak identyfikowalności zamrożonych ryb;
- trwającego remontu w sklepie w godzinach pracy (zaplecza magazynowego) i związanych z tym niedogodności dla personelu;
- braku zachowania warunków higienicznych przez pracownika przyjmującego dostawę pieczywa w godzinach rannych do sklepu;
- nieprawidłowych warunków sanitarno-higienicznych w zakresie sprzedaży przypraw luzem na wagę tj.: pojemniki z przyprawami nie zabezpieczone przed wtórnym zanieczyszczeniem od strony klienta (przedmiotową interwencję przekazano ponadto zgodnie z kompetencjami do PSSE właściwej na miejsce prowadzenia działalności przez obiekt);
- wprowadzania za pośrednictwem portalu internetowego allegro.pl. przez przedsiębiorcę z powiatu koneckiego suplementów diety zawierających w składzie biotynę w dawkach niezgodnych z opinią wyrażoną w Uchwale nr 5/2016 Zespołu ds. Suplementów Diety z dnia 4.03.2016r.

Interwencje potwierdzone częściowo – 2 (1 zakład żywienia zbiorowego zamkniętego – DPS, 1 sklep spożywczy), dotyczyły:

- nieprawidłowości w zakresie wydawania posiłków dla pensjonariuszy oraz brak norm zachowania czystości w budynkach DPS oraz zatajenia faktu funkcjonowania drugiej stołówki;
- nieprawidłowych warunków higieniczno – sanitarnych w obiekcie w zakresie czystości, porządku, tj. porzucane produkty spożywcze między regałami, często psujące się lodówki i zamrażarki zwłaszcza w okresie letnim (wyciekająca woda na sklep), roztopione lody w zamrażarkach i ponownie zamrażane, piece do wypiekania bułek, pizzy – brudne, skorodowane.

Interwencje niepotwierdzone – 9 (6 sklepów spożywczych, 1 apteka, 1 zakład żywienia zbiorowego otwartego – gastronomia, 1 targowica), dotyczyły:

- wprowadzania za pośrednictwem portalu internetowego allegro.pl. przez przedsiębiorcę z powiatu koneckiego środka spożywczego zawierającego w składzie rożeniec górski w niedozwolonej dawce suplementu diety;
- nieprawidłowych warunków higienicznych w zakładzie żywienia zbiorowego otwartego;
- nieprzestrzegania podstawowych zasad Dobrej Praktyki Higienicznej przez sprzedawcę w sklepie mięsno-wędliniarskim;
- niewłaściwej jakości mięsa w sklepie ogólnospożywczym;
- nieprzestrzegania przepisów przeciwepidemicznych w sklepach wielkopowierzchniowych w zakresie dot. ilości osób przebywających jednocześnie na sali sprzedaży;
- braku środków dezynfekcyjnych i rękawiczek jednorazowych na placu targowym;
- nieprzestrzegania podstawowych zasad higieny przez pracownika sklepu podczas przyjmowania pieczywa, tj. bez rękawiczek jednorazowych i maseczki ochronnej;
- nieprzestrzegania przepisów przeciwepidemicznych przez klienta w sklepie ogólnospożywczym (brak maseczki ochronnej);
- nieprzestrzegania przepisów przeciwepidemicznych przez personel na stoisku mięsno-wędliniarskim (brak maseczek ochronnych, rękawiczek jednorazowych).

2 interwencje konsumentów nie zostały rozpatrzone w związku z zamkniętymi lokalami: Automat do lodów w Końskich (interwencja pisemna anonimowa dot. nieodpowiedniego smaku sprzedawanych lodów: smak kwaskowy i nieodpowiednia konsystencja), Mała gastronomia w Sielpi (lokal zamknięty w związku z zakończeniem sezonu letniego. Konsument złożył interwencję anonimową telefoniczną po powrocie z wczasów do domu).

X. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna realizuje działania wynikające z Narodowego Programu Zdrowia oraz aktualnej oceny sytuacji epidemiologicznej i potrzeb środowiskowych. Realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne oraz interwencje nieprogramowe. W realizacji powyższych zadań współpracowano z organizacjami, instytucjami oraz placówkami szkolnymi, min:

- Samorząd lokalny – wspieranie inicjatyw prozdrowotnych Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- Przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe – realizacja programów prozdrowotnych Państwowej Inspekcji Sanitarnej, inne inicjatywy dot. działania placówek oświatowo-wychowawczych (przekazywanie materiałów, poradnictwo i instruktaże, itp.);
- przy współorganizacji Koneckich Dni Profilaktyki, które ze względu na zaistniałą sytuację epidemiczną w tym roku się nie odbyły, uczestniczyło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Końskich, Komenda Powiatowa Policji, Komenda 13-5 Hufca Pracy w Końskich, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Końskich, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie (zorganizowano 4 narady).

W roku 2020 realizowano następujące programy krajowe i wojewódzkie:

1. „Trzymaj Formę!”

Celem programu „Trzymaj Formę!” jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. W roku szkolnym 2019/2020 program realizowano w 12 szkołach podstawowych.

Ogółem w programie wzięło udział 1255 osób, w tym 762 uczniów oraz 336 rodziców i 40 nauczycieli. W ramach programu „Trzymaj Formę” na terenie powiatu koneckiego podjęto następujące działania:

22 stycznia 2020 r. odbyło się szkolenie dla koordynatorów programu (8 uczestników edycji 2019/2020);

- Przeprowadzono 6 narad wdrożeniowych dla szkolnych koordynatorów programu;
- Rozdysponowano do szkół materiały edukacyjne dla prowadzących i uczniów.

2. Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej: „Czyste powietrze wokół nas”

Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej przeznaczony dla dzieci 5 i 6-letnich oraz ich rodziców i opiekunów (ogółem objął 745 osób). Ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Program był realizowany w 18 obiektach: przedszkolach - 9, oddziałach

przedszkolnych - 8, oraz w innych formach wychowania przedszkolnego - 1; objął 387 dzieci oraz 266 rodziców i 24 nauczycieli. W ramach programu „Czyste powietrze wokół nas” na terenie powiatu koneckiego podjęto następujące działania:

3 stycznia 2020 r. przeprowadzono naradę wdrożeniową - Przedszkole w Smykowie;

Rozdysponowano do przedszkoli materiały edukacyjne dla prowadzących i dzieci.

3. Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych: „Nie pal przy mnie, proszę”

Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów (ogółem objął 1166 osób). Program ma na celu uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia, kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie, uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem oraz wykształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą. Program realizowano w 22 szkołach podstawowych. Uczestniczyło w nim w sumie 708 uczniów oraz 371 rodziców i 29 nauczycieli.

W ramach programu „Nie pal przy mnie, proszę” na terenie powiatu koneckiego podjęto następujące działania:

– 2 października 2020 r. przeprowadzono naradę wdrożeniową – ZPO w Pomykowie;

Rozdysponowano do szkół materiały edukacyjne dla prowadzących i uczniów.

4. Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas IV szkoły podstawowej: „Bieg po zdrowie”

Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas IV szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów (ogółem objął 433 osoby). Program ma na celu zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Program realizowano w 14 szkołach podstawowych, uczestniczyło w nim 219 uczniów oraz 151 rodziców i 15 nauczycieli.

5. Program edukacji antytytoniowej dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej: „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej oraz ich rodziców i opiekunów (ogółem objął 1303 osób). Celem głównym programu jest zapobieganie palenia tytoniu wśród młodzieży szkolnej. Program był realizowany w 18 szkołach podstawowych, uczestniczyło w nim 980 uczniów oraz 282 rodziców i 19 nauczycieli.

6. Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

W ramach profilaktyki HIV/AIDS przeprowadzono następujące działania:

- Zamieszczono informacje na stronie internetowej PSSE w Końskich na temat profilaktyki HIV/

AIDS w ramach obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS – 100 odbiorców.

7. Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych dla młodzieży ze szkół ponadpodstawowych (ogółem objął 328 osób). Program był realizowany w 6 szkołach, uczestniczyło w nim 197 uczniów oraz 100 rodziców i 5 nauczycieli.

8. Program „Podstępne WZW”

Organizatorami programu są: Fundacja Gwiazda Nadziei oraz Państwowa Inspekcja Sanitarna. Program jest adresowany do uczniów klas II szkół ponadpodstawowych (ogółem działaniami objęto 296 osób). Głównym celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C. Program był realizowany w 5 szkołach: 267 uczniów i 6 nauczycieli.

W ramach programu „Podstępne WZW” na terenie powiatu koneckiego podjęto następujące działania:

- Przeprowadzono 7 narad wdrożeniowych dla szkolnych koordynatorów programu;
- Rozdysponowano do szkół materiały edukacyjne dla prowadzących i uczniów.

9. Program „Znamię! Znam je?”

Organizatorami programu są: Fundacja Gwiazda Nadziei oraz Państwowa Inspekcja Sanitarna. Program jest adresowany do uczniów wszystkich klas szkół ponadpodstawowych (ogółem działaniami objęto 317 osób). Głównym celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat czerniaka. Program był realizowany w 5 szkołach: 288 uczniów i 6 nauczycieli.

W ramach programu „Znamię! Znam je?” na terenie powiatu koneckiego podjęto następujące działania:

- Przeprowadzono 7 narad wdrożeniowych dla szkolnych koordynatorów programu;
- Rozdysponowano do szkół materiały edukacyjne dla prowadzących i uczniów.

10. Program „Wybierz życie - pierwszy krok”

Organizatorami programu są: Fundacja MSD dla Zdrowia Kobiet oraz Państwowa Inspekcja Sanitarna. Program jest adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, szczególnie klas I, ale może być realizowany również w pozostałych klasach (ogółem działaniami objęto 949 osób). Program poświęcony jest profilaktyce zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV). Głównym celem programu jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę. Program był realizowany w 4 szkołach: 743 uczniów oraz 177 rodziców i 10 nauczycieli.

W ramach programu „Wybierz życie - pierwszy krok” na terenie powiatu koneckiego podjęto następujące działania:

- Przeprowadzono 2 narady wdrożeniowe dla szkolnych koordynatorów programu;
- Rozdysponowano do szkół materiały edukacyjne dla prowadzących i uczniów.

11. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli (działaniami objęto 400 osób). Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego, budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat oraz zwiększanie świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych. Program był realizowany w 10 obiektach: przedszkolach - 8, oddziałach przedszkolnych - 2: objął 229 uczniów oraz 70 rodziców i 13 nauczycieli. W ramach programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne” na terenie powiatu koneckiego podjęto następujące działania:

16 stycznia 2020 r. odbyło się szkolenie dla koordynatorów programu (13 uczestników - edycja 2019/2020);

- Przeprowadzono 4 narady wdrożeniowe dla szkolnych koordynatorów programu;
- Rozdysponowano do szkół materiały edukacyjne dla prowadzących i przedszkolaków.

Interwencje nieprogramowe

1. Akcja zimowa i letnia: „Zdrowe i Bezpieczne Wakacje 2020”

Ogółem w ramach ferii zimowych i okresu letniego działaniami objęto 1625 osób.

W ramach akcji zimowej przekazano 92 ulotki i broszury dla dzieci i młodzieży uczestniczących w obozach zimowych. 5 lutego 2020 r. w Zespole Szkół Specjalnych w Czarnieckiej Górze zorganizowano spotkanie edukacyjne na temat zdrowego odżywiania, profilaktyki antytytoniowej oraz bezpieczeństwa podczas ferii zimowych. Ponadto zwrócono szczególną uwagę na higienę osobistą, w szczególności higienę mycia rąk oraz środki ostrożności jakie należy zachować aby uniknąć zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 (60 uczestników).

W ramach akcji letniej - przygotowano i rozprowadzono materiały edukacyjne: poradnik „Zdrowe i bezpieczne wakacje”, „Patent na bezpieczne wakacje” oraz ulotki, w których zamieszczono wiadomości dotyczące: HIV/AIDS, profilaktyki uzależnień (palenie tytoniu, alkoholizm, narkomania i dopalacze), opalania i promieniowania UV – 1280 sztuk (przekazano na kolonie, półkolonie i obozy). W tegorocznym okresie wakacyjnym na terenie powiatu koneckiego zorganizowano 40 kolonii, półkolonii i obozów, w których w sumie wzięło udział 1473 uczestników.

Materiały oświatowe skierowane były do dzieci i młodzieży wypoczywającej na terenie powiatu

koneckiego, tj. w: Sielpii Wielkiej, Wiośnie, Małachowie, Błotnicy, Pile, Końskich, Rudzie Malenieckiej, zostały dostarczone na wszystkie wyżej wymienione kolonie, półkolonie i obozy dzięki współpracy pracowników sekcji PZiOZ, HDziM i HŻŻiPK.

2. Profilaktyka antytytoniowa

Profilaktyka antytytoniowa była w 2020 roku obecna w następujących działaniach prowadzonych przez PSSE Końskie:

- Zorganizowano i przeprowadzono spotkanie edukacyjne dot. profilaktyki antytytoniowej w Zespole Szkół Specjalnych w Czarnieckiej Górze. Podczas spotkania wykorzystano prezentację multimedialną, omawiano także skutki zdrowotne czynnego i biernego palenia tytoniu. W spotkaniu uczestniczyło 60 osób.
- Zorganizowano i przeprowadzono 2 spotkania edukacyjne dot. profilaktyki antytytoniowej w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 1 w Końskich. Podczas spotkań wykorzystano prezentację multimedialną, omawiano także skutki zdrowotne czynnego i biernego palenia tytoniu. W spotkaniach uczestniczyły 32 osoby, z czego 12 osób zbadało zawartość dwutlenku węgla w wydychanym powietrzu przy pomocy smokolizera.

3. Profilaktyka nowotworów

W 2020 roku działania w ramach profilaktyki nowotworów skupiały się na dystrybucji materiałów edukacyjnych dla ogółu społeczeństwa (objęto nimi 1604 osoby). W pierwszym kwartale 2020 roku dystrybuowano do ZOZ-ów publikację: „Europejski kodeks walki z rakiem”. W trzecim kwartale 2020 roku dystrybuowano do ZOZ-ów ulotki dotyczące profilaktyki chorób nowotworowych: rak szyjki macicy, rak piersi, rak jelita grubego, czerniak, jak zapobiegać chorobom nowotworowym?, wpływ palenia papierosów na organizm człowieka.

4. Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych

Działania profilaktyczne miały na celu rozpowszechnienie podstawowych informacji wśród mieszkańców powiatu koneckiego o zagrożeniach związanych z nowymi środkami psychoaktywnymi pojawiającymi się na rynku narkotykowym (działaniami objęto ogółem 2017 osób). W ramach profilaktyki narkotyków i środków zastępczych zrealizowano min. następujące działania:

- Dystrybuowano ulotki do odbiorców: uczestników kolonii, półkolonii i obozów letnich (ogółem 1473 osoby);
- Rozesłano informacje do szkół podstawowych i ponadpodstawowych dot. Poradnika: ”Nowe narkotyki – poradnik dla nauczycieli” opracowany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym (45 odbiorców);
- Dystrybuowano do ZOZ-ów ulotki, broszury i plakaty w ramach kampanii społecznej: „Nie

pozwoł odlecieć swojemu szczęściu!” (499 odbiorców).

5. Interwencje wynikające z aktualnej sytuacji epidemicznej

W 2020 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Końskich podjęli szereg działań w związku z profilaktyką chorób zakaźnych. Dystrybuowano ulotki dotyczące grypy do ośrodków zdrowia (ogółem 945 odbiorców). Dystrybuowano materiały edukacyjne dotyczące koronawirusa SARS-CoV-2 do placówek oświatowych, zakładów pracy; udzielano porad, przeprowadzono setki rozmów telefonicznych (ogółem 21259 odbiorców).

Podsumowanie

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Końskich znajduje się **2259** obiektów uwzględniając obiekty przekazane z dniem 15 marca 2020r. przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Kielcach w związku ze zmianą ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz przejęte z dniem 1 lipca 2020r. obiekty od zlikwidowanej Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. W 2020r. przeprowadzono **1068** kontroli i wizytacji, wydano **4307** decyzji ogółem, w tym **4212** merytorycznych (w tym 4031 związanych ze zwalczaniem COVID-19) i **95** płatniczych, **18** postanowień, nałożono **14** mandatów na kwotę **5000 zł**, nałożono **1** karę pieniężną na **1000 zł**.

W ramach urzędowej kontroli żywności, monitoringu jakości wody do spożycia, z kąpielisk i basenów pobrano ogółem **210** próbek do badań, w tym **59** próbek wody i **151** próbek żywności.

Przeprowadzono **68** badań dotyczących higienicznej oceny warunków pracy uczniów, tj. **68** ocen tygodniowych rozkładów lekcyjnych w 12 placówkach.

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Końskich w roku 2020 było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego.

Państwowa Inspekcja Sanitarna działająca na terenie powiatu koneckiego w roku 2020 kontynuowała wykonywanie działań nadzorowanych określonych *ustawą z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej*.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej ukierunkowana jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych, jaką m. in.: jest choroba szczególnie niebezpieczna i wysoce zakaźna COVID-19 wywoływana przez SARS-CoV-2 i chorób zawodowych.

Realizacja przyjętych w 2020 roku głównych kierunków działania, służyła **zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu koneckiego** i była wynikiem przyjętych przez Polskę i Unię Europejską strategii w obszarze bezpieczeństwa zdrowotnego, jak również występujących zagrożeń.

W 2020 r. ze względu na ogłoszony stan epidemii na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich realizował działania w zakresie zapobiegania szerzeniu się wirusa, zwalczania koronawirusa SARS-CoV-2 powodującego chorobę COVID-19.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich realizował zadania w ramach **zintegrowanych systemów działających w Unii Europejskiej**, np. systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych (RASFF), prowadził monitoring jakości wody, nadzór epidemiologiczny oraz ocenę ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa żywności (wdrożenia i dokumentowania zasad Dobrej Praktyki Higienicznej - GHP i Dobrej Praktyki Produkcyjnej - GMP, będących podstawą do wdrażania zasad systemu HACCP).

Wykonanie zadań polegało na **sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo – zdrowotnej**. Zadania realizowane były w działalności bieżącej oraz w skali długofalowej. Doskonalono procedury identyfikacji i szacowania skali zagrożeń sanitarno – epidemiologicznych. Ważnym zadaniem realizowanym przez Inspekcję Sanitarną było zapobieganie zagrożeniom sanitarnym oraz likwidacja skutków ich zaistnienia.

W dalszym ciągu **kontynuowano współpracę** z przedstawicielami jednostek samorządowych gmin i miast, z innymi inspekcjami i służbami, rozwijano współpracę z instytucjami i jednostkami organizacyjnymi o pokrewnym zakresie zadaniowym. W ramach współpracy precyzowano kompetencje i odpowiedzialność za stan sanitarny powiatu.

W opracowaniu umieszczono dane statystyczne, oceny i analizy dotyczące wielu obszarów zdrowia publicznego, w tym sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych, warunków zdrowotnych żywności i żywienia oraz jakości wody do spożycia, zagrożeń związanych z wprowadzaniem do obrotu chemikaliów, jak również kwestie bezpieczeństwa sanitarnego w placówkach oświatowo - wychowawczych, pomiotach wykonujących działalność leczniczą, a także innych obiektach i miejscach użyteczności publicznej.

Działania w sytuacjach kryzysowych

W zakresie działań w sytuacjach kryzysowych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w 2020 r. na terenie powiatu koneckiego zgłoszono **2168** przypadków dodatniego wyniku zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2, **1969** pacjentów wyzdrowiało, zarejestrowano **95** przypadków zgonów z powodu COVID-19. W wyniku zakażenia koronawirusem

SARS-CoV-2 hospitalizowano **265** pacjentów, **8672** osób objęto obowiązkową kwarantanną, a **240** osób objęto nadzorem epidemiologicznym, zlecono **1495** osobom badania w kierunku wykrywania materiału genetycznego koronawirusa SARS-CoV-2, wydano **4031** decyzji administracyjnych oraz przeprowadzono **11080** wywiadów epidemiologicznych, oraz zarejestrowano i opracowywano **ogniska zakażeń COVID-19 w 5-ciu Zakładach Opieki Długoterminowej, 1 ognisko w Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze i 4 ogniska w Szpitalu w Końskich.**

Działalność przeciwepidemiczna

W ramach realizacji działań związanych z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizowaniem skutków COVID-19 prowadzono m.in. kontrole zakładów pracy, obiektów usługowych, branży gastronomicznej, placówek oświatowych, stacji paliw, itd. **W zakresie przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych w związku z wystąpieniem stanu epidemii wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 przeprowadzono 410 kontroli obiektów na terenie powiatu koneckiego.**

W okresie od marca do grudnia 2020 r. Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich wykonywała zadania m. in.:

- przeprowadzanie dochodzeń epidemiologicznych, ustalanie osób z kontaktu, ocena ryzyka zakażenia,
- uzyskiwanie informacji potrzebnych do opracowania wywiadów epidemiologicznych, np. nr telefonu pacjenta,
- analiza i weryfikacja zgłoszeń pisemnych i telefonicznych przychodzących do PSSE w Końskich,
- udzielanie informacji na temat czasu trwania kwarantanny i izolacji w warunkach domowych podczas rozmów telefonicznych z petentami,
- zamawianie transportu sanitarnego dla osób wymagających hospitalizacji lub konsultacji lekarskich,
- udzielanie informacji na temat kwarantanny instytucjonalnej,
- konsultacje z personelem medycznym na temat sposobu postępowania z pacjentami podejrzanymi o zakażenie lub zakażonymi SARS-CoV-2,
- analiza rozporządzeń i innych aktów prawnych oraz wytycznych, algorytmów postępowania związanych z wystąpieniem stanu epidemii COVID-19,
- udzielanie porad i informacji z zakresu zagadnień przeciwepidemicznych, przekazywanie materiałów informacyjnych dot. zapobiegania rozprzestrzeniania się

koronawirusa, przeprowadzanie spotkań edukacyjnych na temat koronawirusa SARS-CoV-2 oraz aktualnej sytuacji epidemiologicznej,

- przekazywanie materiałów edukacyjnych, tj. zaleceń i wytycznych instytucji nadrzędnych (GIS, MZ) do nadzorowanych podmiotów,
- udzielanie instruktażu dotyczącego odbywania kwarantanny oraz weryfikowanie informacji potrzebnych do systemu Ewidencji Wjazdu do Polski osobom objętym obowiązkową kwarantanną,
- udzielanie informacji dot. świadczeń chorobowych dla osób objętych obowiązkową kwarantanną,
- udzielanie informacji dot. wyników badań w kierunku wykrywania materiału genetycznego koronawirusa SARS-CoV-2,
- udzielanie informacji dot. postępowania w czasie epidemii COVID-19 oraz informacji w przypadku kontaktu z osobą zakażoną koronawirusem lub postępowania w przypadku zakażenia lub choroby COVID-19,
- udzielanie informacji dot. punktów pobrania materiału do badania w kierunku wykrywania materiału genetycznego koronawirusa SARS-CoV-2,
- współpraca z jednostkami zewnętrznymi, np: Policja, Podmioty wykonujące działalność leczniczą, Urzędy Gmin, Starostwo Powiatowe, Państwowa Straż Pożarna, Urząd Skarbowy, Ośrodki Pomocy Społecznej, Poczta Polska,
- udostępnianie danych dotyczących osób poddanych obowiązkowej kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych, na wniosek, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu tych osób, ośrodka pomocy społecznej, kuratora sądowego lub komornika sądowego złożony w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi oraz sądu lub prokuratora w związku z prowadzonymi postępowaniami,
- przekazywanie danych osób podlegających obowiązkowej kwarantannie do innych PSSE,
- przesyłanie informacji do innych PSSE o zmianie miejsca kwarantanny osób kwarantannowanych,
- weryfikacja wyników badania w kierunku SARS-CoV-2,
- prowadzenie rejestru wyników badań w kierunku wykrywania materiału genetycznego koronawirusa SARS-CoV-2,
- prowadzenie rejestru przypadków zachorowań na COVID-19,
- przygotowywanie decyzji administracyjnych dot. nałożenia obowiązkowej kwarantanny, skrócenia kwarantanny, nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za

niezastosowanie się do określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, decyzji o odstąpieniu od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i pouczeniu o tym, że ponowne stwierdzenie naruszenia ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii może spowodować nałożenie administracyjnej kary pieniężnej,

- prowadzenie rejestru decyzji administracyjnych,
- opracowywanie i przysyłanie tabel, rejestrów i zestawień wymaganych w sprawozdawczości związanej ze zwalczaniem epidemii COVID-19,
- wyznaczanie osób, w stosunku do których podjęto decyzję o wykonaniu testu diagnostycznego w kierunku SARS-CoV-2,
- opracowywanie i przysyłanie list osób w stosunku, do których podjęto decyzję o wykonaniu testu diagnostycznego w kierunku SARS-CoV do WSSE w Kielcach, KPP w Końskich i punktu pobrania materiału do badań przy Szpitalu w Końskich,
- opracowywanie ognisk zakażeń COVID-19,
- obsługa systemu informatycznego EWP (skrót od Ewidencja Wjazdu do Polski):
 - wprowadzanie danych osób objętych obowiązkiem kwarantanny, izolacją w warunkach domowych lub hospitalizacją do systemu EWP,
 - zlecenie badań w kierunku wykrywania materiału genetycznego koronawirusa SARS-CoV-2 w systemie EWP,
 - weryfikacja danych, korygowanie danych i skracanie kwarantanny w systemie EWP,
- obsługa systemu informatycznego SEPIS (System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej):
 - przyjmowanie i załatwianie zgłoszeń petentów w systemie SEPIS.

W celu utrzymania dobrego poziomu **wykonawstwa szczepień** nadzorowano realizację **Programu Szczepień Ochronnych** z uwzględnieniem nadzoru nad środowiskami opornymi. Na terenie powiatu koneckiego w 2020 r. szczepieniom w ramach realizacji w/w programu **podlegało 13 092 dzieci i młodzieży do lat 19**. Prowadzono nadzór nad dystrybucją i zużyciem preparatów szczepionkowych oraz warunkami wykonywania szczepień. Na terenie powiatu koneckiego znajduje się **13 punktów szczepień**, w których w 2020 r. przeprowadzono **1 kontrolę**. Punkty szczepień spełniają wymogi gabinetów zabiegowych i zapewniają prawidłowe warunki chłodnicze do przechowywania szczepionek, udokumentowane procedurami. Wykonawstwo szczepień przebiegało zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych i utrzymywało się na dobrym poziomie.

Ocenę sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie koneckim opracowano, w oparciu o dane zgłoszonych przypadków zachorowań i zakażeń do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Końskich. Dokonana na tej podstawie ocena wskazuje, że konieczność skupienia aktywności podmiotów leczniczych na leczeniu zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 spowodowała spadek zgłaszalności innych jednostek chorobowych.

Dane za rok 2020, zostały porównane z danymi za rok 2019 oraz w niektórych chorobach z danymi za ostatnie kilka lat.

Do PSSE w Końskich wpłynęło **2542** (rok 2019 - 1036 przypadków) przypadków zgłoszeń podejrzeń zachorowań i zachorowań na choroby zakaźne. Łącznie w 2020 r. przeprowadzono **11 144 dochodzeń epidemiologicznych**, w związku ze zgłoszeniem podejrzeń zachorowań i zachorowań na choroby zakaźne (rok 2019 - 149 dochodzeń epidemiologicznych).

Grypa oraz zachorowania grypopodobne, to jednostka odznaczająca się najwyższym wskaźnikiem zapadalności wśród chorób zakaźnych występujących w Polsce.

W 2020 roku wg sprawozdania o zachorowaniach i podejrzaniach zachorowań na grypę zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora w Końskich **157** przypadków niepotwierdzonych laboratoryjnie (w 2019 r. – zgłoszono **412** przypadków zachorowań na grypę i choroby grypopodobne, w tym 17 potwierdzonych laboratoryjnie).

W 2020 roku **współczynnik zapadalności** na grypę w powiecie koneckim wyniósł **196 na 100 tys. mieszkańców** (w 2019 r. - 510).

Najskuteczniejszą metodą zapobiegania grypie są szczepienia ochronne. Dostępne szczepionki p/grypie zawierają antygeny wirusa grypy wywołującego zachorowania potwierdzone badaniami laboratoryjnymi. Ponieważ poziom odporności zabezpieczający przed zachorowaniem osiąga się dopiero po upływie około 2 tygodni od dnia szczepienia, najskuteczniejsze jest poddanie się szczepieniom przed rozpoczęciem sezonowego wzrostu zachorowań na grypę.

Gruźlica jest chorobą zakaźną, wywołaną zakażeniem prątkiem gruźlicy, która z reguły zajmuje płuca, choć zdarzają się przypadki gruźlicy pozapłucnej. Do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Końskich w 2020 roku zgłoszono **13 przypadków** zachorowań na gruźlicę płuc, pozapłucnej nie stwierdzano (w 2019 r. - 17 przypadków).

W 2020 r. zarejestrowano **1 przypadek choroby wywołanej przez Streptococcus pneumoniae**. Patogen **Streptococcus pneumoniae** występuje na całym świecie, szerzy się drogą kropelkową lub przez bezpośredni kontakt z wydzieliną dróg oddechowych chorego lub nosiciela. Dostępna jest skuteczna szczepionka zapobiegająca zakażeniom wywołanym przez

patogen **Streptococcus pneumoniae**. Jest ona bezpłatna dla dzieci urodzonych po 31.12.2016 r., a dla osób nieszczepionych jest szczepionką zalecaną i odpłatną.

W związku ze zgłoszonym przez lekarzy w 2020 r. **narażeniem na wściekliznę**, przeprowadzono **61 dochodzeń epidemiologicznych** z powodu pokąsań przez zwierzęta, w tym **5** przypadków pokąsania przez kota, **2** pokąsania przez lisa i **54** przypadków pokąsań przez psy. Do **szczepień p/wściekliznie** zakwalifikowano **8** osób (w 2019 r. - 12 osób).

Pozostałe jednostki chorobowe wykazują tendencję spadkową.

W 2020 r. nie notowano zachorowań choroby meningokokowej, odry, wirusowego zapalenia wątroby, wirusowego zapalenia mózgu i opon mózgowych, choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae*, zatruc pestycydami, zatruc grzybami.

Ogniska zatrucia/zakażenia pokarmowego nie rejestrowano.

Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą

PSSE w Końskich **164 podmioty wykonujące działalność leczniczą**, w tym: **41 podmiotów leczniczych** – 2 szpitale, 3 inne niż szpitale, 36 podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria, medyczne laboratoria diagnostyczne, inne) oraz **123 praktyki zawodowe** prowadzące działalność leczniczą.

W 2020 r. skontrolowano ogółem przez przedstawicieli PPIS w Końskich **10 podmiotów** wykonujących działalność leczniczą, w tym **3 podmioty lecznicze**, **7 praktyk zawodowych** prowadzących działalność leczniczą.

W roku sprawozdawczym ogółem przeprowadzono **12 kontroli podmiotów**, w których wykonywana jest działalność lecznicza, w tym: **5 podmiotów leczniczych i 7 praktyk** zawodowych prowadzących działalność leczniczą.

Decyzji administracyjnych nie wydano, zaleceń nie udzielono.

Podmioty lecznicze posiadają opracowane i wdrożone procedury medyczne, mające na celu minimalizację zakażeń.

Zaopatrzenie placówek leczniczych w środki dezynfekcyjne, w zakresie ilości i asortymentu jest wystarczające.

Nadzór w zakresie higieny środowiska

Państwowa Inspekcja Sanitarna nadal prowadziła na bieżąco **monitoring jakości wody do spożycia**.

W 2020 r. PPIS w Końskich objął nadzorem sanitarnym **22 urządzenia wodociągowe**,

w tym **18 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 4 podmioty wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia** w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej.

Skontrolowano **100%** urządzeń wodociągowych znajdujących się w ewidencji PSSE w Końskich.

W 2020 r. zostało wszczęte postępowania administracyjne w związku z **pogorszeniem się jakości wody w 1 wodociągu** zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Stwierdzono zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody z wodociągu Mnin gm. Słupia Konecka, na odcinku sieci wodociągowej obejmującym miejscowości: Ruda Pilczycka, Malik przysiółek (obecność bakterii grupy coli).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich wydał 1 decyzję stwierdzającą **brak przydatności wody do spożycia** z ww. wodociągu, nakazano m.in. niezwłoczne podjęcie działań naprawczych mających na celu doprowadzenie wody z przedmiotowego wodociągu do jakości odpowiadającej wymogom określonym w *rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r.*

W 2020r. zakończone zostało postępowanie administracyjne dot. jakości wody z wodociągu Radoszyce, prowadzone z uwagi na odchylenia od wymaganego składu fizykochemicznego, tj. przekroczenie parametrów zawartych:

- w załączniku nr 1 część C tab. 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294), tj. **podwyższony poziom siarczanów;**
- w załączniku nr 1 część D tab. 2 do wyżej cytowanego rozporządzenia, tj. **podwyższony poziom twardości ogólnej oraz magnezu** (wartość parametryczna magnezu nie może przekraczać 30 mg/l, jeżeli stężenie siarczanów w wodzie jest równe lub większe od 250 mg/l).

W wyniku działań naprawczych podjętych przez zarządcę wodociągu Radoszyce oraz po zapoznaniu się z wynikami badań laboratoryjnych jakości wody, próbek pobranych z przedmiotowego wodociągu, w dniu 30.12.2020r. PPIS w Końskich stwierdził przydatność wody do spożycia odpowiadającą wymogom sanitarnym zawartym w ww. rozporządzeniu.

Na koniec roku sprawozdawczego 2020 oceniono, że jakość wody z wodociągów nadzorowanych przez PPIS w Końskich odpowiadała wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).

Stan sanitarno – techniczny nadzorowanych urządzeń wodnych, tj. kąpieliska i pływalni

odpowiadał wymaganiom sanitarnym.

W sezonie letnim 2020 r. na terenie powiatu koneckiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny nadzorem objął **1 kąpielisko w Sielpi Wielkiej** na zbiorniku wodnym w Sielpi o długości linii brzegowej 50 m.

Do PPIS w Końskich wpłynął **1 projekt uchwały Rady Miejskiej w Końskich** w sprawie wykazu kąpielisk na terenie gminy Końskie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich po dokonaniu uzgodnień, zaopiniował projekt pozytywnie.

Organizator kąpieliska – **Ośrodek Sportu i Rekreacji m. Końskie Sp. z o. o. w likwidacji z siedzibą w Końskich ul. kpt. Stońskiego 3**, podejmował właściwe środki zarządzania oraz sprawowania nadzoru nad jakością wody w kąpielisku, poprzez uzgodnienie z PPIS w Końskich harmonogramu pobierania próbek wody z kąpieliska, który zrealizowano zgodnie z ustaleniami; oznakowanie kąpieliska tablicami informacyjnymi; systematyczne, wizualne nadzorowanie wody w kąpielisku; badanie próbek wody z kąpieliska w laboratorium PIS w Skarżysku – Kamiennej i przekazywanie wyników badań PPIS w Końskich, celem dokonania bieżącej oceny jakości wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich na podstawie wyników badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej (przed sezonem **w ramach kontroli urzędowej** pobrano do badania **1 próbkę wody**) i wewnętrznej (w sezonie **w ramach kontroli wewnętrznej** pobrano do badania **3 próbki wody**) z kąpieliska w Sielpi, dokonał **4 bieżące oceny jakości wody i 1 sezonową ocenę jakości wody** stwierdzając **przydatność wody do kąpieleli**. Nie zanotowano wystąpienia krótkotrwałych zanieczyszczeń ani sytuacji wyjątkowych będących wydarzeniem lub splotem wydarzeń mających wpływ na jakość wody w kąpielisku. Stan sanitarny zbiornika w Sielpi i jego otoczenia nie budził zastrzeżeń.

W nadzorowanym kąpielisku **jakość wody odpowiadała wymaganiom**, PPIS w Końskich informował na bieżąco o jakości wody w kąpielisku poprzez zainteresowany urząd i instytucje oraz środki masowego przekazu.

W sezonie letnim 2020 r. kąpielisko wyposażono w 4 sanitariaty kontenerowe, skanalizowane. Ponadto na przystanku rowerowym Green Velo znajdującym się w lesie przy plaży naprzeciwko parkingu strzeżonego jest 1 sanitariat skanalizowany, pozostałą infrastrukturę przystanku stanowią: parking dla rowerów, miejsce odpoczynku dla rowerzystów (zadaszona wiata, stolik, ławki) nawierzchnia przystanku utwardzona kostką brukową.

Przed sezonem letnim 2020 r. zakończono II etap prac związanych z rewitalizacją zbiornika wodnego oraz terenu plaży i kąpieliska w Sielpi, zrealizowano następujące zamierzenia tj.:

- przeprowadzono oczyszczanie i odmulanie czaszy zbiornika wodnego, drenowanie i osuszanie dna, formowanie skarp wokół zbiornika, formowanie plaż, powiększono powierzchnię plaż (nawieziono świeży piach w ilości 6 tys m²), wybudowano 2 pomosty w obrębie czaszy zbiornika, umocniono zachodni brzeg zbiornika (narzut kamienny), wybudowano drewniane ścieżki spacerowe w tym ścieżki przyrodnicze w bezpośrednim sąsiedztwie zbiornika, budowa instalacji oświetlenia zewnętrznego na potrzeby ścieżek i pomostów spacerowych, zakończono prace przy kanalizacji deszczowej.

W sezonie letnim 2020 r. na terenie powiatu koneckiego funkcjonowały 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli w Radoszycach.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich zaopiniował pozytywnie projekt uchwały Rady Miejskiej w Radoszycach. W sezonie letnim 2020 r. na zbiorniku retencyjnym Radoszyce utworzono dwa miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli pod nazwą:

- „Plaża nr 1” – długość linii brzegowej 150m od strony zachodniej zbiornika,
- „Plaża nr 2” – długość linii brzegowej 177m od strony północnej zbiornika,

Czas trwania sezonu kąpielowego w miejscach wykorzystywanym okazjonalnie do kąpieli na zbiorniku retencyjnym Radoszyce:

- ”Plaża nr 1”, trwał od 02.07.2020r. do 31.07.2020r;
- ”Plaża nr 2”, trwał od 01.08.2020r. do 30.08.2020r

Organizator MOWDK – Gmina Radoszyce, w sezonie letnim 2020 r. prowadził kontrolę wewnętrzną jakości wody w miejscach wykorzystywanych do kąpieli wg harmonogramu pobierania próbek wody uzgodnionego z PPIS w Końskich, z częstotliwością określoną w art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2020r. poz., 310 z późn. zmianami), tj. **nie wcześniej niż 10 dni przed otwarciem sezonu kąpielowego oraz nie mniej niż 1 próbki w sezonie kąpielowym, w okresie funkcjonowania MOWDK**, systematycznie, wizualnie monitorował wodę w pod kątem występowania zanieczyszczeń niekorzystne wpływających na jej jakość i stanowiących zagrożenie dla zdrowia kąpiących się osób, za prowadzenie przedmiotowych czynności w trakcie sezonu odpowiedzialnymi byli ratownicy. **Pobrano ogółem 4 próbki wody z przedmiotowych miejsc do kąpieli.**

Przeprowadzono 3 kontrole sanitarne MOWDK.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w oparciu o wyniki badań laboratoryjnych próbek wody pobranych w **ramach kontroli** wewnętrznej prowadzonej przez zarządcę, wydał **4 bieżące oceny jakości wody** stwierdzające przydatność wody do kąpieli, komunikaty na bieżąco przekazywano do wiadomości zarządcy oraz jednostkom samorządowym i Komendantowi Komisariatu Policji.

W sezonie letnim 2020 obiekty funkcjonowały zgodnie z zaleceniami NIZP-PZH dla kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli w trakcie epidemii SARS-CoV-2 w Polsce.

W sezonie letnim 2020 r. podobnie jak w okresie wcześniejszym nie uruchomiono miejsca wykorzystywanego do kąpieli w Stąporkowie przy ul. Miłej.

Baseny kąpielowe

W ewidencji PSSE w Końskich znajdują się **2 pływalnie**: Pływalnia Miejska w Końskich i Pływalnia Kryta przy Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze. W 2020r. nie przeprowadzono kontroli pływalni, nie pobrano prób wody.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich przeprowadziła kontrole jakości ciepłej wody użytkowej w kierunku obecności **bakterii *Legionella sp.*** w podmiotach leczniczych (1 szpital, 1 inny podmiot leczniczy), budynkach zamieszkania zbiorowego (2 obiekty pomocy społecznej) – pobrano ogółem **10 próbek wody**.

Jakość wody w instalacjach ciepłej wody użytkowej nie budziła zastrzeżeń, za wyjątkiem wody z 1 obiektu (1 szpital). W nadzorowanym szpitalu (Świętokrzyskie Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze) w 2 próbkach ciepłej wody, stwierdzono ponadnormatywną obecność bakterii *Legionella sp.* - „średnie” skażenie ciepłej wody w instalacji wewnętrznej ciepłej wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich wydał ogółem **1 decyzję administracyjną** (szpital), nakazującą bezzwłoczne podjęcie działań naprawczych polegających na doprowadzeniu jakości wody ciepłej użytkowej w instalacjach wewnętrznych do wartości zgodnych z rozporządzeniem.

W wyniku badań jakości ciepłej wody użytkowej wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej przez właścicieli obiektów, stwierdzono, że jakość wody ciepłej spełnia wymagania sanitarne.

Kwestię bardzo istotną dla stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu koneckiego stanowi zabezpieczenie awaryjnych źródeł zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi lub zapasu wody na wypadek wystąpienia sytuacji awaryjnych.

Zabezpieczenie awaryjne w razie skażenia mikrobiologicznego wody lub awarii ujęć na terenie powiatu koneckiego, ze względu na brak studni publicznych oraz zbyt małą ilość cystem i innych zbiorników magazynujących wodę w środkach transportu w dalszym ciągu jest niezadowalające pomimo pewnej poprawy w tym zakresie tj. wyposażenia części przedsiębiorstw wodociągowych w atestowane zbiorniki przeznaczone do kontaktu z żywnością i wodą pitną, umożliwiające dowóz wody na wypadek konieczności zapewnienia mieszkańcom

zastępczego zaopatrzenia w wodę do spożycia.

W sezonie letnim 2020 r. w miejscowości turystyczno – wypoczynkowej Sielpia w porównaniu do wcześniejszego okresu **utrudniony został dostęp do toalet publicznych, tj. zmniejszono liczbę toalet**, a także znacznie pogorszył się standard pomieszczeń i ich wyposażenia. Zarządca dla potrzeb kąpieliska zapewnił 4 sanitariaty przenośne, kontenerowe, skanalizowane (w lasku naprzeciwko ośrodka wypoczynkowego „Łucznik” oraz w rejonie restauracji „Leśniczanka”), w których znajdowały się 4 oczka ustępowe i 4 umywalki do mycia rąk z wodą bieżącą, zimną, **w sanitariatach brak było wody ciepłej, gdyż obiekty nie posiadały instalacji elektrycznej**, co nie pozwalało na wyposażenie ich w podgrzewacze wody, brak w nich było pomieszczeń/ miejsc do przechowywania sprzętu do sprzątania, artykułów jednorazowego użytku i środków czystościowych, a także pisuarów. Dla porównania w sezonie letnim 2019r. w Sielpi dostępne były 2 sanitariaty w których znajdowało się 8 oczek ustępowych, 4 umywalki z wodą bieżącą, zimną i ciepłą, natomiast w 2018r. 3 sanitariaty, w których znajdowało się 12 oczek ustępowych, 6 pisuarów, 4 umywalki z wodą bieżącą, zimną i ciepłą, w obiektach zapewnione były miejsca do przechowywania środków czystościowych, artykułów jednorazowego użytku i sprzętu do sprzątania.

W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich na terenie powiatu koneckiego **liczba toalet dostępnych publicznie w stosunku do liczby mieszkańców jest niewystarczająca**, a odpowiednia liczba toalet dostępnych publicznie jest jednym z elementów, które mają wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego.

W dalszym ciągu na terenie powiatu nie w pełni uporządkowana jest gospodarka ściekowa.

Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Działania nadzоровe o charakterze profilaktyki inwestycyjnej dotyczyły kontroli pod kątem zapewnienia właściwego stanu sanitarno – zdrowotnego w nowo realizowanych obiektach, takich jak: obiekty żywieniowo – żywnościowe, obiekty oświaty, zakłady pracy oraz braku ponadnormatywnego oddziaływania obiektów na środowisko, w tym zdrowie ludzi.

W 2020 r. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny zajął **122 stanowiska** (postanowienia dot. uzgodnienia przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach; opinie sanitarne dot. dokumentacji projektowej; opinie sanitarne w drodze postanowień o konieczności wykonania raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i jego zakresu; pozwolenia w drodze decyzji na użytkowanie obiektu budowlanego; zaopiniowane projektu studium i projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; uzgodnienia dot.

zakresu i stopnia szczegółowości informacji do prognozy oddziaływania na środowisko; uzgodnienia wydane w innej formie; uzgodnienie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko), których celem było zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w obiektach na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania, oraz wydał **13 decyzji płatniczych** i przeprowadził **13 wizji lokalnych**. **Wydano w I instancji 1 decyzję merytoryczną.**

Nadzór nad warunkami środowiska pracy

Realizowana była pełna ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości występujących w środowisku pracy poprzez nadzór oraz kontrolę przestrzegania przepisów higieny i warunków środowiska pracy, w tym w zakresie nadzoru nad stosowaniem substancji i preparatów chemicznych, szkodliwych czynników biologicznych, czynników rakotwórczych i mutagennych.

W 2020 r. w ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajdowało się 494 zakłady pracy, w których było zatrudnionych 8499 pracowników. Większość objętych ewidencją podmiotów to firmy zatrudniające do 50 pracowników – 456 firmy, co stanowi 92% wszystkich nadzorowanych zakładów. Przeprowadzono 100 kontroli w 75 zakładach zatrudniających 2122 pracowników (w 2019 r. - 209 kontrole w 165 zakładach zatrudniających 4347 osób).

W zakładach pracy powiatu koneckiego 72 osoby (1,2 %) pracowały w przekroczeniach NDS i NDN czynników szkodliwych w 12 zakładach. (W 2019r. odpowiednio: 481 zakłady zatrudniające 8498 pracowników, 219 osoby (2,6%) pracowały w przekroczeniach NDS i NDN w 29 zakładach).

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 10 decyzji merytorycznych (23 nakazy), 10 decyzji płatniczych (w 2019 r. odpowiednio 13 decyzji merytorycznych, 11 płatniczych).

Przeprowadzono **7 kontroli** w ramach **nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi oraz prekursorami**.

Wydano 2 decyzje w ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi.

Przeprowadzono **15 kontroli** w ramach **nadzoru nad prekursorami kategorii 2 i 3**.

Przeprowadzono **30 kontroli** w ramach **nadzoru nad produktami biobójczymi**.

Wydano 1 decyzję wstrzymującą udostępnianie na rynku produktu biobójczego.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przez podmioty gospodarcze przepisów dotyczących **szkodliwych czynników biologicznych** przeprowadzono ogółem **13 kontroli** w **13 zakładach pracy** (nadleśnictwa, przemysł spożywczy, zakłady opieki zdrowotnej, zakłady gospodarki komunalnej, oczyszczalnie ścieków, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne). Nie wydano

decyzji.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przez podmioty gospodarcze przepisów dotyczących **szkodliwych czynników rakotwórczych i mutagennych** przeprowadzono **1 kontrolę w 1 zakładzie**. Nie wydano decyzji.

Sekcja prowadzi **elektroniczną bazę danych informacji o czynnikach rakotwórczych** występujących w środowisku pracy i przesyła do centralnego rejestru czynników rakotwórczych w Łodzi.

W 2020 r. do PPIS w Końskich **25 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych**, wydano **22 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej** oraz **3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej** (w 2019r. odpowiednio wpłynęło 36 zgłoszenia, wydano 24 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 6 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej).

Najczęściej stwierdzane w latach 2018 - 2020 choroby zawodowe to: pylice płuc, borelioza, przewlekłe choroby narządu głosu, przewlekłe choroby układu ruchu, zespół wibracyjny, zespół cieśni w obrębie nadgarstka.

Stwierdzone w roku 2020 choroby zawodowe to: **pylice płuc (21 przypadków co stanowi 95% przypadków), borelioza (1 przypadek, co stanowi 5%)**.

Współpracowano z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Kielcach w zakresie chorób zawodowych oraz narażenia pracowników na pyły o działaniu zwłókniającym.

Nadzór nad nowymi narkotykami („dopalaczami”)

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje zadania w celu ochrony zdrowia ludzi także w obszarze przeciwdziałania zagrożeniom życia lub zdrowia stwarzanych przez nowe narkotyki, tzw. „dopalacze”, w skład których wchodzi nowe substancje psychoaktywne.

Kompetencje w zakresie kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu *ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii* określa znowelizowana *ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej*.

Zgodnie z *art. 4 ust. 1 pkt 9a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy również kontrola przestrzegania przepisów *ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*, dotyczących prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu,

wewnątrzspółnotowej dostawy lub wewnątrzspółnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie; Minister Zdrowia realizując postanowienia *art. 44c ust. 13* w/w ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, *rozporządzeniem z dnia 6 marca 2019 r. (Dz. U., poz. 490)*, określił wykaz **18 podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań mających na celu ustalenie, czy dany produkt jest środkiem zastępczym.**

Na terenie powiatu koneckiego w 2020 roku nie funkcjonowały rozpoznane podmioty w zakresie wprowadzania do obrotu i produkcji nowych narkotyków.

W ramach monitoringu obecności na rynku nowych narkotyków w ubiegłym roku podczas przeprowadzania bieżących kontroli nie stwierdzono w obrocie produktów, które mogłyby być „dopalaczami”.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich z uwagi na brak funkcjonujących oraz podejrzanych podmiotów gospodarczych o produkcję lub wprowadzanie do obrotu nowych substancji psychoaktywnych nie prowadził wspólnych kontroli z Policją lub Służbą Celną, jak również nie przejmował spraw w powyższym zakresie.

W 2020 roku współpracowano ze Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym w Końskich w zakresie zgłaszania przypadków zatrucia „dopalaczami”.

W 2020r. zgłoszono **2 przypadki zatruc dopalaczami.** Byli to: mężczyzna w wieku 21 lat i kobieta w wieku 22 lat (porównywalnie w roku 2019 było 9 zatruc: 8 mężczyzn w wieku 17-58 lata i 1 kobiety w wieku 17 lat). Przeważnie były to zgłoszenia bez wskazania nazwy substancji zastępczej podanej jako przyczyny zatrucia. Meldunki przekazywano w terminach dwutygodniowych, a następnie w miesięcznych do ŚPWIS oraz umieszczano na bieżąco w systemie SMIOD - System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych.

W 2020 roku Pion Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej prowadził działania profilaktyczne mające na celu rozpowszechnienie podstawowych informacji wśród mieszkańców powiatu koneckiego o zagrożeniach związanych z nowymi środkami psychoaktywnymi pojawiającymi się na rynku narkotykowym. W ramach profilaktyki narkotyków i środków zastępczych prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do szkół podstawowych i ponadpodstawowych, uczestników kolonii, półkolonii i obozów letnich.

Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz wypoczynku

W 2020 r. **skontrolowano 25 stałych placówek nauczania i wychowania oraz 44 placówki wypoczynku letniego i zimowego. Przeprowadzono w nich łącznie 80 kontroli.**

Wydano 1 decyzję na poprawę stanu sanitarno-technicznego dla 1 obiektu (zespół szkół), dotyczącą zapewnienia ogrodzenia terenu szkoły z prawej strony posesji. Zarządzenie zostało wykonane.

Ponadto wydano: **3** decyzje zmieniające termin wykonania zarządzeń, **1** decyzję płatniczą, **1** decyzję o umorzeniu postępowania (szkoła, której dotyczyły zarządzenia została przeniesiona do nowego budynku).

W roku 2020 **zakończono 5 postępowań administracyjnych**, w tym jedno wszczęte w bieżącym roku oraz 4 z lat ubiegłych. Obecnie toczą się 2 postępowania wszczęte przez PPIS w Końskich przed 2020 rokiem oraz 4 postępowania wszczęte przez ŚPWIS i dotyczą obiektów, których organem prowadzącym jest Powiat Konecki, przekazanych w 2020r. zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa pod nadzór PSSE Końskie.

Przeprowadzono **68 badań w 12 placówkach, dotyczących higienicznej oceny warunków pracy uczniów, tj. ocen tygodniowych rozkładów lekcyjnych**. Nie stwierdzono niezgodności planu lekcji z zasadami higieny.

Nie przeprowadzono oceny dostosowania stanowisk pracy do wzrostu ucznia w żadnej placówce oświatowo-wychowawczej.

W 2020 roku do PPIS w Końskich wpłynęły 2 interwencje:

1. Interwencja od Rady Rodziców dotycząca nieodpowiedniego stanu technicznego transformatora, znajdującego się na placu szkolnym. Przeprowadzona kontrola sanitarna potwierdziła zasadność przedmiotowej interwencji. Wydano decyzję administracyjną dotyczącą zapewnienia ogrodzenia całego terenu wokół szkoły; postępowanie zakończono w roku sprawozdawczym, decyzja została wykonana.

2. Anonimowa interwencja przesłana drogą mailową dotycząca braku środków dezynfekujących oraz braku możliwości mycia rąk („woda zakręcana, krany zatkane”) w szkole podstawowej. W wyniku przeprowadzonej kontroli sanitarnej nie stwierdzono ww. nieprawidłowości (środki myjące dostępne w toaletach, środki dezynfekujące dostępne w salach lekcyjnych i ciągach komunikacyjnych; ciepła i zimna woda zapewniona przy każdej umywalce).

W 2020 roku wydawane były opinie dla szkół o czasowym zawieszeniu zajęć i przejściu w tryb pracy zdalnej spowodowane wystąpieniem zakażeń wirusem SARS-CoV-2, wywołującym chorobę COVID-19 wśród personelu i uczniów na terenie placówek oświatowo-wychowawczych. W okresie od 1 września do 9 listopada 2020 roku opinie wydawane były w formie papierowej lub ustnej, łącznie wydano 16 opinii, w tym: 10 pozytywnych (wyrażających zgodę na przejście w tryb pracy zdalnej części lub całej placówki) i 6 negatywnych. Wydano 1 pozytywną opinie dla przedszkola, 9 pozytywnych opinii dla szkół

oraz 1 negatywną opinię dla żłobka, 1 dla przedszkola i 4 dla szkół.

W placówkach nauczania i wychowania oraz wypoczynku stwierdza się, że zdecydowana większość placówek zapewnia uczniom/podopiecznym bezpieczne i higieniczne warunki. Stwierdza się dalszą **poprawę w zakresie:** wymiany umeblowania i doposażenia placówek w certyfikaty; poprawy oznakowania i dostosowania mebli do warunków antropometrycznych uczniów; zapewnienia środków higieny w sanitariatach; zapewnienia warunków do prowadzenia zajęć z WF, przeprowadzania termomodernizacji budynków; podnoszenia świadomości organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków wypoczynku.

Stwierdzone problemy w placówkach nauczania i wychowania

Nadal istniejącym **problemem jest brak opieki medycznej (pielęgniarki)** szczególnie w przedszkolach i szkołach na wsiach. We wszystkich placówkach **brak jest opieki lekarza i lekarza stomatologa. Brak gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej. W żadnym skontrolowanym przedszkolu nie zapewniono opieki medycznej.**

Na 12 skontrolowanych szkół 5 posiadało urządzone gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, w 7 zapewniono pomieszczenia zastępcze na terenie placówki.

Występuje **zwiększone zagęszczenie** w szkołach podstawowych w związku z wydłużeniem nauki w szkołach podstawowych do 8 lat.

Dożywianie prowadzone jest głównie w szkołach podstawowych w formie obiadów jednodaniowych przygotowywanych na miejscu lub dostarczanych w formie cateringu; niewielki odsetek szkół oferuje obiady dwudaniowe. Nadal można zaobserwować małe zainteresowanie uczniów obiadami pełnopłatnymi. Tylko dwie szkoły organizują śniadania szkolne, natomiast napoje wydawane są w ramach programu „Nowy program dla szkół- warzywa, owoce i produkt mleczny” dla uczniów klas I-V szkół podstawowych.

Brak wystarczającej infrastruktury do zajęć wf szczególnie w szkołach wiejskich. W wielu szkołach zajęcia z wf prowadzone są na korytarzach.

Występują **braki wentylacji mechanicznej** w sanitariatach dla dzieci.

W dalszym ciągu istnieje mała ilość placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

Nadzór w zakresie bezpieczeństwa żywności, żywienia i produktów kosmetycznych

W 2020 r. z 921 obiektów (w tym 6 obiektów przekazanych z dniem 15.03.2020r. przez Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, dla których powiat jest organem założycielskim lub prowadzącym) **objętych nadzorem znajdujących się w ewidencji**

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich skontrolowano 178 obiektów, tj.: 19,33%.

Kontrolą objęto zakłady produkcyjne, zakłady obrotu żywnością, zakłady żywienia zbiorowego otwarte i zamknięte, obiekty ruchome i tymczasowe, środki transportu żywności oraz miejsca obrotu produktów kosmetycznych jak również produkcję pierwotną.

W skontrolowanych obiektach:

- przeprowadzono łącznie **226 kontroli i rekontroli sanitarnych**,
- wydano **172 decyzje administracyjne**,
- nałożono **11 mandatów karnych na łączną kwotę 4300 zł**.

Najczęściej **stwierdzone nieprawidłowości** w nadzorowanych obiektach w 2020 r.:

- zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń zakładu;
- brak kontroli wewnętrznej pełnionej przez przedsiębiorców branży spożywczej z zakresu Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej, tj.: monitorowania temperatur z urządzeń chłodniczych, brak opracowanych harmonogramów badania wyrobu gotowego; brak zapisów z procesów technologicznych (dot. obróbki termicznej np. potraw);
- dokumentacja HACCP nie dostosowana do profilu działalności,
- brak środków myjąco-dezynfekcyjnych do mycia rąk, sprzętu i powierzchni;
- zły stan higieniczny sprzętu i powierzchni,
- brak dokumentów (faktury, HDI) identyfikujących środki spożywcze znajdujące się w sprzedaży,
- brak zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych do mycia drobnego sprzętu (deski, noże), brak bieżącej ciepłej wody.

Przekazano 1 wniosek do WSSE w Kielcach o ukaranie w związku z tym, iż podmiot gospodarczy świadczący usługi cateringowe nie złożył do PPIS w Końskich wniosku o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Działania podejmowane w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia i produktów kosmetycznych:

W ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) w związku z 73 powiadomieniami alarmowymi oraz 65 powiadomieniami informacyjnymi (brak powiadomień news w 2020r.), wycofano z rynku niebezpieczne produkty:

- 5 talerzy „*Granit talerz deserowy 20cm czarny NBC*” kwestionowany z powodu

- migracji ołowiu z ww. wyrobu,
- 1221 sztuk **jaj konsumpcyjnych**, Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Gallus Sp. z o.o., Manieczki, ul. Wybickiego 10, 63-112 Brodnica, nr partii 30/07/2020-20/08/2020 oznakowanych nr 1-PL-30261302, wycofano ze względu na wykrycie obecności *Salmonella enteritidis*,
 - 6 sztuk bułek pszennych do hamburgerów z sezamem pn.: „**maxi BURGER buns with sesame**”, nr partii 004823:51663, data minimalnej trwałości 24.09.2020, producent : Zakład Produkcyjny Dan Cake Polonia Sp. z o. o., ul. Transportowców 15, 32-500 Chrzanów, kwestionowane ze względu na niewłaściwą jakość organoleptyczną (obcy, chemiczny zapach),
 - 5 sztuk Serka „**Turek Puszysty Rzodkiewka**”, producent Mleczarnia Turek Sp. z o. o.. Zakład w Turku, ul. Milewskiego 11, 62-700 Turek, nr partii H20016, termin przydatności do spożycia 15.04.2020r., kwestionowany ze względu na niezamierzone dodanie aromatu, który mógł zawierać gorczycę.
- Wykonano 89 pomiarów temperatur w zakresie kontroli zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.
 - Dokonano w 4 zakładach 6 pomiarów jakości tłuszczów smaźalniczych za pomocą testu jakości tłuszczów do głębokiego smażenia. Pobrano 3 próbki tłuszczu smaźalniczego w kierunku zawartości związków polarnych, próbki niekwestionowane.
 - Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych zakwestionowano i **wycofano z obrotu środki spożywcze na łączną kwotę: 1959,56 zł**, w tym:
 - środki spożywcze nieoznakowane – na kwotę: 628,68 zł,
 - środki spożywcze niewłaściwej jakości zdrowotnej – na kwotę: - 642,80 zł,
 - środki spożywcze wycofane w systemie RASFF – na kwotę: 688,08 zł.
 - Wykonano **13 ocen teoretycznych sposobów żywienia w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętych w tym 11 dekadowych i 3 oceny dekadowe w oparciu o program komputerowy "WIKT 4 w tym 1 ocena laboratoryjna całodziennego wyżywienia - pobór posiłków z całego dnia - dieta podstawowa w szpitalu.**
 - Ocenione jadłospisy w **7 przypadkach budziły zastrzeżenia**, w tym 5 jadłospisów w przedszkolach, 1 jadłospis w szkole oraz 1 jadłospis w szpitalu. Stwierdzone błędy w

jadłospisach w przedszkolach i szkole stanowiły wskazówki do poprawy planowanych jadłospisów w zakresie przestrzegania *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży z tych jednostkach*. Oceny jadłospisów wraz z zaleceniami przekazywane są do placówek oświatowo-wychowawczych. W sytuacji bardzo złej oceny przekazywane są informacje do organu założycielskiego placówki oświatowo-wychowawczej. W roku 2020 nie przekazywano informacji dot. złego sposobu żywienia w przedszkolach/szkołach do organu założycielskiego jakim jest Burmistrz Miasta i Gminy Końskie.

W ramach **nadzoru nad suplementami diety** przeprowadzono **4 kontrole tematyczne (w sklepach i aptekach)**, **skontrolowano i oceniono 5 preparatów** pod względem prawidłowości stosowania przez przedsiębiorców oznakowania.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Ponadto podczas **oceny znakowania 2 suplementów diety oferowanych do sprzedaży za pośrednictwem stron internetowych stwierdzono nieprawidłowości**.

Kontrola strony internetowej apteki znajdującej się na terenie powiatu koneckiego wykazała, iż w opisie oferowanego suplementu diety znajdują się nieprawidłowe treści o charakterze medycznym oraz oceniono że zawartość witaminy B₁₂ w ww. suplementie diety przekracza maksymalną ilość w zalecanej dziennej porcji (*co jest niezgodne z Uchwałą nr 14/2019 Zespołu do Spraw Suplementów Diety z dnia 25 października 2019r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej maksymalnej dawki kobalaminy (witaminy B₁₂) w zalecanej dziennej porcji w suplementach diety*). Podczas oceny drugiego suplementu diety stwierdzono, że postępowanie Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie tego środka spożywczego nie zostało zakończone. W związku z powyższym PPIS w Końskich skierował pisma do PPIS nadzorujących producentów ww. suplementów diety z prośbą o wyjaśnienia dotyczące prowadzonego postępowania wobec ww. środków spożywczych.

W roku sprawozdawczym 2020r. **pobrano do badania chemicznego** w ramach urzędowej kontroli i monitoringu **2 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością** w kierunku organoleptyki oraz w kierunku migracji PAAs - próbki niekwestionowane.

W ramach urzędowej kontroli i monitoringu **pobrano do badania fizyko-chemicznego i mikrobiologicznego** ogółem **151 próbek**. Nie pobierano próbek kosmetyków. Pobrane próby niekwestionowane.

W 2020r. na terenie powiatu koneckiego w zakresie wzmożonego nadzoru nad legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zagospodarowywania odpadów pochodzenia zwierzęcego w obiektach żywnościowo-żywnościowych zlokalizowanych na targowiskach i bazarach pod kątem możliwości nielegalnego wprowadzania do obrotu mięsa w związku z poważną sytuacją związaną z możliwością niekontrolowanego rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń przez nielegalne wprowadzanie do obrotu mięsa i produktów z mięsa wieprzowego i dzików, skontrolowano następujące obiekty:

- 1 kiosk mięsny oraz 4 specjalistyczne środki transportu znajdujące się na Placu Targowym w Końskich (kontrole przeprowadzono przy współdziałaniu przedstawicieli Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Końskich),
- 23 obiekty żywienia zbiorowego,
- 15 sklepów spożywczych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w w/w zakresie:

- brak identyfikowalności wyrobów mięsno-wędliniarskich (tj.: brak etykiet, dokumentu potwierdzającego zakup mięsa, braku HDI),
- brak wydzielonego, oznakowanego pojemnika na odpady kategorii 3,
- brak procedury dotyczącej zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego,
- brak do wglądu umowy z zakładem utylizacyjnym,
- brak wody bieżącej,
- niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny,
- brak środka do dezynfekcji powierzchni,
- niewłaściwy stan higieniczny wózków klientów,
- pieczywo półcukiernicze niezabezpieczone przed wtórnym zanieczyszczeniem,
- regały o porowatej powierzchni, trudno zmywalnej, utrudniają utrzymanie ich w czystości,
- brak monitoringu krytycznego punktu kontrolnego,
- dokumentacja HACCP nie dostosowana do profilu działalności,
- brak higienicznych warunków sprzedaży ze względu na niewłaściwy ubiór (ekspedientka na fartuch ochronny założyła sweter),
- brak zapisów z punktów kontrolnych (CP) oraz kart kontroli wewnętrznej zgodnie z dokumentacją GHP/GMP,

- brak przygotowania merytorycznej ekspedientki, która nie przestrzega procedur w dokumentacji GHP/GMP, rejestr szkoleń nie prowadzony na bieżąco,
- w zmywalni naczyń stołowych stwierdzono młynek koloidalny.

Podczas ww. kontroli za stwierdzone nieprawidłowości nałożono 5 mandatów na kwotę 1600zł, ponadto wydano 2 decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności w zakresie zapewnienia wody oraz zakazującą sprzedaży rozważonych z opakowań zbiorczych i zapakowanych w sklepie ryb mrożonych i paluszków rybnych mrożonych oraz sprzedaży pokrojonych, rozważonych i zapakowanych w sklepie serów żółtych oraz w zakresie dostosowania dokumentacji HACCP do profilu działalności i doprowadzenia do należytego stanu techniczno-sanitarnego regałów na sali sprzedaży.

W 2020 r. do PSSE w Końskich wpłynęło **19 interwencji konsumentów**. Przeprowadzone w obiektach kontrole potwierdziły zasadność 6 wniesionych interwencji, 2 interwencje potwierdziły się częściowo, 9 interwencji okazało się bezzasadnych. 2 interwencje konsumentów nie zostały rozpatrzone w związku z zamkniętymi lokalami. Ponadto 1 interwencję przesłano do załatwienia wg kompetencji.

Interwencje potwierdzone - 6 (4 sklepy spożywcze, 1 stoisko z przyprawami, 1 apteka), dotyczyły:

- nieprawidłowych warunków sanitarno-higienicznych w zakresie sprzedaży mięsa i wędlin, ryb, braku segregacji asortymentowej w chłodni;
- trwającego remontu w sklepie w godzinach pracy (zaplecza magazynowego) i związanych z tym niedogodności dla personelu;
- braku zachowania warunków higienicznych przez pracownika przyjmującego dostawę pieczywa w godzinach rannych do sklepu;
- nieprawidłowych warunków sanitarno-higienicznych w zakresie sprzedaży przypraw luzem na wagę tj.: pojemniki z przyprawami nie zabezpieczone przed wtórnym zanieczyszczeniem od strony klienta (przedmiotową interwencję przekazano ponadto zgodnie z kompetencjami do PSSE właściwej na miejsce prowadzenia działalności przez obiekt);
- wprowadzania przez przedsiębiorcę z powiatu koneckiego za pośrednictwem portalu internetowego suplementów diety zawierających w składzie biotynę w dawkach niezgodnych z opinią wyrażoną w Uchwale nr 5/2016 Zespołu ds. Suplementów Diety z dnia 4.03.2016r.

Interwencje potwierdzone częściowo – 2 (1 zakład żywienia zbiorowego zamkniętego – DPS, 1 sklep spożywczy), dotyczyły:

- nieprawidłowości w zakresie wydawania posiłków dla pensjonariuszy oraz brak norm zachowania czystości w budynkach DPS;
- nieprawidłowych warunków higieniczno – sanitarnych w obiekcie w zakresie czystości, porządku, tj. porzucane produkty spożywcze między regałami, często psujące się lodówki i zamrażarki zwłaszcza w okresie letnim (wyciekająca woda na sklep), roztopione lody w zamrażarkach i ponownie zamrażane, pieczone do wypiekania bułek, pizzy – brudne, skorodowane.

Interwencje niepotwierdzone – 9 (6 sklepów spożywczych, 1 apteka, 1 zakład żywienia zbiorowego otwartego – gastronomia, 1 targowica), dotyczyły:

- wprowadzania przez przedsiębiorcę z powiatu koneckiego za pośrednictwem portalu internetowego środka spożywczego zawierającego w składzie rożeńiec górski w niedozwolonej dawce suplementu diety;
- nieprawidłowych warunków higienicznych w zakładzie żywienia zbiorowego otwartego;
- niewłaściwej jakości mięsa w sklepie ogólnospożywczym;
- nieprzestrzegania przepisów przeciwepidemicznych w sklepach wielkopowierzchniowych w zakresie dot. ilości osób przebywających jednocześnie na sali sprzedaży;
- braku środków dezynfekcyjnych i rękawiczek jednorazowych na placu targowym;
- nieprzestrzegania podstawowych zasad higieny przez personel (3 sklepy), tj. brak rękawiczek jednorazowych i maseczek ochronnych;
- nieprzestrzegania przepisów przeciwepidemicznych przez klienta w sklepie ogólnospożywczym (brak maseczki ochronnej).

Działalność oświatowa i promocja zdrowia

Państwowa Inspekcja Sanitarna pełni ważną rolę w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej. To dzięki tym zadaniom Inspekcja Sanitarna przestaje się już kojarzyć jedynie z kontrolami w obiektach. Pomimo tego, że mamy już XXI wiek, nadal w naszym społeczeństwie istnieje potrzeba popularyzowania zasad higieny, racjonalnego żywienia, zdrowego stylu życia, szczepień ochronnych, czy metod zapobiegania chorobom zakaźnym. I taką właśnie misję edukacji zdrowotnej realizuje Państwowa Inspekcja Sanitarna.

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna realizuje działania wynikające z **Narodowego Programu Zdrowia** oraz aktualnej oceny sytuacji epidemiologicznej i potrzeb

środowiskowych.

PPIS w Końskich na szeroką skalę **sprawuje działalność oświatową i promocje zdrowia**. Bardzo ważnym elementem w zakresie promowania zdrowego stylu życia i wszelkich kampanii prozdrowotnych jest **współpraca międzyinstytucjonalna**, tj. z samorządami lokalnymi i innymi jednostkami, co umożliwia przeprowadzenie wielu działań. Dużą rolę odgrywa także **współpraca z lokalnymi mediami** („Tygodnik Konecki”, „Echo Dnia”).

W 2020 r. realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne oraz interwencje nieprogramowe. W realizacji powyższych zadań współpracowano z organizacjami, instytucjami oraz placówkami szkolnymi, m.in:

- Samorząd lokalny – wspieranie inicjatyw prozdrowotnych Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- Przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe – realizacja programów prozdrowotnych Państwowej Inspekcji Sanitarnej, inne inicjatywy dot. działania placówek oświatowo-wychowawczych (przekazywanie materiałów, poradnictwo i instruktaże, itp.);

- przy współorganizacji Koneckich Dni Profilaktyki, które ze względu na zaistniałą sytuację epidemiczną w roku 2020 nie odbyły się, uczestniczyło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Końskich, Komenda Powiatowa Policji, Komenda 13-5 Hufca Pracy w Końskich, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Końskich, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie (zorganizowano 4 narady).

W każdym roku sprawozdawczym realizowane są programy i kampanie zdrowotne, o zasięgu krajowym, a także wojewódzkim i powiatowym.

PSSE w Końskich w ramach promocji zdrowia w roku 2020 realizowała **10 interwencji programowych (8 programów krajowych i 3 programy wojewódzkie)** oraz wzięła udział w **interwencjach nieprogramowych**.

W ramach promocji zdrowia w roku 2020 realizowano **programy krajowe**, m.in.: „Trzymaj Formę!”; Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej: „Czyste powietrze wokół nas”; Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych: „Nie pal przy mnie, proszę”; Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas IV szkoły podstawowej: „Bieg po zdrowie”; Program edukacji antytytoniowej dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej: „Znajdź właściwe rozwiązanie”; „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”; Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych - Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”; Ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. **Programy wojewódzkie**, m.in.: „Podstępne WZW”; „Znamie! Znam je?”; „Wybierz życie, pierwszy krok” - poświęcony profilaktyce zakażeń wirusem brodawczaka

ludzkiego (HPV).

Wzięto udział w **różnych interwencjach nieprogramowych**, m.in.: Akcja zimowa i letnia „Zdrowe i Bezpieczne Wakacje”; Profilaktyka nowotworów; Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych; Profilaktyka antytytoniowa; Interwencje wynikające z aktualnej sytuacji epidemicznej, tj. w 2020 roku podjęto szereg działań w związku z profilaktyką chorób zakaźnych. Dystrybuowano ulotki dotyczące grypy do ośrodków zdrowia (ogółem 945 odbiorców). Dystrybuowano materiały edukacyjne dotyczące koronawirusa SARS-CoV-2 do placówek oświatowych, zakładów pracy; udzielano porad, przeprowadzono setki rozmów telefonicznych (ogółem 21259 odbiorców).

W wyniku działalności Państwowego Powiatowego Inspektora w Końskich wzrasta świadomość społeczeństwa odnośnie zagadnień sanitarno – epidemiologicznych. Wyniki działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozwalają na coraz lepszą ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu koneckiego, uwzględniającą zarówno istniejące jak również mogące pojawić się zagrożenia.

Konieczne jest jednakże prowadzenie wzmożonego nadzoru i zintensyfikowanych działań w następnych latach w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej, tj.:

- rozszerzenie ofert edukacyjnych, biorąc pod uwagę problemy lokalne, w szczególności występowanie chorób cywilizacyjnych, spowodowanych czynnikami środowiskowymi i społecznymi oraz systematyczne wspierania działań promujących zdrowie na terenie powiatu koneckiego;
- promowanie zdrowego stylu życia, intensyfikacja działań związanych ze szkodliwymi czynnikami środowiskowymi i społecznymi, ze szczególnym uwzględnieniem działań w zakresie profilaktyki antynikotynowej, zakażeń HIV, AIDS, zwalczania narkomanii i stosowania środków psychoaktywnych.

Przedstawiając dane dotyczące działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa na terenie powiatu koneckiego zrealizowanych w 2020 r. należy zwrócić szczególną uwagę na zaangażowanie pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej w szerzenie wiedzy o czynnikach ryzyka, kształtowanie właściwych postaw prozdrowotnych, podnoszenie świadomości społeczeństwa o zagrożeniach zdrowotnych związanych m.in. z podróżami i sposobach zapobiegania tym zagrożeniom, tak istotne w dobie globalizacji zagrożeń i występowania światowych epidemii/pandemii, np. stanu epidemii w 2020 r. wywołanego zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2.

Skuteczna walka z koronawirusem SARS-CoV-2 jest możliwa dzięki przestrzeganiu podstawowych zasad postępowania związanych z bezpieczeństwem

zdrowotnym obywateli (m.in. stosowanie środków ochronnych: osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk, dystans społeczny).